

stran 3

Pravkar berem zakon
o delnicah iz leta 1938

stran 8

Po opremljenosti in kakovosti
na evropskem repu

Temeljna banka Gorenjske

Ljubljanska banka

GORENJSKA BANKA
FORMULA PRIHRANKA

Nikoli doživeta zgodba

Čas vročih in soparnih dni ima seveda svoje neizogibne posledice tudi na različnih področjih tako imenovanih družbenih dejavnosti, kamor pri nas nekateri uradno tako radi predalčkajo tudi kulturo. Že sam letni čas glede na svoje meteorološke značilnosti seveda naravnost kliče po prireditvah, ki se dogajajo na prostem.

Pretekla leta smo tudi na straneh tega časnika zelo radi zapisali prenekatere pikro na račun zelo mlačnega kulturnega gorenjskega poletja. Bilo je sicer kar nekaj prireditev, ki pa po eni strani niso bile ne dovolj medijsko prezentirane ne posebej in medsebojno koordinirane. Če v tem razmišljanju izvajamo tako galerijsko muzejsko kot glasbeno dejavnost (predvsem v radovljiški občini) nas tokrat zanimajo zgolj prireditve, ki vodijo k resničnemu oživljanju starih mestnih jeder. V mislih seveda asociiramo na dogajanja v našem glavnem mestu in projekte Društva za oživljanje stare Ljubljane.

Povsem jasno se moramo zavedati, da nikakor ne more osrednjo poletno kulturniško akcijo v neki občini tvoriti veselica tipa "Kranjska noč", pa jo lahko zavijamo v še tako svetleč papir. Zato s toliko večjim veseljem lahko sledimo projektom, ki se v teh dneh pojavljajo predvsem v škofjeloški, ra-

dovljiški in kranjski občini. V vseh treh okoljih so resda skromno, a v pogojih, ki so jim na voljo, verjetno maksimalno, poskušali izkoristiti tisto majhno še ostalo dozo entuziazma in pičlih ostankov kulturnega dinarja.

Vprašanje popolne in celostne kulturne ponudbe na Gorenjskem v poletnih časih pa seveda kljub temu še vedno ostaja odprta zadeva. Cel kup idejnih rešitev, ki se poraja ob tem - od posebnih profesionalnih organizatorjev kulturnih prireditev do oživljanja tovrstnih specializiranih društev - praviloma vedno znova stopica na mestu.

Vsaj minimalnega denarja za tovrstne aktivnosti namreč (še vedno) ni in prav bi bilo, da bi enkrat dokončno, na primer delegati kulturnih skupščin, povsem razločno povedali svoja stališča. Naj se odreže ustrezen kos pogače ali pa naj se "štacuna" enostavno zapre. In to popolnoma! To životarjenje po sistemu iz rok v usta je v sramoto in zasmeh prav vsem, tako ustvarjalcem kot tistim, ki sedimo tostran prireditvenih deska. Prav žalostno se je pogovarjati s starejšimi Gorenjci ali brskati po arhivskem gradivu in hkrati ugotavljati dobroto dobrih starih časov tudi na tem področju. Mar je ta socializem tudi na kulturnem področju ena sama velika nostalgija in nikoli doživeta zgodba?

Vine Bešter

Na Bledu odprli Festivalno dvorano

"Dvorana" s štirimi dvoranami

Bled, 13. julija - V četrtek zvečer so na Bledu odprli povečano in obnovljeno Festivalno dvorano, ki jo bo blejsko turistično gospodarstvo tako kot že doslej uporabljalo predvsem za organiziranje kongresov, simpozijev, seminarjev in prireditev; v času svetovnega veslaškega prvenstva (septembra letos) pa bo v njej sprejemno središče.

Kot je povedal Stanko Slivnik, direktor HTP-jevega tozda Turizem in rekreacija, je bila v Festivalni dvorani prej le ena dvorana, zdaj pa so štiri. Osrednjo so nekoliko zmanjšali (s 700 na 512 sedežev), zato pa so pridobili tri nove - eno s 150 sedeži in dve s tridesetimi.

Vse bodo opremljene s sodobnimi tehničnimi napravami in bodo omogočale kakovostno izvedbo kongresov, seminarjev in drugih prireditev, s katerimi želijo na Bledu predvsem podaljšati poletno oz. zimsko turistično sezono.

Dozidava in obnova Festivalne dvorane, ki je na zunaj ohranila podobo "stekljenega paviljona v zelenju", je stala 4,5 milijona mark. Glavno breme so prevzele blejske gostinsko-turistične organizacije, ne- kaj je prispeval organizacijski komite svetovnega veslaškega prvenstva (vodi ga Vlado Klemenčič), pomagala je banka,

približno devetino je bilo "razvojnega dinarja". Dvorano so po načrtih Planumovega tozda Inženiring Radovljica preuredili in opremlili jeseniški tozd Gradisa, Lesnina in Iskra Commerce. Z obnovo so začeli oktobra lani in končali poldrugi mesec kasneje, kot je bilo načrtovano.

Že čez nekaj dni bodo na Bledu odprli tudi obnovljeno restavracijo ter nekatere veslaške naprave v Zaki, avgusta pa bo nared tudi športna dvorana za vadbo in testiranje veslačev in drugih športnikov. Ob tem, da bo Bled dobil letos tudi novo trgovsko hišo, več parkirišč in novo vpadnico, se turistično gospodarstvo zaradi slabih izkušenj minule zime že pripravlja na novo naložbo - na postavitev žičnice in naprav za umetno zasneževanje na Straži. Tudi za to bo Bled dobil nekaj "razvojnega dinarja".

C. Zaplotnik, slika: F. Perdan

Erjavčeva koča prihodnje leto - Planinsko društvo Jesenice na gorskem prelazu Vršču oskrbuje in skrbi za dve koči: Tičarjev dom in Erjavčovo kočo. Medtem ko namerava Planinsko društvo v Tičarjevem domu obnoviti podstrešje in skupna ležišča ter končno že urediti probleme z vodo, so se pred leti že pogumno lotili popolne adaptacije Erjavčeve koče. Za Erjavčovo kočo na Vršču je potekala široka solidarnostna akcija med vsemi slovenskimi planinci in številnimi delovnimi organizacijami, a kljub vsemu jeseniški planinci nimajo toliko denarja, da bi jo lahko že letos odprli. Kljub temu da so alpinisti in planinci domačega in sosednjih planinskih društev prispevali veliko prostovoljnih delovnih ur in organizirali akcije, je zdaj za končna ureditvena dela potreben predvsem denar. Predračun za groba izvajalska dela je 66 milijard dinarjev. Akcija za Erjavčovo kočo, ki je edina slovenska visokogorska postojanka, ki je odprta tudi pozimi, se tako nadaljuje. - Foto: D. Se-dej

GORENJSKI GLAS
GRAFIČNE STORITVE

Aids se nezadržno širi

V Jugoslaviji umrlo že 47 ljudi

Ljubljana, 13. julija - 149 držav je do konca maja letos prijavilo Svetovni zdravstveni organizaciji več kot 157.191 obolenj aidsa, od tega v Amerikah 108.830, v Afriki 24.686, v Evropi 21.855, v Aziji 396 in v Oceaniji 1451 primerov. Ker strah pred aidsom in osveščanje ni bistveno vplivalo na spremembe spolnega vedenja pri ljudeh (zlasti pri rizičnih skupinah) in ker tudi v najbolj okuženih okoljih kondom uporablja le 10 do 30 odstotkov mladih, je po napovedih strokovnjakov pričakovati, da bo ob prelomu stoletja kar pet milijonov prijavljenih bolnikov.

Kako je z aidsom pri nas? Kot so potrdile laboratorijske preiskave, je bilo ob koncu minulega leta v Jugoslaviji okuženih z virusom HIV (virus, ki povzroča aids) 1350 ljudi. Zvezni zavod za zdravstveno varstvo je do 27. junija letos prijel 86 prijav o obolenjih aids, največ iz ožje Srbije (44), nobene pa iz Črne gore in Makedonije. Za aidsom je doslej umrlo že 47 ljudi.

V Sloveniji je po podatkih Univerzitetnega zavoda za zdravstveno in socialno varstvo doslej (do 9. julija letos) zbolelo za aidsom osem ljudi (trije so že umrli), 24 ljudi pa je okuženih z virusom HIV, vendar ne kažejo bolezenskih znakov aidsa. (Več na 11. strani).

C. Z.

Oddelek
gumarstva poln

Kranj, 17. julija - Medtem ko sta bila še lani menda le dva resna kandidata za prvi letnik gumarstva v srednji tekstilni in obutveni šoli, je pred letošnjim začetkom novega šolskega leta razred povsem poln. Za gumarsko šolo se je namreč odločilo 36 zaključujočih osnovnošolcev.

Kaj je vzrok fenomenalnemu preobratu, je zatrdno težko reči, gotovo pa so imeli učenci in starši, ko so se odločali, pred očmi sliko kranjskega gospodarstva, ki med večjimi tovarnami daje Savi precejšnjo prednost pred Iskrami ali Tekstilindusom.

H. J.

Prekinitve dela v Elanu

Napaka pri izračunu plač

Begunje, 14. julija - "Včerajšnji dogodek je dober opomin, da mora biti naše delo popolno, ne samo v poslovnem smislu, temveč tudi znotraj delovne organizacije," je po četrtkovni uro in pol dolgi prekinitvi dela na petkovi seji delavskega sveta dejal Uroš Aljančič, direktor Elana.

Seja delavskega sveta je bila sicer namenjena otvoritvi novega skladišča nevarnih snovi, toda uvodoma se seveda niso mogli izogniti četrtkovni prekinitvi dela, ki je že imela odmev na radiu in v časopisih. Stavke sicer pri nas niso več nobena posebnost, mnogih manjših in krajših niti ne omenimo več, verjetno tudi te ne bi, če se to ne bi zgodilo v Elanu. Tudi Uroš Aljančič je med drugim dejal, da so bili v Elanu morda preveč prepričani, da se jim kaj takega ne more zgoditi, zato je dogodek dober nauk za prihodnost. Z načinom se ni strinjal, o vsebini pa bo lahko razpravljali po kolektivnih dopustih, je dejal.

V Elanu je zavrelo v četrtek, 13. julija, ob pol sedmih se je skupina nezadovoljnih delavcev zbrala ob skladišču, razjezile so jih prevelike razlike v izplačanih osebnih dohodkih. Delavci so se ob 8. uri vrnili na delo, ob 12. uri pa so se sestali vodstvo tovarne, predstavniki sindikata, zveze komunistov, delavskega nadzorstva in nezadovoljnih delavcev. Ugotovili so, da izračun res ni pravilen, do napake pa je prišlo, ker je bil pri izračunavanju v odnosu med najvišjim in najnižjim osebnim dohodkom upoštevan tudi izplačani regres za letni dopust. Napako bodo prihodnji mesec popravili, delavci pa

zaradi inflacije ne bodo prikrasili, saj bodo tako kot plače tudi razliko preračunali z vrednostjo nemške marke. Po kolektivnem dopustu bodo sprožili tudi postopek za spremembo pravilnika o delitvi osebnih dohodkov, saj imajo delavci pripombe tudi nanj.

Povedati velja še to, da v prvih petih mesecih s pravilnikom določeno razmerje ni bilo doseženo, zaostanek je bil največji februarja, ko je bilo razmerje ena proti 1,41, po pravilniku pa naj bi bilo ena proti 1,49. Junija pa je bilo preseženo, brez poročuna za 0,4, s poročunom pa za 1,25. Brez poročuna je najnižji osebni dohodek znašal 3,5 milijonov dinarjev, najvišji pa nekaj manj kot 20 milijonov dinarjev, s poročunom pa najnižji nekaj več kot 4,7 milijonov dinarjev, najvišji pa 31 milijonov dinarjev. M. V.

MIHA NAGLIČ
ZUNANJEPOLITIČNI KOMENTAR

Pariz ostaja brez para

Pariz Sans Pair: Pariz nima para. Temu reku, ki je nastala že v 13. stoletju, včasih ne bi nihče oporekal, zadnja desetletja bi mu lahko, te dni pa gotovo ne, "mesto svetlobe" je spet blestelo. Prejšnji teden smo se mudili v njem z Gorbačovom. Ta je odšel, mesto ob Seini pa je ostalo osrednje prizorišče svetovne politične scene. Razlog: slovesnosti ob 200 — letnici francoske revolucije, ki so pritegnile številne goste in pozornost vsega sveta. Višek so dosegli v petek, 14. julija zvečer, v spektakularnem sprevedu po Elizejskih poljanah. Na kraju samem je bilo to gotovo veličastno doživetje, režijsko povsem pasivni TV prenos nam je vse skupaj pričaral le delno, moderator poletne noči in njegova francoska gosta pa so me s svojim priložnostnim besedovanjem zazibali v zaspanost, ki sem jo premagal šele v soboto dopoldne. Stojilo se mi je celo po dobrem starem filmu "Amerikanec v Parizu", po filmu — buletu, ki kljub čisto banalni zasnovi s svojo profesionalno dovršenostjo nudi gledalcu veliko več kot take TV uspanke.

Pa pustimo televizijo in si od blizu ogledimo Amerikanca, ki je spet prišel v Pariz. To pot ne kot nadebudni mladi slikar, temveč kot predsednik ZDA sam: George Bush. Prišel je čez Poljsko in Madžarsko, iz dežel, v katerih je razglasil ameriško naklonjenost njunim prizadevanjem za demokratizacijo gospodarskega in političnega življenja. Pri čemer je bilo ves čas očitno, da tega ne počne zato, da bi ju odtegnil SZ, saj bi tako omajal tisto politično ravnotežje v Evropi, ki ga je H. Kissinger nedavno poimenoval kar z "Jalta št. 2". V Parizu so se ameriškemu pridružili še drugi državniki, med njimi tisti iz kluba G — 7, velikih sedem. Vrhunska srečanja so v mestu brez para nekaj tradicionalnega, spomni-mo se samo "the big four", velikih štirih, ki so po prvi svetovni vojni na pariški mirovni konferenci krojili novo podobo Evrope in pri tem razkrojili Slovenijo. Kaj so krojili to pot? Aktualne mednarodne zadeve, človekove pravice in varstvo okolja v globalnem merilu, dolge manj razviti... Ustavimo se pri slednjih. Sočasno s sedmimi najbogatejšimi se je v Parizu sestal tudi sedem revnih. Ob svetovni aristokraciji, ki uživa v privilegijih razvitosti, se je oglasil svetovni "tretji stan", z zahtevo po gospodarskih pravicah nerazvitih narodov in držav(ljanov). Mitterand, dolga leta prvak francoske levice, je na dan, ko je padla Bastille, sedel k večerji za omizjem najbogatejših državnikov sveta, druge — med njimi tudi našega Janeza — pa je prepustil premieru Rocardu in svoji ženi Danielle. Bastija je padla, bastion privilegijev in zadolženosti ostaja. Proslava je mimo, problemi so ostali.

"Železna lady", ki je bila seveda tudi zraven, ne bi bila to, kar je, če ne bi imela na vse skupaj nekaj pripomb. Pravice človeka in državljana so že stara grška in ne šele francoska tema. Magna Charta Libertatum, ki so jo otočani izsilili svojemu kralju že leta 1215, je jamčila osebno svobodo in svobodo lastnine, takrat seveda le velikašem, pozneje tudi meščanstvu. Ekonomsko in politično demokracijo, torej tisto, za kar je bila Francozom potrebna revolucija, so Angleži dosegli brez nje. Pa še kralja jim ni bilo treba ubiti. Sicer pa ima Mitterand danes več oblasti kot katerikoli upoštevani vredni kralj na svetu.

Čemu torej revolucije? Ko je vendar očitno, da se v bistvu nič ne spreminja, da eni ostajajo zgoraj, drugi pa spodaj in če vse skupaj obrneš (revolucio), se slika slejkoprej ponovi. Tako sprašujejo eni, drugi odgovarjajo, da napredek v svobodi vendarle je in razlike se zmanjšujejo.

Francosko revolucijo so obhajali tako eni kot drugi. V mestu brez para, katerega deviza se glasi: *Fluctuat nec mergitur*: Na valovih se ziblje, a se ne potopi. In v tem je bistvo stvari.

Upokojenci na izletu

Krajska gora - Društvo upokojencev v Kranjski gori je letos že priredilo za člane uspel izlet po Primorski. Udeležilo se ga je 50 članov. Vsi so bili navdušeni, zato bodo septembra spet pripravili podoben izlet. Kam se bodo odpravili, pa bo takrat odvisno, kolikšni bodo stroški za avtobus. Sicer pa društvo organizira tudi različne športne in rekreativne dejavnosti. Tako so med drugim pred nedavnim organizirali tudi balinarski turnir, na katerem so se pomerile ekipe Podkorena, Gozd Martuljka in Kranjske gore. Redne in občasne dejavnosti društva pa so doslej vedno podprla tudi društva in organizacije v krajevni skupnosti Kranjska gora. (lk)

GORENJSKI GLAS

Ob 35 — letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenice, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Trzin

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tisk ČGP Delo Ljubljana

Predsednik časopisnega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejamo in pišemo: Štefan Žargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (odgovorna urednica), Jože Košnjek (notranja politika, šport), Marija Volčjak (gospodarstvo, Kranj), Andrej Zalar (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), Lea Mencinger (kultura), Helena Jelovčan (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), Cveto Zaplotnik (kmetijstvo, kronika, Radovljica), Darinka Sedej (razvedrilo, Jesenice), Danica Dolenc (tradicije NOB, naši kraji, za dom in družino), Stojan Saje (družbene organizacije in društva, SLO in DS, ekologija), Danica Zavrt — Zlebir (socialna politika, Trzin), Dušan Humer (šport), Vine Bešter (mladina, kultura), Franc Perdan in Gorazd Sinik (fotografija), Igor Pokorn (oblikovanje), Nada Prevc in Uroš Bizjak (tehnično urejanje) in Marjeta Vozlič (lektoriranje). Današnje številko Gorenjskega glasa uredil Andrej Zalar.

Naročnina za III. trimesečje 97.000 din.

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK 51500—603—31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28—463, novinarji in odgovorna urednica 21—860 in 21—835, ekonomska propaganda 23—987, računovodstvo, naročnine 28—463, mali oglasi 27—960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421—1/72.

Seznam šolskih učbenikov še nepopoln

Prodaja na obroke se je obnesla

Kranj, 17. julija - Kadar govorimo o prodaji oziroma nakupu šolskih učbenikov za novo šolsko leto, se nam kritične misli najpogosteje spotaknejo ob cene "zastonjske šole" in ob nikdar pravočasne izide novitet in ponatisov učbenikov, ki se zavlečejo v september. Kako je trenutno s prodajo oziroma založenostjo učbenikov, smo pogledali v kranjsko prodajalno Mladinske knjige.

Anka Gasser

»V petek smo dobili učbenike za angleški jezik, s čimer je zaloga učbenikov za osnovno šolo dokaj izpopolnjena,« je povedala vodja knjigarne Anka Gasser. »Manjka jo pa še novi učbeniki, med njimi prvo berilo, ki bo izšlo v začetku septembra, v ponovnem natisu je Slovenski jezik 1, 2 in 3, nova bo četrta matematika, Slovenski jezik 5, osmo berilo... Žal torej tudi letos velja tradicija, da bodo kompleti učbenikov na voljo šele z začetkom novega šolskega leta.«

Zamude pri izdih ustvarjajo nepotrebno gnečo v knjigarnah in slabo voljo tako pri kupcih, ki prihajajo dvakrat, trikrat zaman spraševati, kot pri prodajalcih, ki morajo opravičevati založniške zamude. Še bolj kot za osnovno šolo to velja za srednje, za katere se je večji del prodaje sploh premaknil v začetek novega šolskega leta, ko bodo učenci od učiteljev šele prav poučeni, kaj naj kupijo in kaj ne. Katalog sicer obstaja, vendar posamezne šole oziroma

učitelji zahtevajo različne učbenike (posebno to velja za tuje jezike).

Kako pa se je obnesla letošnja novost v prodaji učbenikov, junijska prodaja na obroke, smo se vprašali Anko Gasser. »Akcija je bila kar v redu, čeprav mislim, da so bili ljudje premalo in prepozno obveščeni o njej. Naročnikov, ki so se odločili, da bodo učbenike plačali v treh obrokih s čeki ali položnicami, ponje pa prišli po 21. avg., imamo nekaj nad tisoč, večinoma za učbenike za osnovno šolo, manj za prvi letnik srednje. Moram pa reči, da so se kupci zelo veliko odločali za takojšnje plačilo, kjer je bilo na cene 25 odstotkov popusta.«

Od junijske akcijske prodaje učbenikov je inflacija že naredila svoje. Cene so poskočile. Trenutno stane komplet učbenikov za prvi razred osnovne šole 375.300 dinarjev, za drugega 454.800 dinarjev, za tretji razred 395.500 dinarjev, za četrty 705.900, peti 946.100, šesti 1.180.000, sedmi 1.532.100 in osmi razred 1.343.300 dinarjev. In to brez dodatka obveznih gradiv, atlasov in podobnih zadev, ki jih rabijo učenci od šestega razreda naprej in je treba zanje odšteti še 769.600 dinarjev.

V Mladinski knjigi je bilo junija zelo polno. Ljudje so v vrstah čakali, da so opravili naročilo in obročno plačilo. Po 21. avgustu se bodo ponovno gnetli, ko bodo prihajali po naročene komplete knjig. V Državni založbi Slovenije so bolj poslovni, sodobni. Vsa naročila in plačila so šla prek osrednjega računalnika, tudi učbenike bodo ljudem poslali domov!

Kajpak pa učbeniki in delovni zvezki pa atlasi še zdaleč niso vse, kar bodo starši morali kupiti, šolarji pa septembra nesti v šolo. Prodajalka v knjigarni Alenka Bajželj je za ilustracijo nanizala še nekaj cen. »Šolske torbice in nahrbtniki, ki so še vedno popularni, stanejo od 217.600 do 655.700 dinarjev, polna pušica od 94 do 134 tisočakov, barvice od 39.600 do 118.800 dinarjev, flumastri od 18.850 do 94.248 dinarjev, zvezki od 10.000 do 22.600 dinarjev, najdražja nalivka je 73.304 dinarjev, navaden svinčnik z radirko 4.400 dinarjev...«

Še dobro, da je naša osnovna šola brezplačna. Kaj bi šele bilo, če bi morali starši vse financirati naravnost iz svojih žepov?!

H. Jelovčan

Nov mladinski tržiški veter

Mladim več besede

"Ne smemo dopustiti večnega učenja od drugih DPO; zagotoviti je potrebno resnično konkurenco tudi v politiki," meni med drugim pred kratkim časom izvoljeni novi predsednik OK ZSMS Trzin Drago Kozar.

Kako vidiš delo tržiške mladinske organizacije v bodoče?

"Če bi rekel grobo, potem gre za celoto, ki jo velja razdeliti na dva dela. Prvega bi imenoval "politična dejavnost OK ZSMS kot družbenopolitične organizacije v našem sistemu" in drugega "operativna dejavnost OK ZSMS Trzin v okviru občine in širše."

Lahko najprej pojasniš z nekaj ilustracijami prvi omenjeni sklop?

"Mladina mora imeti dejansko pravico svobodnega mišljenja, dela in govora. Nujno je sprostiti privatne iniciative in omogočiti samostojno delovanje zvežam, ki nastopajo z zdravimi programi. Jasno se je potrebno zavedati, da je vse do izbruha sedanje, tudi gospodarske krize, mladina praviloma delala na podlagi instrukcij nenapisane hierarhije našega družbenopolitičnega sistema."

In kakšna bo izpeljava konkretnih nalog?

"Skozi različne akcije je potrebno ohraniti lik tovariša Tita, organizirati moramo več delovnih srečanj z gospodarstveniki in

Zaradi slabe zime ob 4,5 milijarde dinarjev

Podpora razvoju žičnic

Jesenice, 17. julija - Jeseniški izvršni svet je preložil razpravo o pomoči žičničarjem na jesen. Pomoč je nujna, saj je izpad dohodka zaradi slabe minule zimske sezone prevelika.

Medtem ko so nekateri izvršni sveti skupščin občin po Sloveniji že dodelili žičnicam, ki jih imajo v svoji občini, pomoč zaradi izpada dohodka zaradi minule slabe zimske sezone, so na seji jeseniškega izvršnega sveta sklenili, da predlog žičnic obravnavajo na eni prvih sej v jesenskem obdobju. Odločanje o predlogu za odobritev povratnih sredstev iz občinskega sklada obveznih proračunskih rezerv so preložili, saj naj bi se jeseni dogovorili o izdatnejši

pomoči kranjskogorskim žičnicam, ki med drugim načrtujejo pomembne naložbe za letošnjo in prihodnjo zimsko sezono. Zgradili naj bi namreč sedežnico in dve manjši vlečnici ter naprej dograjevali smučarski poligon v Podkorenu.

Žičnice Kranjska gora v treh do štirih mesecih realizirajo kar okoli 90 odstotkov vsega dela, v minuli zimski sezoni pa so bile prav v tem času snežne razmere zelo neugodne, tako da so žičničarji obratovali s 40 odstotnimi zmogljivostmi. To pomeni, da so bili ob polovico

načrtovanega dohodka ali ob 4,5 milijarde dinarjev.

Problemotiko poslovanja žičnic lani sta na podlagi predlogov ukrepov, ki jih je pripravil izvršni odbor splošnega združenja gostinstva in turizma Slovenije obravnavali med drugim tudi pri Gospodarski zbornici Slovenije. Med ukrepi, s katerimi bi ublažili izpad prihodka, je tudi pomoč občin v obliki zagotovitve sredstev iz občinskih rezervnih skladov. Del sredstev za pokrivanje izpada prihodka bodo žičnice dobile v obliki premostitvenega kredita iz republiškega rezervnega sklada, v Zavarovalnico pa so se dogovarjali za zmanjševanje zavarovalnih premij za 40 odstotkov.

Za jeseniško občino je razvoj žičničarske dejavnosti še posebnega pomena, kar imajo opredeljeno tudi v občinskih razvojnih planih, kjer sta turizem in žičničarstvo prednostni razvojni nalogi. Zato tudi kranjskogorski žičničarji upravičeno lahko jeseni pričakujejo vsestransko podporo in pomoč.

D. Sedej

političnimi delavci, predvsem iz naše občine. Se naprej bomo vztrajali na delu mladinskega servisa. Zagotoviti moramo več sredstev za delo ZSMS, saj je nerazumljivo, da se občinski proračun spet deli "po politični poti" in ne po ustvarjenem delu, to je po količini in uspehu opravljenih nalog posameznih DPO. Velik del energije bomo namenili tudi lastnemu mladinskemu časopisu ter mladinski oddaji na lokalni radijski postaji."

V. B.

Kaže, da bo letos v občini edini

Blok na Trnju vseljen

Škofja Loka, 17. julija - Konec junija je bil vseljen nov blok na Trnju v Železnikih s 25 stanovanji, od katerih so jih približno pol odkupile tovarne, pol pa solidarnostni sklad. Samo dve stanovanji sta bili ponujeni na trgu, a komajda našli kupca.

Kvadratni meter stanovanjske površine v tem bloku je namreč konec minulega meseca stal dobrih 12 milijonov dinarjev. Samo štirinajst mesecev po začetku gradnje je torej cena poskočila kar za desetkrat.

Vse tako kaže, da bo blok na Trnju letos tudi edina novost v družbeni stanovanjski gradnji škofjeloške občine. Na Trati se je sicer obetalo, da bodo v nadaljevanju lanske gradnje po-

stavili še en blok z 59 stanovanji ter približno 600 kvadratnih metrov poslovnih površin, a ko so v stanovanjski skupnosti anketirali morebitne kupce, so ugotovili, da se jih za nakup stanovanj zanima le 39 in še ti bi želeli glavnino denarja nakazati v naslednjem letu. Odbor za graditev se je torej odločil, da gradnjo tega bloka prestavi do prihodnjega aprila.

H. Jelovčan

Od lani se je število subvencij k stanarinarom podvojilo

Najvišja pomoč presega pol milijona dinarjev

Škofja Loka, 17. julija - Medtem ko je lani 190 stanovalcev v družbenih stanovanjih prejelo subvencije k stanarinarom, se je število upravičencev letos skoraj podvojilo, saj jih je trenutno 287. Raste tudi delež subvencij v skupnem znesku stanarin.

S stanarinami je škofjeloška stanovanjska skupnost junija zbrala skupaj 454 milijonov dinarjev, medtem ko je šlo za subvencije 43 milijonov ali 9,4 odstotka skupne vsote. Subvencije je bilo deležnih 279 stanovalcev.

Julija so se cene stanarin v loški občini povečale za 99 odstotkov, kar v stanovanjski skupnosti opravičujejo z zastojev od aprila in vzporedno visoko rastjo inflacije. Račun kaže, da se bo julija iz stanarin nateklo 914 milijonov dinarjev, od tega bo šla desetina oziroma 92 milijonov za subvencije, ki jih bo prejelo 287 upravičencev, osem več kot junija.

Najvišja subvencija znaša za stanovanje v Žireh (77 kvadratnih metrov), v katerem živi pet ljudi. Od stanarine 717.410 dinarjev sami plačajo 143.480 dinarjev, 573.930 dinarjev pa je družbene subvencije. Subvencij, ki presegajo 500 tisočakov, je v škofjeloški občini še nekaj.

Miha Bizjak iz občinske stanovanjske skupnosti meni, da bo problem stanarin in vzdrževanja družbenih stanovanj na tapeti vse dotlej, dokler stanarina dejansko ne bo postala ekonomska kategorija; kdor jo lahko plača, naj jo plača, kdor ne, naj se mu prizna subvencija.

H. Jelovčan

Odlika in dve pohvali za blejski LIP

Pravkar berem zakon o delnicah iz leta 1938

Bled, 14. julija - Blejski LIP sodi že vrsto let med poslovno uspešne tovarne, njihova formula uspeha je pravzaprav preprosta: nič posebnega, nič revolucionarnega nismo napravili, z vsako našo potezo skušamo ustreči kupcu, pravi direktor Franc Bajt, ki LIP vodi že štirinajst let. Povod za pogovor z njim je odlika in dve pohvali, ki jih je LIP-u prinesla letošnja Rdeča knjiga. Bohinjski tozđ Tomaž Godec se je uvrstil med tri najuspešnejše organizacije v lanskem letu, tozda na Rečici in v Mojstrani pa med 28 pridnih na Gorenjskem. Zaradi popolnosti slike velja povedati, da imajo nadpovprečno uspešni tozdi 78 odstotni dohodkovni delež, preostala petina LIP-a pa se je uvrstila med povprečne, med zaostajajočimi ni nobenega njihovega tozda.

"Kako komentirate kar tri pohvale, med njimi je ena za izjemni uspeh?"

"Nič posebnega, nič revolucionarnega nismo napravili, z vsako našo potezo skušamo ustreči kupcu, pri tem nekaj dobiti in se nekaj naučiti."

"Pa vendar, vem, da se nič kaj radi ne pohvalite?"

"Ne, ni posebnega razloga, le dolgoročno razvojni in dobro skupinski delo vseh zaposlenih, posebej menežerjev LIP-a, ki nekako uspe krmariti v teh čudnih jugoslovanskih časih. Moram pa reči, da smo zelo izvozno usmerjeni, zato je vpliv inflacije malce manjši kot pri tistih, ki delajo le za domači trg. Pri izvozu se inflacijski učinki izničijo, toda, tečaj nenehno zaostaja."

"Za koliko letos po vaši oceni?"

"25 do 30 odstotkov, malo manj dolar, ki pa ima pri nas zelo majhen vpliv, saj izvažamo v Zahodno Evropo. Tečaj je v letošnjem prvem polletju porasel za približno 300 odstotkov, konec junija v primerjavi s koncem junija lanskega leta za okrog 660 odstotkov. Objavljena inflacija pa je bila 721 odstotna, najmanj tolikšna je bila torej razlika. Ocenjujemo pa, da je inflacija večja od objavljenega."

"Kolikšen delež je imel lani izvoz?"

"32 odstotnega, v najboljšem tozdu Tomaž Godec v Bohinju pa 57 odstoten."

"Ker je domača prodaja slaba?"

"Opaži, ki jih izdelujejo v bohinjskem tozdu, so izvozno zelo zanimivi, zato z njimi ne silimo na domači trg. Večkrat sem že rekel, da je izvoz pri nas motor razvoja, po eni strani nas neprestano sili v ustrezno kakovost proizvodov in servisa, po drugi strani pa v razvoj novih proizvodov, pravzaprav v izboljševanje obstoječih. Vrata so vrata, toda narediš lahko gladka, klasična ali pa takšna z 'Napoleonovim klobukom'."

"Se modno spreminjajo?"

"Tudi malo, če si na začetku poleg, nekaj dobiš, če si zadnji, si tudi pri denarju zadnji. Res pa je tudi, da smo v osemdesetih letih veliko vlagali v razvoj tehnologije in proizvodov in se nam zdaj to rentira. Težko pa se je ob tako visoki inflaciji in nenehnem spreminjanju sistema in predpisov veliko ukvarjati s prihodnostjo."

"To v vselej pravite, kadar se pogovarjam z vami?"

"Seveda, to je velik problem, težko je misliti na jutri, če se vsak dan boriš za obstoj."

"LIP je znan po tem, da ima urejeno prekrbo z lesom, v kolikšni meri to vpliva na dober poslovni rezultat, vsaj vaši konkurenti vselej tu iščejo odgovor?"

"Mislim, da to preveč poudarjajo. LIP se je razvil na območju, kjer les zraste, torej na osnovi surovin. Plačujemo pa ga po tržnih cenah, v normalnih plačilnih rokih in posebne prednosti nimamo. Saj imajo tudi drugi les, pa so slabi, bom kar rekel, pogledajte Marles, koliko lesa ima v okolici, vendar ima velike težave. Seveda je treba imeti les, toda treba ga je znati predelati, imeti voljo in hotenje, da ga prav predelaš in prav vnovčiš na trgu. Sicer pa tolikšne lakote po lesu, kot je bila v sedemdesetih letih, tako ali tako ni več, izdelke je vse težje prodati, seveda o ceni, da ti nekaj ostane."

"Lahko že brez problemov uvažate les?"

"Že, se pravi brez carin, in to tudi delamo. Zato pa pravim, da ni več tolikšne lakote po lesu. Uvožen je celo nekaj cenejši, toda, če upoštevamo plačilne roke, je odnos približno enak. Z Gozdnim gospodarstvom imamo zdaj dogovorjenih 1.200 šilingov na dan fakturiranja, kako bo jutri, je težko reči, upam, da bo takšen odnos ostal, v obojestransko zadovoljstvo ali pa nezadovoljstvo, saj mi vedno mislimo, da plačamo preveč, gozdarji pa, da premalo. V primerjavi z drugimi smo rahlo nadpovprečni, kolikor je tudi kakovost lesa boljša."

"Sozda GLG ne pogrešate?"

"Prav nič, bil je nekonistentna ograničitev, ker se tam ni dogajalo nič poslovnega, je bil takšen konec pričakovan."

"Napoved je na pohodu podjetništvo, koliko je že prodrl med ljudi?"

"Nekaj časa bo trajalo, da se bomo podjetništva naučili in navadili, sicer pa to težko komentiram, ker delam v drugačnem okolju kot nekdo za strojem. Mislim, da se preveč vleče sprejemanje zakona o delovnih razmerjih, saj moramo tudi na tem področju vzpostaviti normalen red."

"Ker se bojimo posledic?"

"Strah je lahko spodbujevalec razvoja, če seveda ni prevelik in če ne povzroča prevelikih socialnih problemov."

"Bo LIP kmalu postal podjetje?"

"Jeseni, družbeno podjetje seveda, kasneje morda delniška družba."

"Je glede na doslej spreminjeno zakonodajo že moč razmišljati o delniški družbi?"

"Skorajda ne, ker sistem delnic in pretok kapitala še ni urejen. Ovine pa niso le formalne narave, to je miselno popolnoma nov svet, v katerem vsakdo razmišlja, kam bo vložil kapital, da mu bo prinesel največ. Ko greš čez Karavanke v Avstrijo, Švico, Nemčijo je to med poslovneži povsem običajen pogovor, mi jih lahko le gledamo in poslušamo. Pri nas pa še ved-

Franc Bajt, direktor blejskega LIP-a

no poučujejo prakomunizem in delnice celo na fakulteti le omenijo. Tudi zato, da bi se seznanili s zahodnimi podjetniškimi načeli, smo v naši delovni organizaciji s pomočjo ekonomske fakultete organizirali podjetniško šolo, obiskovalo nas jo je 42 slušateljev, imeli smo tudi seminar o delničarstvu in skupaj s predavatelji ugovarjali, da stvari še niso tako daleč, da bi že lahko ustanavljali delniške družbe. Poglejte, pravkar berem zakon o delničarstvu iz leta 1938, nekaj literature v slovenščini torej imamo."

"Veliko stikov s tujimi poslovneži imate, koliko je zanimanja za vlaganja pri nas?"

"Razmeroma malo, predvsem tam, kjer imajo dolgoletne vezi s kupci, kooperanti, tudi mi računamo, da bomo tako prišli do tujih vlaganj. Da bi pa korporacije, holdingi spraševali, kam bi lahko vlagali, ne, tega pa ni."

"Kaj bo za vaše izdelke pomenila Evropa 92?"

"Za nas samo prednost, če se bo Jugoslavija aktivno vključila vanjo. Že leta 1987 smo gospodarski zbornici in jugoslovanskemu zavodu za standardizacijo predlagali standardizacijo vrat, toda naši mlini meljejo željo počasi."

"Kolikšna sprememba pa je to?"

"Razmeroma majhna, naša vrata so široka 86, nemška 85 centimetrov, naša so visoka 199,5, nemška 198,5 centimetrov, tam je določena tudi višina ključavnice, nasadila itd."

"Izdelujete torej dvoje vrat?"

"Seveda, uskladitev standardov bi bila za nas velika pridobitev. Sedaj moramo dovoljenje Zavoda za standardizacijo v Beogradu dobiti celo, če želimo doma prodati ostanek izvoza."

"Pravite, da ste skupaj s sodelavci obiskovali podjetniško šolo?"

"Bil sem na vseh predavanjih, v prvi vrsti. Veste, zgled pri vodenju zelo veliko pomeni."

"Menda ste pred kratkim napravili tudi zunanjetrgovinsko registracijo?"

"Tudi zato. Novega komercialista sem leto in pol preganjal, naj to naredi, odlašal je in odlašal, pa sem rekel, pojdimos vsi trije in prijavil še sebe in komercialista za domači trg."

M. Volčjak

Trgovski skok

V visoki inflaciji je najpomembnejša hitrost in trgovci se znajo hitro zasukati.

Trgovci so imeli kurirje, ki so vsako uro tekli v banko in za služek vložili na račun, da so tekle obresti in so tako kar najhitreje lovili podivjano inflacijo. Delavci so kot največjo krivico občutili nekajurno razliko pri izplačilu plač, saj so jih dobili šele ob koncu delovnega dne, nameščenci pa že med opoldansko malico in njihove žene so lahko veliko prihranile, ker so bile tedaj stvari v trgovinah še cenejše. Morda poznate nauk, ki odlično ponazarja razmere v Nemčiji na začetku dvajsetih letih, ko denarja niso več šteli, temveč tehtali: nikoli ne boš lačen, če imaš dva dolarja, kajti medtem ko poješ kosilo, marka že toliko izgubi na vrednosti, da lahko naročiš novega.

Kako daleč so takšne razmere, ugibajte sami. Vsekakor se jim pospešno približujemo, saj je minuli petek v Ljubljani, Kranju in še kje bankam zmanjkalo gotovine. Ljudje pač nemudoma odhitijo po plačo, po gotovino, da jo kar najhitreje pretopijo v marke, saj črna trgovina čerkov ne prizna. Dodatni poletni razlog pa so bili verjetno odhodi na dopust in bojazen, koliko denarja bo pobrala bančna provizija v bankah ob morju. Tudi pri nas torej zelo pomembna postaja hitrost, vsi tisti, ki imajo plačilni dan petnajstega v mesecu se v primerjavi s srečnejši, ki plačo dobe okrog desetega, čutijo prikrasane, da seveda o dveh izplačilih ne govorimo ali pa o upokojevcih, ki bodo morali na poračun počakati deset dni.

V visoki inflaciji se lahko najhitreje zasukajo trgovci, dobri preprodalci uspe kovati masne zaslužke, morda je trgovska stroka moralno najbolj oporečna, ker najbolj cveti (in propada) v najtežjih časih. Ljudje pač razbijajo trgovine, kakor nedavno v Argentini, ko se razmere prelijejo čez rob. Res so trgovci na koncu verige in morajo pomesti vse, kar se je nabralo, toda res je tudi, da se lahko najhitreje zasukajo in tako najbolj uspešno lovijo inflacijo. Tisti seveda, ki to znajo, drugi propadejo.

Poslovne rezultate je v visoki inflaciji težko interpretirati kot čisto zlato, komentariji so bolj podobni uganjam kot pa natančni oceni. Ugibamo torej lahko, da je trgovski poslovni skok, ki ga je moč razbrati v Rdeči knjigi in v seznamu tristo največjih organizacij v lanskem letu, hitro obračanje v galopirajoči inflaciji. Že lani torej, kaj šele letos.

M. Volčjak

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

40 milijonov dolarjev presežka

Po podatkih Narodne banke Slovenije je gorenjsko gospodarstvo v petih mesecih letošnjega leta izvozilo za 981,91 milijarde dinarjev blaga, od tega 78 odstotkov na konvertibilno tržišče. V primerjavi z enakim lanskim razdobjem je bil celotni izvoz večji za 14,1 odstotka (v Sloveniji za 17,1 odstotka), od tega konvertibilni za 14,1 odstotka (v Sloveniji za 17,7 odstotka) in klirinški za 14,2 odstotka (v Sloveniji za 14,3 odstotka).

Uvoz gorenjskega gospodarstva je v tem času znašal 775 milijard dinarjev, od tega 90 odstotkov v konvertibilnega tržišča. V uvozu je imel reprovromaterial 92,3 odstotni delež, oprema 5,9 odstotnega in blago za široko potrošnjo 1,8 odstotnega.

Pokritost uvoza z izvozom je bila na Gorenjskem 126,6 odstotka (v Sloveniji 114 odstotka), konvertibilno pokritje je bilo 109,3 odstotno (v Sloveniji 106,8 odstotno) in klirinško 284 odstotno (v Sloveniji 175,4 odstotno).

Gorenjsko gospodarstvo je tako v celotni blagovni menjavi s tujino ustvarilo v letošnjih prvih petih mesecih za 39,7 milijona dolarjev presežka, od tega na konvertibilnem trgu 12,6 milijona dolarjev in na klirinškem 27,1 milijona dolarjev.

V E S T I

Folije za deponije odpadkov

Tovarna tehničnih in kemičnih izdelkov, ki kot obrat IV. sodi v kranjsko Savo izdeluje vse več ekoloških izdelkov, najnovejši izdelek so folije za deponije odpadkov, ki jih bodo uporabili v Tenetišah.

Lepila in kemikalije za čevljarstvo industrijo so poglaviti izdelki Savinega obrata IV., saj predstavljajo 90 odstotkov celotne proizvodnje, vendar pa se s krizo čevljarstva industrije in s tem upadanjem prodaje tovrstnih izdelkov, na pomenu pridobivajo drugi. Izdelujejo tudi razna tesnila ravnih oblik in ekološke izdelke, kamor sodijo gumijasti jezovi, gumijaste zavese, o katerih smo pred kratkim obširno pisali, dokaj nov izdelek je gumijasti balon za zapiranje jaskov, najnovejši pa folije za deponije odpadkov. Pri slednjih je kvaliteta izdelka izjemno pomembna, saj mora biti resnično trajen, sicer svojega poslanstva ne opravi. Gumijaste folije nameravajo uporabiti pri ureditvi deponije odpadkov v Tenetišah, kar bo seveda prispevalo k bistveno boljšemu varstvu okolja.

Največ izkušenj imajo z gumijastimi jezovi, na njih v devetih letih prišlo do problemov, kar najbolje govori o kvaliteti njihovih izdelkov. Gumijaste jezove so uspeli prodati tudi v Makedonijo, kjer jih na Bregalnici že dve leti s pridom uporabljajo za namakanje, namestili pa so jih tudi na Nišavo v Nišu. Oktobra lani pa jim je uspelov Avstrijo prodati doslej največji jezik, ki je dolg 37 metrov, visok 2,6 metra in ima tako 450 kubičnih metrov prostornine. Namestili so ga na reko Muerz, namenjen pa je elektrarni.

M. V.

ureja MARIJA VOLČJAK

V begunjskem Elanu odprli novo skladišče nevarnih snovi

Nevarne snovi poslej na varnem

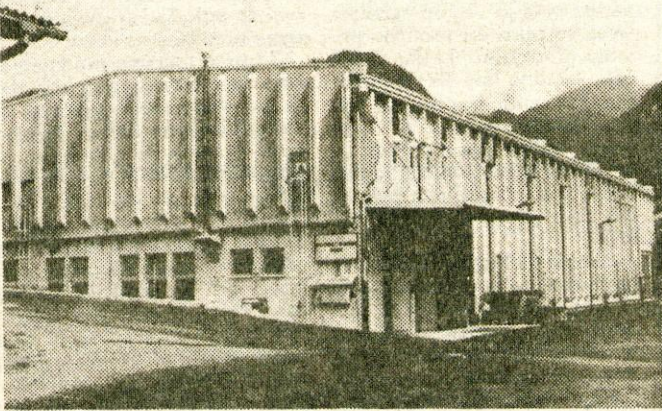
Begunje, 14. julija - Navkljub težkim časom so v Elanu z lastnim denarjem zgradili skladišče nevarnih snovi, ki je nadomestilo dose-danji "bunker", kjer je vselej obstajala nevarnost, da ob večjem deževju zastrupi potok Zgošo. V novem skladišču bodo na varnem tudi posebni odpadki, ki nastajajo v proizvodnji, dokler v Sloveniji ne bo zanje zgrajeno posebno odlagališče.

Z otvoritvijo skladišča nevarnih snovi so v begunjskem Elanu začeli letošnji kolektivni dopust, ko se bodo spet vrnili za stroje, bo preurejena tudi prodajalna ob tovarni, urejeni novi poslovni prostori, za dodatnih tisoč površinskih metrov pa bodo razširili tovarno v Avstriji. Torej kar dosti investicij v teh težkih časih.

Skladišče nevarnih snovi je veljalo 4.277 milijonov dinarjev, zaradi povečanja zgradbe nekoliko več, kot so sprva računali, Elan pa je naložbo v celoti pokril z lastnim denarjem. Poslopje je bilo zgrajeno v sedmih mesecih, dober mesec so potrebovali za odpravo po-

manjkljivosti in 23. junija, le deset dni po roku, so v Elanu dobili v roke ključke novega objekta. Gradnja je bila torej hitra, prva po sistemu inženirir-ga, ki ga je prevzel Progres iz Slovenj Gradca.

V novem skladišču je moč varno spraviti 257 različnih materialov, na 1.080 odlagal-nih mest, 144 je začasno name-njenih shranjevanju posebnih odpadkov, kar bo zadoščalo za najmanj dve leti, dotlej pa naj bi bilo v Sloveniji njihovo odlaganje le urejeno. Skladišče je zgrajeno kot lovina posoda in onesnaženje okolja je prakti-čno nemogoče. Doslej je na-mreč stalno pretela nevarnost,

Novo Elanovo skladišče nevarnih snovi. Foto: F. Perdan

kar so opozarjali tudi inšpek-torji, da "bunker", kakor so pravili zasilnemu skladišču, onesnaži okolje, zlasti ob de-ževju, ko naraste potok Zgoša.

Tudi ravnanje z nevarnimi snovmi bo v novem skladišču varnejše, ustrezno pa je seveda poskrbljeno tudi za požarno varnost.

M. V.

KRATKE Z GORENJSKE

Gasilski jubilej na Bregu

Breg ob Savi, 17. julija - Letos številna gasilska društva na Gorenjskem oziroma tudi v Sloveniji praznujejo visoke jubileje. Med tovrstne »staroste« vsekakor sodi gasilstvo v Kranju, ki letos praznuje kar 110-letnico. Praznovanje visokega jubileja pripravljata občinska gasilska zveza Kranj in Zavod za požarno varnost. Lep jubilej pa je konec tedna proslavilo tudi Gasilsko društvo Breg ob Savi. Ustanovljeno je bilo namreč 1929. leta. Ob 60-letnici obstoja so v soboto pripravili veliko sektorsko vajo, ki jo je vodil sektorski poveljnik Stane Vilfan. V nedeljo popoldan pa so na Bregu najprej priredili veliko gasilsko parado, nato pa še veselico. Slovesnosti na Bregu so se udeležila tudi številna druga gasilska društva in predstavniki občinske gasilske zveze. Medtem ko so na Bregu konec tedna praznovali, pa se v sosednjem društvu Mavčiče na desnem bregu Save v kranjski občini pripravljajo na veliko vrtno veselico s srečelovom, ki bo 20. in 21. avgusta. Na slikah: praznovanje 60-letnice gasilstva na Bregu ob Savi.

Spet zborovsko petje

Gorje - Minuli mesec je bil v dvorani TVD Partizan v Gorjah koncert pevskih zborov, na katerem so nastopili moški in ženski pevski zbor iz Bohinjske Bistrice in moški pevski zbor iz Gorij. Oba moška pevka zbora, tako iz Gorij kot iz Bohinja, vodi vneti pevovodja Edi Zaveršnik, ženski pevski zbor pa Cilka Novoselec. Pevski zbor v Gorjah je svoje čase že deloval. Ustanovljen je bil 1981. leta, vendar pa je potem lani njegovo delo nekako zamrlo. Kaže, da so tokrat Bohinjski pripomogli, da se bo zborovsko petje v Gorjah morda vendarle spet obnovilo. Gorjanski zbor je na koncertu nastopil s desetimi pevci, vodeči pa so bili še iz bivšega zbora. Skupaj z mladimi novinci pa je pesem lepo donela v dvorani. Zares lepo bi bilo in v krajevni skupnosti si vsi želijo, da bi zborovsko petje v Gorjah spet bogato zaživel. (ja)

Priznanja ob prazniku - V krajevni skupnosti Selca v Selški dolini v škofjeloški občini, kjer vsako leto 14. julija praznujejo v spomin na leto 1943, ko je bilo ustreljenih 19 talcev iz te druge največje krajevalne skupnosti v dolini, je bila v soboto zvečer v kulturnem domu v Selcih slavnostna seja sveta in organizacij iz krajevalne skupnosti. Predsednik sveta Marjan Kalan je ob tej priložnosti na kratko orisal nekatere akcije, uspehe in naloge v zadnjem obdobju oziroma v prihodnje, potem pa so podelili tudi priznanja. Odlikovanje red zaslug za narod s srebrnim vencem je ob tej priložnosti dobil Janez Solar, priznanja krajevalne skupnosti pa so podelili Športnemu društvu Selca za napredek v športu in rekreaciji, vaškemu odboru Dolenja vas za reševanje komunalnih problemov v kraju in Blažu Pfafjarju ter Andreji Hafner. Krajevna konferenca SZDL paje podelila priznanje Janezu Demšarju za prizadevanje v volilnem odboru. Na svečanosti je v kulturnem programu nastopil tudi moški pevski zbor Ratitovec. - A. Ž.

Zlata poroka Apolonije in Franca Likar - Apolonija Likar, rojena Sušnik, se je rodila pred dobrimi 76 leti na Mlaki pri Kranju, dobro poldrugo leto starejši Franc Likar pa v Javorjevem dolu pri Idriji. Poročila sta se v začetku julija 1939. leta v Predosljah. Minulo soboto zjutraj, saj je bilo ta dan v Kranju veliko rednih porok, pa sta pred predsednikom občinske skupščine Ivanom Torkarjem skupaj s pričama Miro in Klemenom Likarjem potrdila 50-letnico skupnega življenja. Njuna skupna pot do zlatega jubileja je bila polna preizkušenj. Franc, ko je prišel na Gorenjsko, se je vključil v NOB in postal 1944. leta član ZK, upokojevec pa je dočkal v Zavarovalni skupnosti v Kranju. Apolonija, ki je delala v Jugobruni, pa se je po vojni invalidsko upokočila. Poleg svojcev so jima v soboto zaželeli, da še dolgo let nosita zlata prstana tudi predstavniki občinske konference socialistične zveze oziroma družbenopolitičnih organizacij ter posebej tudi občinska organizacija Zveze združenj borcev. Čestitkam ob zdravici s šampanjcem pa se pridružujemo tudi mi. - A. Ž. - Foto: F. Perdan

ureja ANDREJ ŽALAR

Bled praznuje s številnimi pridobitvami

Nova podoba z boljšo ponudbo

Bled, 17. julija - Blejski mladinci so 17. julija 1941 s svojo akcijo na Bledu in v okolici opozorili okupatorja, da tu živijo Slovenci, pripravljeni na oborožen boj za svojo svobodo in izgon okupatorja... Ta dan smo si prebivalci Bleda izbrali za krajevni praznik, da obudimo spomin na težke čase okupacije, da se spomnimo vseh, ki so žrtvovali svoja življenja, in tistih, ki so se borili za lepše, človeka dostojno življenje v svobodni Sloveniji in naši skupni domovini Jugoslaviji... Tako je v uvodniku prazničnih Blejskih novic zapisal predsednik skupščine krajevalne skupnosti prim. dr. Borut Rus, v petek zvečer pa je bila v festivalni dvorani, ki so jo odprli dan pred tem, slavnostna seja skupščine krajevalne skupnosti s kulturnim programom.

Letos Bled praznuje precej drugače kot prejšnja leta. Pa ne zaradi prireditev v prazničnih dneh, ki so več ali manj podobne tistim v prejšnjih letih in predvsem turistično obarvane, marveč zaradi najrazličnejših sprememb, pridobitev, ki so že, v precejšnji meri pa še bodo, spremenile njegovo dosedanje podobo. Lahko bi tudi rekli, da je praznik hkrati tudi neke vrste zadnja vaja pred veliko prireditvijo: pred 15. svetovnim prvenstvom v veslanju; že četrti takšni prireditvi na Bledu po letu 1956.

prim. dr. Borut Rus

»V zadnjem letu oziroma od zadnjega praznika naprej se je na Bledu veliko spremenilo,« pravi predsednik skupščine krajevalne skupnosti prim. dr. Borut Rus. »Lahko rečem, da v krajevni skupnosti zares zelo dobro sodelujemo s komitejem za pripravo prvenstva in da na Bledu že lep čas živimo s to pričakovano prireditvijo. Program, ki ga uresničujemo, da bi svet med prireditvijo in po njej imel čimlepšo sliko Bleda, je sicer zahteven. Pomembnost in zahtevnost programa pa nista le odraz svetovne prireditve, marveč, to pa je tudi najpomembnejše, bo vse to na Bledu oziroma v krajevni skupnosti ostalo tudi po prireditvi bogatilo blejsko turistično ponudbo in novo, recimo da tudi bolj urejeno podobo.«

Na petkovi slavnostni seji skupščine krajevalne skupnosti v festivalni dvorani so podelili tudi priznanja. Prim. dr. Borut Rus je odlikovan z redom republike s srebrnim vencem. Priznanja krajevalne skupnosti pa so dobili mg.sc. Branko Lubej, Pavel Tolar, Jože Poljanec, Matko Kavčič, prof. Peter Nuk in Veslaški klub Bled.

Če naštejemo samo nekaj novosti iz zadnjega leta, s katerimi že zdaj Bled v svetu pomeni precej več kot doslej, je seznam kar precej dolg. Predvsem je to tako imenovana infrastruktura, ki je bila, to so že nekaj časa opozarjali v krajevni skupnosti, bila dolga leta nekako zapostavljena. Obnovljena je že skoraj v celoti Ljubljanska cesta s pločnikom in spremljajočimi komunalnimi napravami. Zgrajena je Župančičeva cesta s pločnikom, v Zaki pa objekti Veslaškega centra. V četrtek zvečer so odprli festivalno dvorano. Krajanji Mlina so končno dobili težko pričakovano trgovino. Končan je program prenove šole za enozimski pouk. In kar zadeva obnovo so tu še Grajsko kopališče, vila Lastovka, dependansa Blegaš, fasadi pošte in Železniške postaje. Pospešeno se gradi tudi turistično trgovski center, kmalu naj bi bili dokončani parkirni prostori pri ledeni dvorani. Zaključna dela potekajo na urejanju pločnikov na Ribenski cesti in pri obnovi vile Prešeren. Morda ta trenutek še najbolj kazi urejevan Bled zanemarjena

vila Istranka v bližini stavbe krajevalne skupnosti...

»V teh dneh so mi zastavili tudi vprašanje nekako v smislu, kdo pravzaprav je zaslužen oziroma odgovoren, da se na Bledu pred svetovnim prvenstvom vse to dogaja. Mislim, da smo si enotni v mnenju, da dobro sodelujemo z vsemi odgovornimi. Res pa je tudi, da so domačini v regatnem odboru in v komiteju. Zavedamo se, da brez svetovnega prvenstva marsičesa ne bi bilo, najbrž pa je prav tako res, da tudi prvenstva ne bi bilo, če ne bi bilo Bleda, ki se je pred sedanjim že trikrat potrdil kot dober prireditelj. Prepričan sem, da bomo vsi na Bledu tudi med sedanjim živeli z njim tako, kot smo doslej. Seveda pa gre zahvala za velike zasluge ob sedanjem uresničevanju programa blejskemu gospodarstvu, občini, cestno komunalni skupnosti, Slovenijaceste Tehniki, Podjetju za PTT promet Kranj, Vodnogospodarskemu podjetju in Območni vodni skupnosti Gorenjske, Ljubljanski banki-Temeljni banki Gorenjske in nenazadnje tudi tovarišu Klemenčiču. Ob zahvali pa naj ob tej priložnosti čestitam tudi vsem krajanom ob prazniku Bleda v imenu skupščine in organizacij.«

Ob vseh sedanjih spremembah in pridobitvah pa ne bi smeli pozabiti, da Bled še vedno najbolj potrebuje prostorski načrt in v zvezi z njim v prvi fazi čimprej prometno študijo, ki naj bi bila iztočnica za vse tisto, kar bi na Bledu moralo biti in česar Bled ne potrebuje. Pridobitev takšnega načrta je še vedno ena glavnih nalog v programu krajevalne skupnosti. Druga, nič manj ali pa celo pomembnejša od te, pa je uresničevanje samoupravnega sporazuma o sanaciji Blejskega jezera. V krajevni skupnosti bodo vztrajali, da podpisniki tega sporazuma tudi kot delovno telo dejansko uresničijo ta program in da enkrat dokončno razrešijo vprašanje lastništva jezera.

A. Žalar

Tisoč idej za vsako priložnost

Šik je zares »šik«

Šenčur, julija - Potem ko so pred nedavnim v krajevni skupnosti Šenčur z zadovoljstvom pozdravili odprtje prve zasebne živilske trgovine in so predstavniki vodstva na otvoritvi poudarili, da so v prihodnje v krajevni skupnosti odprta vrata tudi drugim tovrstnim poslovanjem, je Šenčur od začetka tega meseca bogatejši za zares prijete in tudi za številne nedvomno dobrodošle trgovski lokal. Slavica Cehner je v Pipanovi ulici odprla prodajalno Šik.

Tisoč idej v zares »šik« urejenem Šiku v Šenčurju...

Predstavniki turističnega društva in krajevalne skupnosti so nas obvestili, da je prodajalna tako prijetno in lepo urejena, da bi si jo veljalo ogledati. Imeli so prav. Za resnično prijetno prodajalno, ki ima zaslužno izbrano ime Šik, je poskrbela kar sama dekoraterka Slavica Cehner. Sicer pa je v njej velika izbira dekorativnih izdelkov iz porcelana, keramike, stekla in domiselnih ter prikupnih slikarj na papirju, tkanini, lesu...

Izdelki Dekoracije Cehner iz Orehovlj na so nenazadnje že dlje časa znani. »Brat to dela že 15 let,« je prijazno razlagala simpatična Slavica. »Večkrat smo ugotavljali, da proizvodnja in prodaja na istem mestu ne gresta najbolje skupaj. V razmišljanjih, kako prodajalno ločiti iz proizvodnje, sem ocenila, da center Kranja ni primeren, saj je za takšno prodajalno še kako pomemben parkirni prostor. Prenašanje stekla

skozi mesto do avtomobila je nenazadnje lahko tudi tvegana zadeva. V Šenčurju pa se mi je zdel lokal kot naročen. In tako sem se odločila in ga tudi kar sama uredila.«

Za prvo tovrstno prodajalno velja še posebej poudariti, da ne gre le za izredno bogat izbor najrazličnejših izdelkov. Posebnosti so svetovanje, izdelava izdelkov po naročilu, za posebne slovesnosti, ob jubilejih... Vsi izdelki so v primerjavi z drugimi tudi neprimerno cenejši, pri čemer pa Slavica rada tudi pomaga pri opremljanju stanovanj. Pravi, da se vsakdo lahko odloči za nakup po kosih oziroma postopno dopolnjevanje recimo servisa ali podobno. Tudi če se čez čas kar razbije, ni problem, ker se bo vsak kos lahko dobil tudi kasneje. Prodajajo tudi na dva obroka in imeli bodo občasne kosovne razprodaje. Skratka, ob tisoč idejah je Šik zares »šik«.

A. Žalar

V krajevni skupnosti Gorje sprašujejo

Kdaj obnova mostov čez Radovno

Gorje, 14. julija - V krajevni skupnosti Gorje se že nekaj časa pritožujejo nad stanjem mostov čez Radovno v Vintgarju in na Fortuni in zahtevajo, da se ju čimprej usposobi za promet s tovornjaki in z avtobusi. Ko je njihova delegacija ponovno vprašala, kdaj bo obnova mostov prišla na vrsto, je prejela odgovor, iz katerega je mogoče razbrati, da so za obnovo letos dobre (in realne) možnosti. Ker je most čez Radovno v Spodnjih Gorjah (na Fortuni) sestavni del regionalne ceste, skrbi zanj republiška cestna skupnost. V njenih planih je most v četrto »prioriteto«, kar po mnenju strokovne službe radovljiške cestno - komunalne skupnosti daje realne možnosti, da bi most posodobili še letos. Drugi most čez Radovno, v Vintgarju, je del lokalne ceste, zato je zanj odgovorna občinska skupnost. Ker je most v drugi skupini cest in objektov, ki so najbolj potrebni popravila in obnove, je skoraj zanesljivo, da bo most obnovljen v začetku letošnje jeseni. Edina ovira, ki bi se lahko pojavila, bi bile visoke vode.

C. Z.

metalika

Dalmatinova 2
61000 LJUBLJANADO Tovarna pritrjevalne tehnike
in ročnega orodja Tržič
Cesta na Lok 2, Tržič 64290

Objavlja prosta dela in naloge

KOMERCIALNEGA REFERENTA

Pogoji: gradbena, ekonomska ali strojna usmeritev na V. stopnji strokovne zahtevnosti in 3-4 leta delovnih izkušenj ali na IV. stopnji strokovne zahtevnosti in 4-5 let delovnih izkušenj.

Posebne zahteve za delo: sposobnost tržnega mišljenja, pasivno znanje enega od svetovnih jezikov, poskusno delo 3 mesece, vozniški izpit B kategorije.

Rok prijave je 8 dni po objavi. Prijave z dokazili o izobrazbi oz. izpolnjevanju pogojev po razpisu pošljite na naslov: DO Tovarna pritrjevalne tehnike in ročnega orodja Triglav Tržič, C. na Loko 2, 64290 Tržič.

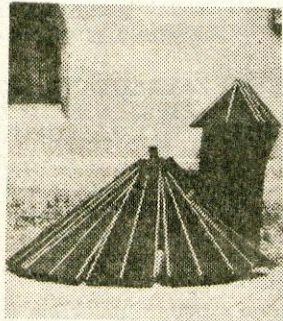
O izbiri bomo kandidate obvestili v 15 dneh po sklepu samoupravnega organa.

Varstvo naravne in kulturne dediščine

PO SLEDOVIH PREDNIKOV

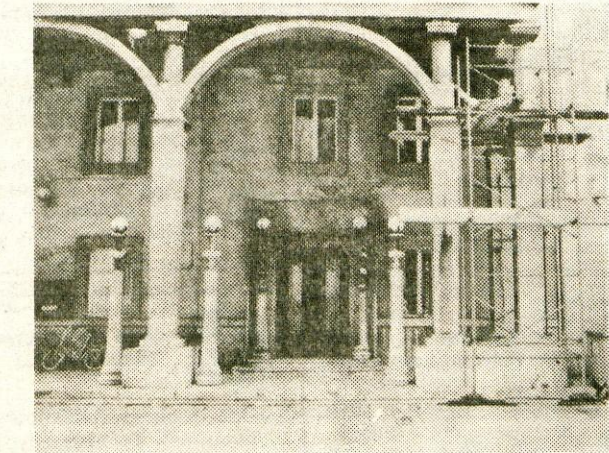
Kaj se dogaja s Finžgarjevo, Čopovo in z Malijevo hišo? Kako poteka delo na Ajdni, v Kamniku, ob radovljjski cerkvi in v Tuhinjski dolini? Razkrivamo aktualne projekte iz dveh delovnih področij kranjskega Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine - govornika Nika Leben in Milan Sagadin.

Včasih se zdi, da javnost vse prerada pozablja pravo vrednost vsega tistega, kar pravzaprav sodi v redno delo zavodov za varstvo naravne in kulturne dediščine. Kultura, s katero se lahko tako rekoč vsakodnevno identificiramo, pa naj jo be še tako malo, je verjetno vseeno marsikomu veliko bližja, kot naša naravna in kulturna dediščina. Zdi se, da so vsi ti pomniki nekega časa, ki je predhodil današnjim razmeram, večkrat postavljeni povsem v kot. Kot da gre zgolj za interesno področje nekaj posameznikov in praviloma šolske populacije.

V planu je tudi odprava poškodb na vodnjaku ob kranjski župni cerkvi, ki bo tako končno ob svojo zimsko obleko.

Da bi približje predstavili tovrstne napore na Gorenjskem, smo se odločili predstaviti dve področji dela kranjskega Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine, kjer imajo ravno v teh dneh vrhunec letnega dela. Umetnostna zgodovinar-

V teku je obnova Plečnikove fasade kranjskega Prešernovega gledališča. Po besedah Nika Leben so popokale girlande iz umetnega kamna.

ka in konservatorka Nika Leben takole pojasnjuje aktualne posebne projekte na njenem delovnem področju: "V jeseniški občini se ukvarjamo s sanacijo Finžgarjeve hiše. Letos bomo uredili novo streho, pride pa še ureditev dvorišča in sanacija gospodarskega poslopja. V Vrbi bomo predvidoma že do konca leta končali rekonstrukcijo gotško poslikanega stropa, sicer akcije na objektu, za katerega nosi velik del pomoči tudi župnijski urad Breznica. V Trzinu gredo počasi h koncu dela na obnovi fasade Primožkove kašče, prav tako pa je predvidena za prenovu tudi znamenita Malijeve hiša. Intenzivno pripravljamo tudi prenovu Čopove hiše. V kranjski občini se

obnavlja baročno znamenje v Zalogu, v drugi polovici bo prekrita znana cerkev sv. Lenarta na Bregu pri Predvoru, za kar je denar prispevala kranjska kulturna skupnost. V Domžalah bo kmalu v delu sanacija grajske kapele na gradu Krumperku. V Kamniku se nadaljuje restavriranje gotških fresk v cerkvi sv. Primoža, v Komendi pa restavriranje Jelovškovega oltarja v tamkajšnji cerkvi."

Likovna kritika

VALOVI KOLORITA

Razstavo Franceta Berceta v galeriji Dolik na Jesenicah ocenjuje dr. Cene Avguštin

Čeprav se je slikarstvo Franceta Berceta v svojih prvih začetkih naslanjalo na izkušnje in dosežke takrat uveljavljenega realističnega oblikovalnega koncepta, je bilo že v takratnih slikarjevih kompozicijah opaziti izjemno interes za barvne vrednote. Obris upodobljenih predmetov, še posebej arhitekture, je vedno mečala barva, tako da so se grafični elementi v sliki korak za korakom morali umikati valovom kolorita. In ker nastajajoča slika ni bila več ujeta v utesnjujočo mrežo linij, je Bercetova poteza čopiča postajala vse bolj svobodna, nemalokrat kar divja, iščoč vedno večje možnosti razmaha na sicer omejeni slikarski ploskvi. Razumljivo je, da je pri taki eksplziji lokalna determinirana barvnih ploskev morala izginiti, barve so se prekrivale in se zopet osvobajale, slikarjeva tehnika akvarela pa je skrbela za njihovo lažurnost. Kljub živemu vrvenju barv na slikarski ploskvi, je slikar še ohranjal podobo krajine v mejah spoznavnosti, celo v okvirih možne identifikacije.

V novejših slikarjevih akvarelnih kompozicijah se je v vedno večji meri začela uveljavljati slikarjeva osebna interpretacija krajine in kasneje tudi figure. Oblikovna odvisnost od motiva se je počasi rahljala, krajina in figura sta se v vedno večji meri uklanjali slikarjevu notranjemu razpoloženju. Temu se je morla prilagoditi tudi barva, ki je postala slikarjevo osnovno izrazilo. Linear-noperspektivo, ki se je je slikar posluževal predvsem pri arhitekturni motiviki, zamenja barvna perspektiva, zaradi česar tudi preostali grafični elementi v sliki počasi utonejo v barvnem tkivu.

Po oblikovni in barvni strani ugotavljamo v Bercetovih novejših slikah približevanje impresionistični tehniki, po vsebinski strani pa opazamo vedno večji prodor ekspresionističnih elementov, ki razkrajajo staro tkivo slike, ga vpletajo v silovit metej linij, barvnih lis in ploskev, v končni fazi pa vodijo bolj in bolj v abstraktno sfero. Vendar je navezanost na haptično in vizualno dojemljivi svet narave, njenih oblik in pojavov pri Francetu Bercetu še vedno močna in skoraj ne dvomimo, da bo njegova privlačna sila ostala še nadalje pomembna stalnica njegovih slikarskih prizadevanj.

Cene Avguštin

NE PREZRITE!

Poletni čas je predvsem čas lahkotnejših sprememb. Tega se dodobra zavedamo tudi v kulturni redakciji našega časopisa, zato vam v prihodnjih številkah pripravljamo nekaj krajših osvežitvev. Pravzaprav gre za nekaj sprememb, ki se bodo na kulturni strani Gorenjskega glasa pojavljale v tako imenovani poletni shemi časopisa.

V dogovorih smo s kranjskim Zavodom za varstvo naravne in kulturne dediščine, da nam bodo njihovi strokovnjaki vsak tork pripravljali poseben prispevek z različnimi zanimivimi utrinki iz njihovega delovnega področja, na kratko vas bomo informirali, katere knjige se najbolj prodajajo v gorenjskih knjigarnah, kaj gre najprej s polic v naših knjižnicah, kateri filmi na videokasetah so najbolj gledani, katero ploščo bi veljalo postaviti na gramofon... Več in povsem konkretno že v torkovi številki!

D. Sedej

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V galeriji Prešernove hiše se predstavlja akad. slikarka *Marianne Bähr* iz Celovca. v galeriji Mestne hiše je na ogled razstava sodobnega tunizijskega slikarstva.

JESENICE - V galeriji Kosove graščine razstavlja *Veno Dolenc*. V razstavnem salonu Dolik je na ogled razstava slik *Franceta Berceta*.

RADOVLJICA - V galeriji Šivčeve hiše razstavlja *Marina Bohanec*. V fotogaleriji Pasaža v graščini je možnost ogleda fotografij *Jaka Bregarja*.

ŠKOFJA LOKA - V galeriji Ivana Groharja je na ogled razstava likovnih del članov Zdrženja umetnikov Škofja Loka. V osnovni šoli Poljane razstavlja akad. slikarka *Jana Dolenc*.

TRZIC - V Kurnikovi hiši je na ogled razstava Poskus etnografske topografije naselij pod Dobrčom. V paviljonu NOB razstavlja *Franci Zagoričnik*.

BLEJ - V galeriji Mozaik (Almira grad Grimšče) razstavlja akad. slikar *Milan Batista*.

KAMNIK - V sredo, 19. julija, bo ob 19. uri v razstavišču Veronika otvoritev razstave slik in grafik *Dušana Sterleta*. Na otvoritvi bo nastopil kantavtor *Tomaž Pengov* s svojim pesniškim recitalom.

Muzej na blejskem gradu

VRATA ŠE ODPRTA

Kakšno je ozadje govoric, da so zaprli Muzej na blejskem gradu oziroma, da se zbirka seli v Ljubljano?

Najprej smo poklicali kar na Muzej, kjer nam je oskrbnik *Gorazd Škerbec* zagotovil, da do njega še ni prišla nobena uradna informacija o tem, da bi se moral muzej zapreti. Tovrstne govorice so sicer že prišle do njega, vendar pristojni v tej zvezi niso še nič sporočili.

Od pristojnih, HTP Bled TOZDA Turizem in rekreacija, smo uspeli dobiti *Branka Tergrava*, ki je rekel, da je Narodni muzej iz Ljubljane vsa leta pobiral od njih najemnino za eksponate, in da ni res, da ni bilo nič narejenega v preurejanju prostorov. Povedal je tudi, da, če se bo Narodni muzej resnično dokončno odločil, da zbirko umakne iz Bleda, bodo pač v te prostore namestili kakšno slikarsko (kaj podobnega) razstavo, in da v vsej delovni organizaciji nimajo dovolj denarja, če bi hoteli preurediti muzej tako, kot je bil napravljen Trobčev projekt.

In Narodni muzej? *Drago Svoljšak* nam je povedal, da je sklep muzejskega sveta in kolegija trden in da je v bistvu samo vprašanje časa kdaj se bo zbirka začasno umaknila iz gradu. Kot edini vzrok je naveden razlog, da se bodo lahko v tem času preuredili grajski prostori, ki hkrati s samo zbirko ne ustrezajo več zahtevam časa oziroma je potrebno prostore temeljito preurediti - tla, okna, razsvetljavo...

V. B.

LJUDSKE PESMI

V okviru poletnih Kieselsteinskih prireditev ZKO Kranj vabi letos na četrto glasbeno prireditev - Večer ljudskih pesmi in viž, ki bo na predvečer slovenskega praznika - dneva vstaje, 21. julija, na grajskem dvorišču ob 20. uri. Podobna prireditev je lepo uspela že v preteklem letu in upamo, da bo postala tradicionalna. Z razgibanim in zabavnim programom pesmi in viž, ljudske in tudi lastne ustvarjalnosti bodo nastopili: Ženski nonet Korotan Jezersko, ki ga vodi Sašo Gale, Moški zbor KUD Jože Papler Besnica, ki ga vodi Franci Jerala, harmonikar Franc Fabijan iz Besnice, citraš Rado Kokalj iz Kranja, ter bratje Tone, Marko in Janez Omahne iz Brezij pri Dobu, ki se bodo predstavili kot pevci in z diatonično harmoniko. V zagotovo poslušalcem, da bodo imeli priložnost res kaj slišati, naj omenim, da sta med drugimi uspehi nastopajočih, oba harmonikarja Franc Fabijan in Tone Omahne, vsak v svoji skupini, na lanskem tekmovanju harmonikarjev na Pokljuki, osvojila prvi mesti. Prireditve bo povezovala Jelka Štular. Če nam bo v letošnjem muhastem poletju vreme vsaj malo naklonjeno, vam je pravo praznično razpoloženje zagotovljeno.

M. Plajbes

Naše razmišljanje

UKINITEV ZKO?

V vsaki državi obstaja kakšna notranja organizacijska profesionalno bolj ali manj podprta shema. Pri nas je pač tako, da so se vrli načrtovalci kulturne administracije odločili in za spremljanje tako imenovane amaterske kulture vzgijali in določili Zvezo kulturnih organizacij (ZKO). Nimam namena kaj prida posegati v zgodovinski razvoj omenjene organizacije, bolj zanimiva se mi zdi ta hip njena aktualna stran. Dejstvo je, da v večini slovenskih občin prav po zaslugi te organizacije marsikaj, kar nosi kulturno oznako sploh še zmore dohajati sicer že tako ali tako finančno in programsko obubožano kulturniško sceno.

Zanimivo bo razkrivati govorice, ki so se razrasle v dobro obveščenih gorenjskih krogih o ničmanj kot postopnem ukinitju ZKO. Po naših informacijah je namreč govora o tem, da bi drastično zmanjšali število profesionalcev v ZKO. Povsem jasno in nedvoumno je potrebno povedati, da takšna akcija, če je mišljena resnično, vodi samo navzdol. Pravzaprav bi to predvsem pomenilo korakanje nazaj in rušenje marsikaj od tistega, kar pač ZKO, hoteli ali ne, moramo priznati. Druga stvar je seveda, koliko se posamezna tovrstna občinska organizacija že povsem personalizira in ali imamo na takšnih delovnih mestih zgolj čakalce penzijske dobe, ki so povrh vsega še nesposobni lenuhi.

Čeprav bi čez noč odpravili vse v ZKO zaposlene in denar, ki je sicer namenjen za njihove plače namenili neposredno posameznim kulturnim ustvarjalcem, ne bi zadeli bistva problema. Problematika je namreč po mnenju spodaj podpisane veliko kompleksnejša...

Vine Bešter

ureja VINE BEŠTER

PREJELI SMO

POZOR PRED
PODNAJEMNIKI!

Na Gorenjskem je praznih ogromno hiš, ker se njihovi lastniki bojijo vzeti podnajemnike. Ne vedo namreč, kdo bo prišel v hišo. Tako sem sam vzel v sobo veliko 6 x 5 m² podnajemnika Ivana Hozjana zaposlenega pri Alpetouru Škofja Loka. Kakšna zverina je ta človek, pove le po datek, da tri mesece ni plačal ničesar, ne obrokov za elektriko ne stanovanja ne uporabe vrta, v sobi pa je naredil škode za 8.000.000 din. Če ga terjam za zaostalo plačilo, takoj teče na radovljiško policijo, kjer imajo taki lopovi popolno zaščito, saj lastnik od njih ne sme zahtevati denarja. Ko sem nekoč zahteval plačilo dolgov od njegovega dekleta, Karanfile Pepeljaka, me je le-ta napadla s sekiro in mi nameravala raztreščiti glavo. Samo moji prisebnosti, ker sem z roko prestrgel udarec, gre zahvala, da me ni ubila. Nato pa je celo tekla na policijo. V obupu zahtevam od teh ljudi, naj takoj zapustijo mojo hišo, česar pa očitno ne nameravajo storiti. V takem smrtnem strahu ne vzdr-

žim več, na sodišču se bo stvar vlekla v nedogled, ker stanodajalec pri nas ni zaščiten. Zaščiteni so edino podnajemniki. Ne vem, kaj bi se zgodilo, če nekdo ne bi poravnal računa v hotelu. Verjetno bi ga plavi takoj odpeljali, če nekdo ne plača zasebniku, se temu smeje. Časopisi so polni hvale o demokraciji in razvoju podjetništva, toda trdim, da zasebnik pri nas ne bo zaščiten nikdar, ne od strani policije ne od drugih organov. Res je, na Gorenjskem je praznih ogromno hiš in obenem manjka ogromno stanovanj. Zaradi takih in podobnih postopkov podnajemnikov pa bo stvar postala še bolj pereča. Zastonj ti v novih pogodbah piše nekaj o mesečnem odloženem roku, podnajemniki se ne bodo izselili. Podjetja pa, ki bi jih stvar morala zanimati, saj se tu nabira denar za stanovanja, pa stvar niti najmanj ne briga, pomembno jim je le, da jim delavec dobro gara.

Jakob Jerala
Hraše 10

Spoštovani!

Za vaš Glasov izlet sem bila izžrebana v rubriki Iz šolskih

klopi. Omogočili ste mi, da sem spoznala nov košček Slovenije in poti, po katerih se še nisem vozila. Zahvalo dolgujem še turistični agenciji Odisij in diskontu Pod klancem, ki me je z malico prijetno presenetil. Bilo mi je zelo všeč in mislim, da so bili tudi ostali zadovoljni. Predlogov nimam, ker je tako, kot je, najboljši.

še in se z Glasom in Odisijem lepo popelješ po naši lepi Sloveniji in jo podrobneje spoznaš.

Lepo vas pozdravljam, pozdrave pa prejmite tudi od moje mentorice Literarnega krožka Jožice.

Vaša redna dopisnica
Laura Špik

64210 BRNIK

ODDAJA V NAJEM KRVAVEC

Brunarico na Krvavcu v Tihi dolini (1590 m) sredi najbolj urejenega smučarskega centra v Sloveniji.

Pravzaprav so to trije objekti, ki skupaj predstavljajo zaključeno celoto turistične ponudbe:

- brunarica, objekt penzionskega tipa s 50 ležišči v eno - dvo in triposteljnih sobah, z restavracijo za seminarje, srečanja in zabave za 80 oseb
- depandansa, v neposredni bližini brunarice z 29 ležišči v sobah istega tipa
- Kladarici, objekta za zunanjo gostinsko prodajo neposredno zraven spodnjih postaj najbolj zasadenih vlečnic in sedežnic.

Ugodni najemni pogoji, možen je najem za daljši čas. Ponudbe pričakujemo do 30. 7. 1989 v zaprti kuverti »za komisijo Krvavec« na naslov Aerodrom Ljubljana, p.o. Zg. Brnik 130 a, 64210 Brnik.

V avgustu bodo vsi zainteresirani povabljeni in širši informativni razgovor.

vezenine bled

tovarna čipk,
vezenin in konfekcije Bled, n. sol. o.

Vsem delovnim ljudem in poslovnim partnerjem
čestitamo za občinski praznik Radovljice in krajevni
praznik Bleda

CESTNO PODJETJE KRANJ p.o.
64000 KRANJ

CESTNO PODJETJE KRANJ obvešča, da bo cesta KRANJ-BESNICA na odseku RAKOVICA-PEŠNICA zaprta za ves promet tri delovne dni med 18.7.1989 in 25.7.1989 od 7.30 do 18.00 ure. Avtobusni promet bo urejen s prestopanjem. Obvoz za osebni in tovorni promet pa je določen na relaciji KRANJ-KROPA-JAMNIK-BESNICA in obratno.

Popolna zapora ceste je potrebna zaradi polaganja asfalta v vsej širini vozišča naenkrat. Udeležence v prometu opozarjamo, da se ravna po cestno prometni signalizaciji, da ne zaparkirajo z osebni avtomobili avtobusnih obračališč na obeh straneh zapore ter z razumevanjem upoštevajo, da navedenih del CESTNO PODJETJE KRANJ iz tehničnih in varnostnih razlogov ne more izvajati med prometom.

ZAVAROVALNA SKUPNOST TRIGLAV
64000 KRANJ

Odbor za medsebojna delovna razmerja pri delovni skupnosti Zavarovalni skupnosti Triglav Gorenjska območna skupnost Kranj, objavlja naslednja prosta dela in naloge:

SKLEPANJE PREMOŽENJSKIH ZAVAROVANJ, ZBI-RANJE PONUDB ZA SKLENITEV ŽIVLJENJSKIH ZAVAROVANJ IN INKASIRANJE PREMIJ V ZASTOPIH:

POLJANJE (ponovna objava)

LUČINE (ponovna objava)

DUPLJE

CERKLJE

VELESOVO

5 delavcev

Delovno razmerje bo sklenjeno s polnim delovnim časom za nedoločen čas, s poskusnim delom do 60 dni.

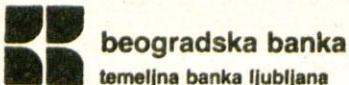
Za opravljanje navedenih del in nalog mora delavec poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- da ima srednjo ali najmanj poklicno šolo neopredelene smeri, 1 leto delovnih izkušenj, starost najmanj 18 let, (moški) odslužen vojaški rok, veselje do terenskega dela in do dela z ljudmi ter da stanuje v zastopu oz. njegovi neposredni bližini.

Kandidati za opravljanje navedenih del in nalog naj svoje prošnje, napisane lastnoročno, pošljejo na naslov: Delovna skupnost Zavarovalna skupnost Triglav Gorenjska območna skupnost Kranj, sektor za samoupravno org. in kadre.

K prošnji je treba predložiti zadnje šolsko spričevalo, kratek življenjepis z navedbo dosedanje zaposlitve in druga dokazila, ki so potrebna za ugotavljanje izpolnjevanja zahtevanih pogojev.

Rok za oddajo prošenj poteče 8. dan po objavi. O izbiri bodo kandidati obveščeni v roku 30 dni po izteku objavnega roka.

beogradska banka
temeljna banka ljubljana

Beogradska banka Ljubljana obvešča varčevalce, da je v tistih enotah, kjer je bilo doslej poslovanje le v dopoldanskem času, prilagodila poslovni čas potrebam varčevalcev tako, da bodo lahko opravljali svoje storitve v dopoldanskem in popoldanskem času.

V agencijah Kostanjevica, Sevnica, Trebnje, Metlika, Mirna peč in Brežice bo poslovni čas za stranke:

- v dneh od ponedeljka do petka od 8.00 do 12.00 in od 13.30 do 16.00
- ob sobotah od 8.00 do 11.00

V agencijah Ormož, Lendava, Radovljica, Škofja Loka, Vič, Tabor, Grosuplje, Ribnica, Mozirje in v Poslovni not Gornja Radgona - likvidatura bo poslovni čas za stranke:

- v dneh od ponedeljka do petka od 8.00 do 12.00 in od 14.00 do 16.30,
- ob sobotah od 8.00 do 11.00.

Upamo, da smo s tem približali banko varčevalcem in jih obenem vabimo, da nas obiščejo.

76 ljubljanska banka

**4000 IMETNIKOV
TEKOČEGA RAČUNA NA
GORENJSKEM SI ŽELI, DA
BI JIM BANKA ČEKOVNE
BLANKETE POŠILJALA NA
DOM**

**V LJUBLJANSKI BANKI
TEMELJNI BANKI
GORENJSKE SMO SE
POTRUDILI**

**IZOGNITE SE
VRSTAM!!!**

Temeljna banka Gorenjske

Na vseh bančnih okencih, kjer izdajamo čekovne blankete, boste prejeli pismo zaupanja, na katerem označite:

- število čekovnih blanketov,
- številko vašega tekočega računa
- in naslov, na katerega želite prejeti blankete.

Izpolnjeno pismo zaupanja vložite v ovojnico in jo oddajte v najbližji poštni nabiralnik brez plačila poštne, saj bo le-to poravnala banka.

**V NEKAJ DNEH VAM BO VAŠ
PISMONOŠA DOSTAVIL ŽELENE
ČEKOVNE BLANKETE**

Sergej Nikitič Hruščov

UPOKOJENEC ZVEZNEGA RAZREDA

Prevedla S. P. in E. T.

30

Sprehajala sva se molče. Poleg naju je leno in z drobnimi koraki tekla Arbat, nemški ovčar, ki je živel v hiši. To je bil pes Lene — moje sestre. Prej se je nasproti očetu vedel ravnodušno, ni mu izkazoval nobene posebne pozornosti. Včasih je pomahal z repom in šel naprej po svoji poti. Danes se ni oddaljil od njega niti za korak. Od tega dne naprej je neprenehoma spremljal očeta.

Nazadnje nisem mogel več molčati, pa sem ga vprašal, kar me je zanimalo:

»Koga pa so določili?«

»Prvi sekretar bo Brežnjev, predsednik mi-

nistrskega sveta pa Kosigin. Kosigin je dober kandidat.« Očetova navada, da ocenjuje kandidate, določene za to ali ono funkcijo, je terjala svoje. »Že tedaj, ko smo razrešili Bulganina, sem ga predlagal za to funkcijo. Dobro pozna državno gospodarstvo in obvlada posel. Kar pa se Brežnjeva tiče, je težko reči. Ima mehak karakter in podlega tujim vplivom. Ne vem, ali ima dovolj moči, da bi šel po pravi poti. A to se me zdaj ne tiče več, zdaj sem upokojenec, ne bom se vmešaval v to. V kotičkih ust so se mu zarezale grenke gube.

Nisva se več vrnila k tej temi.

Zvečer je k nam prišel Mikojan.

Po kosilu je že bila seja prezidija CK brez

očetove prisotnosti. Mikojana so določili, da mu sporoči sprejete odločitve.

Sedla sta k mizi v jedilnici, oče je zaprosil, naj prinesejo čaj. Rad je imel čaj in pil ga je iz tanke prozorne čaše z držajem, podobnim kot pri skodelicah. To konstrukcijo — kozarec z držajem, je prinesel iz Finske. Nenavaden kozarec mu je bil zelo všeč in z njo se je zmeraj hvalil pred gosti in demonstriral, kako se iz nje lahko pije vroč čaj, ne da bi si opekli prste.

Postregli so s čajem.

»Prosil so me, naj ti sporočim naslednje,« je Anastas Ivanovič začel vznemirjeno. »Sedanja dača in stanovanje v mestu (vila na Leninskih gorah) ti ostaneta do konca življenja.«

»Dobro,« je neodločno rekel oče.

Težko je reči, kaj je bilo to — znamenje hvaležnosti ali preprosto potrditev, da je slišal, kar je bilo rečeno. Po kratkem premisleku je ponovil to, kar je rekel že meni:

»Pripravljen sem živeti tam, kjer mi določijo.«

Varnostna služba in drugo osebje ti bosta prav tako ostala, le ljudje bodo zamenjani.

Oče je razumeval, kaj pika.

»Dodeljena ti je pokojnina 500 rubljev mesečno, zagotovljen ti je tudi avto.«

Mikojan se je opogumil. »Odločili so se,

da ostaneš član prezidija Vrhovnega sovjeta, no, resnici na ljubo — dokončne odločitve še niso sprejeli. Predlagal sem ji še, da zate ustanovijo funkcijo svetovalca prezidija CK, a mojega predloga niso sprejeli.«

»Tega ti ni bilo treba,« je trdo pribil oče, »oni nikoli ne bi pristali na to. Kaj jim bom jaz po vsem tem, kar se je zgodilo? Moji nasveti in neizbežno vmeševanje bi jim samo vezali roke. In ne bi jim bilo prijetno srečevati se z menoj... Seveda bi bilo dobro imeti kakšno delo. Ne vem, kako se bom privadil upokojenskemu življenju, ne da bi kaj počel. A to si predlagal brez potrebe. Kljub temu hvala, prijeten je občutek, da ima človek prijatelje.

Pogovor se je končal. Oče je šel pred hišo, da bi pospremil gosta. Vse tiste dni je bilo, toplo skoraj poletno vreme. Tudi zdaj je bilo sončno in toplo.

Anastas Ivanovič je objel in poljubil Hruščova. Tedaj med vodilnimi politikmi ni bilo v navadi, da se objemajo, zato je ta ločitev vse ganjla.

Mikojan je pohitel proti vratom. Njegova nevisoka postava je izginila za ovinkom. Nikita Sergejevič je gledal za njim. Nikoli več se nista srečala.

KONEC

uredništvo tel. 21860

BRALKE NAM PIŠEJO

"Zelo rada prebiram rubriko "za dom in družino", vendar se mi zdi, da v njej najdem zelo malo takih stvari, ki bi me zanimali. To mnenje je tudi mnenje večine ljudi, ki se z njimi pogovarjam. Zato vam predlagam, naslednje, da bi bila morda ta rubrika bolj zanimiva.

Veliko je mamic, ki pri tej draginji rade same kaj spletejo, sešijejo, itd. Veliko je tudi nas mladih, ki tega ne znamo, pa bi se z veseljem učile. Morda bi napisali kakšno preprosto navodilo za izdelavo puloverja ali jopice (ženske, otroške). Dobrodošel bi bil nasvet za šivanje preprostih hlač, kril ali podobnega. Mamicam bi bil dobrodošel nasvet, kako splesti ali sešiti otroku igračo.

Danes je veliko mladih, ki bi se radi naučili pletenja in šivanja, pa so tečaji na DU postali

li že zelo dragi. Če DU sploh organizirajo te tečaje?

Morda je kje kakšna tovarišica, starejša gospa, ki bi bila pripravljena naučiti koga pletenja ali šivanja, pa bi lahko objavili njen naslov ali telefonsko številko. Še bolje pa bi bilo, da bi lahko to dobili pri vas v uredništvu.

Morda bi obiskali kakšen butik, trgovino in jo predstavili čisto na kratko, kaj prodajajo in kaj lahko kupimo.

Zelo so dobrodošli kuharski recepti in razni recepti za pripravo sokov. Sedaj so borovnice, napišite kaj o njih in kakšen recept.

Natresla sem vam na hitro nekaj, kar mislim, da bi bilo dobro - ali pa ne. Presodite!

Vaša zvesta bralka iz Škofje Loke
Pozdravi!"

No, pa se je vendarle nekdo oglašil s predlogi za pozitivitev vsebine naše družinske strani v Gorenjskem glasu. Prav vesela sem takih pobud, le še več bi jih bilo lahko. Verjemite, veliko lažje bi jo bilo urejati, če bi vedeli, kaj vse vas zanima, pa tudi marsikomu pomagati z nasvetom. Morda res premalo upoštevamo, da imamo z našo akcijo zadnjih let, ko vsakemu novoporočenemu paru na Gorenjskem za pol leta podarimo naročnino Gorenjskega glasa, tudi veliko mladih gospodinj, mladih mamic, ki se gospodinjstva, in vsega drugega s tem v zvezi, šele učijo.

Pa pojdimo k odgovoru.

Kar se tiče pletenja, smo pred leti na teh straneh že učili, kako ravnati z zankami, vendar smo ostali le pri osnovah. Za objavljane natančnih navodil za izdelavo puloverja ali jopice, ki zahtevajo kar precej pro-

stora, pa se prav zaradi utesenosti nismo odločali. Prav tako ne za krojenje in šivanje, kajti kroji prav tako zahtevajo obsežen prostor, obenem pa izhajajo že toliko specializiranih revij za oboje, da smo to enostavno prepustili njim. Imate prav, da bi se kaj preprostejšega vendarle dalo stisniti tudi na našo stran. Obljubljam, da bomo poiskali kaj primerne in objavili. Posebno ne bo težav za nasvet za izdelavo te ali one otroške igrače. Vse pa bi bilo veliko veliko lažje, če bi rubrika "za dom in družino" imela na voljo celo stran.

Kar se tiče tečajev, jih občasno organizirajo tako v Škofji Loki kot v Kranju. Res je, da so danes ti tečaji dragi, vendar brez njih se je šivanja težko naučiti. Razen, če imate v sorodstvu ali med prijatelji šiviljo, ki bi bila pripravljena deliti nasvete. Morda pa bi se dalo do-

govoriti tudi tako, da bi se v vasi ali soseski žene same organizirale za kakšen tečaj. Podobno, kot se znajo organizirati v Senčurju. Tam se žene vsako zimo dobijo na tečaju pletenja. Ena pokaže to, druga ono, imajo vodjo, ki je resnično dobra pletilja in ima tudi veliko veliko dobre volje, da tudi začetnice nauči vsega, kar morajo vedeti o osnovah pletenja. Njihove tečaje organizira šenčursko turistično društvo, lahko pa bi dala pobudo tudi krajevna skupnost ali kdo drug. Predlagate, da bi objavili naslov tistih žena, ki bi bile pripravljene učiti pletenja, šivanja, oziroma bi se naslov dobil pri nas v uredništvu. Prav radi! Naj bo to že kar poziv vsem tistim, ki znajo plesti in šivati ali kaj podobnega, pa bi to svoje znanje rade prenašale na druge, da se nam oglašijo. Ne mislite, da znate premalo, da bi učile druge. Os-

novo bi že dale, vse tiste, ki bi imele voljo in veselje, pa bi se potem lahko izpopolnjevale iz revij. Za marsikatero upokojeno ženo, ki se sicer počuti osamljeno, bi bilo vodenje takšnega mini tečaja lahko pravo razvedrilo, saj navadno družabnosti takole nikoli ne manjka. Torej, pletilje, šivilje, vezilje in podobne, v uredništvu čakamo vaše naslove. Dobra je tudi vaša zamisel o obisku butikov, predstaviti malih trgovinic. Nekaj smo jih že predstavili na drugih straneh Gorenjskega glasa, nobene ovire pa ni, da bi posamezne kose oblačil iz naših butikov predstavili na tej strani.

Tako, draga bralka. Upam, da boste v naslednjih naših številkah našli tudi kaj zase. Danes pa naj začnem kar z borovnicami. Lep pozdrav in še enkrat hvala za pismo!

Danica Dolenc

BOROVNICA

Takole piše o tem dobrem drobnem sadežu v starih zeliščarskih bukvicah: "Borovnice so zaradi svoje množine hranilnih snovi zelo odlično zdravilo.

Tisti, ki imajo sladkorno bolezen, zmešajo mlade poganjke in liste z jagodovimi listi in si pripravijo iz njih čaj. Na 20 gramov listov vzamemo pol litra vode. Čaj dobro služi vodeničnim, ker jim prinese olajšanje, pri katarju in vratu pa je čaj prav primeren za izpiranje in grgranje. Iz svežih listov iztisnjeni sok uporabljajo z velikim uspehom pri otroški ustni gnilobi, z iztisnjenim sokom svežih jagod pa mažejo srbeče kožne izpuščaje.

Jagode so odlično hranilo in jih v vsakem gospodinjstvu uporabljajo. Če žvečimo posušene jagode, bomo pregnali drisko. Pri hudi driski, ki povzroča bolečine in pri kateri opazimo med blatom tudi kri, vzamemo žlico borovničevega čaja v osminki litra vode. To sredstvo jemljemo vsakih osem ur. Pri hudi driski vzamemo čajno žličko žganja na petih žlicah tople vode ali vina, pri navadni driski pa nekaj manj na sladkorju. Hkrati ovijemo okoli spodnjega dela telesa rjuho, ki smo jo namočili v topli kisovi vodi in oželi.

Borovničevo žganje napravimo takole: na četrtno litra posušene borovnice vzamemo liter žganja. Steklenico dobro

zamašimo in parimo na soncu. To žganje se drži cela leta. Iz borovnic narejeno vino, razredčeno z vodo, da zelo osvežujočo pijačo in hkrati preprečuje drisko. Če se nas je driska že lotila ali pa če imamo grižo, skuhamo to vino, dodamo še nekaj žbic in cimeta in ga zelo toplega izpijemo. Posušene borovnice, pa tudi žganje in vino naj bi bili zmeraj pri hiši.

Iz posušene korenine narejen prah čisti in zdravi, če ga natresemo na tvore."

BOROVNIČEV SOK

Potrebujemo 3 l borovnic, 2 l prekuhane vode, 4 dag vinske ali citronske kisline.

Borovnice v mešalniku zmešamo v gostljato kašo, stremo v večjo skledo in dodamo kislino in prekuhano vodo. Pokrijemo s kuhinjsko krpo in pustimo stati 24 ur. Kašo ta čas večkrat premešamo, nato pa jo precedimo skozi cunjno v drugo posodo. Najbolje je, da plateno ali kakšno podobno krpo, lahko tudi sprano plenico, trdno privežemo na narobe obrnjen stol brez naslonjala (štokrle), nanjo počasi vlivamo borovničevo kašo, da se odceja, na koncu pa krpo stisnemo, da se odcedi ves sok.

Kolikor litrov dobimo tako soka, toliko kilogramov sladkorja dodamo. Tudi sedaj večkrat premešamo, da se sladkor povsem stopi in sok nalijemo v steklenice. Teh pa ne smemo zamašiti kar z zamaški, kajti sok tudi sedaj še vedno vre. Zapremo jih z gazo in šele čez teden, dva, ko vidimo, da je vrenje povsem prenehalo,

jih dokončno zamašimo z zamaški in postavimo na hladno v klet, kjer naj čakajo do uporabe.

Tak sok lahko stoji na leta. Enako lahko pripravljamo sok iz malin in črne ali rdečega ribeza.

PECIVO IZ BOROVNIC

Potrebujemo 3 debelejša ali 4 drobna jajca, 18 dag sladkorja, 25 dag moke, dve skodelici za pravo kavno olja in prav toliko mlačne vode, pol zavitka pecilnega, 1 zavitek vanilijevega praška in borovnice.

Rumenjake in sladkor penasto umešamo, dodamo olje in mlačno vodo, zmešamo, dodamo moko, pecilni prašek in vanili, dobro premešamo, narahlo dodamo še sneg iz treh oziroma štirih beljakov in maso ulijemo na pomaščen pekač. Zdaj potresemo borovnice: več jih bomo dali, bolj sočna bo sladica. Če imamo radi kisloto, dodamo borovnicam lahko tudi očisto in na koščke narezano rabarbaro. Z vilicami sadeže malce potolčemo v testo, lahko jih pa tudi pustimo kar na vrhu.

Pecemo dobre pol ure pri 180 stopinjah C. Ko je pecivo pečeno, ga potresemo s sladkorno moko. Režemo in ponudimo hladnega.

Enako pecivo lahko pripravimo tudi z malinami in češnjami.

ureja DANICA DOLENC

Raziskoval sem v Grimščah

Neko sončno nedeljo v maju sem se z avtobusom odpeljal na Rečico. S sorodniki smo se zmenili, da bomo raziskali Grimšče. V neki knjigi smo namreč zasledili, da je baron Švegel, ki je živel v graščini Grimšče, veliko potoval po svetu ter domov prinašal raznovrstne rastline. Veliko teh je zasadil v okolici svojega dvorca ter po hribčku nad njim.

Z bratrancema smo se dogovorili, da bom jaz nosil knjige in slike ter tako sproti ugotavljal, katere so rastline, ki jih bomo našli. Že na začetku našega raziskovanja smo naleteli na zanimive primerke. Ugotovili smo tudi, da pod cerkvijo nad graščino ni nobenih večjih skal ali kamnov, tik za graščino pa so bili. To je bil za nas prvi znak, da bomo tam našli nekaj posebnega. Na umetno narejenem skalnjaku, ki ga je že precej načel zob časa, poleg tega pa je bil skoraj preraščen z mahovjem in zimzelenom, smo našli Blagajev volčin, redko in zaščiteno rastlino, ki je prav te dni cvetela ter prav prijetno dišala.

Šli smo naprej po vijugavi potki do bajerja ter na njegovi z odpadlim listjem prekrito gladini našli ozkolistni lokvanj. Prečkali smo studenec in se med starimi hrasti, bukvami in gabri napotili proti močvirju. Tu smo dobili še dve zanimivi rastlini, obe sta zaščiteni in tudi zdravilni: ozkolistno rosičko in mastnico. Rastlini sta obe mesojedki, saj na svoje lepljive liste lovita drobne žuželke in mušice.

Sonce je močno pripekalo, zato smo se šli odpočit k cerkvi. Sreča pa nas še ni zapustila: tu smo našli kranjsko lilijo, katere smo se zelo razveselili.

Tudi naslednjo nedeljo smo obiskali Grimšče ter v močvirju našli močvirsko lilijo lepe vijolične barve. Čakala pa nas je tudi slaba novica. Zvedeli smo, da bodo močvirje izsušili ter tam postavili hiše. Hitro smo ukrepali in že v ponedeljek napisali pismo upravniku Grimšč. Vendar pismo ni imelo nikakršnega učinka. Na srečo močvirja še niso pričeli izsuševati.

Nekaj zdaj le vem! Rastlinstvo v Grimščah se ohranja. Nikoli sicer ne bomo našli vseh rastlin, ki jih je baron Švegel zasadil, saj so nekatere od njih že izumrle.

Matjaž Triplat, 4. a r. OŠ F. S. Finžgarja Lesce

Živci, živci...

Živčen sem doma, ker me mlajši brat ne uboga na nobeno besedo, za nameček se mi še velikokrat spakuje in me zmerja, takrat pa moji živci popustijo in ga natepem.

Zelo sem živčen, če se mi kam mudi, česar ne smem zamuditi. Drugače pa mislim, da sem kar vesele narave.

Gregor Smolej, 8. r. OŠ heroja Bračiča Tražič

Počitnice

Na kupe otrok se vali iz oguljenih šolskih klopi. To majhni, veliki so šolarji, ki glava od znanja jih že boli.

A ko na počitnice mislijo, v glavi se iskre jim krešejo, pred šolo, po hodnikih plešejo, od radosti, veselja kličejo: POČITNICE, KONČNO PRIŠLE STE!

Alenka Šmid, 5. a r. OŠ Ivana Groharja Škofja Loka

IZ ŠOLSKIH KLOPI

POČITNICE NAJLEPŠI ČAS
POUKA

Tomaž Šarc iz Stražišča se je pred mesecem poslovlil od osnovnošolskih klopi. Pravi, da za njimi ni točil solza in da ga zanima začetek in strojni srednji šoli. Še pred njim si bo privoščil brezskrbne počitnice.

»Nekaj dni sem bil že pri mami v Britofu. Tudi na morje bom šel, naprej s starši na Cres, potem s stricem na Pag. Doma se podim s sosedovimi. Na ulici igramo tenis.«

Primož je pravi tehnični tip. Med drugim je sam, z majhno pomočjo prijatelja Klemenca, sestavljal dvo-

kolo, na katerem se zdaj prevažata po naselju.

(H. J.)

Prva ljubezen

Prva ljubezen se vname v srcih dveh, mama vidi že po očeh, da nekaj je narobe.

Sprašuje se: »So ji škodovali včerajšnje gobe?«

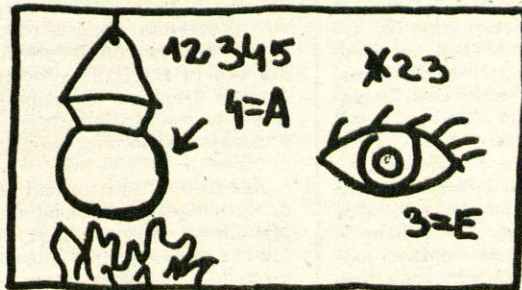
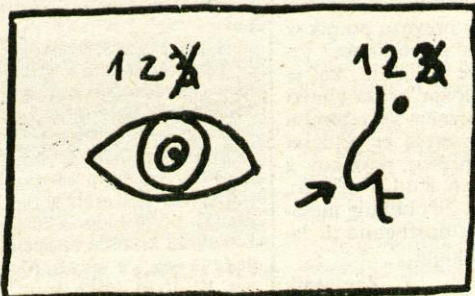
K zdravniku pelje jo in pravi: »Gospod zdravnik, poglejte mojo hčer.«

Zdravnik pregleda jo in pravi:

»To je ta huda zver, ljubezen se ji pravi, in mama ne skrbi več od davi.«

Urša Kravljčič, 6. č r. OŠ Franceta Prešerna Kranj

Rebusa

Sestavila Mojca Kemperle, 7. č r. OŠ Staneta Žagarja Kranj

ureja HELENA JELOVČAN

Marieta

Jože Slokar, zvezni sekretar za promet in zveze

Po opremljenosti in kakovosti na evropskem repu

Brdo, 15. julija - Da je Jugoslavija po tehnični opremljenosti prometa in zvez in po kakovosti prometnih storitev na evropskem repu, je potrdil tudi novi zvezni sekretar za promet in zveze Jože Slokar, ki se je v petek na Brdu pogovarjal s predsedniki republiških in pokrajinskih komitejev za promet in zveze. Stanje je absurdno: po eni strani imamo cene prometnih storitev, ki so do desetkrat nižje kot v razvitih državah Evrope (izjema je le cena goriva), ob najnižjih cenah pa imamo tudi najslabšo kakovost in visoke prevozne stroške, ki v cenah industrijskih izdelkov dosežejo tudi do 25 odstotni delež. Kar industrija pridobi z nizkimi cenami prometnih storitev, zgubi s tem, da blago potuje predolgo, da dobava zamuja in podobno. Podobno je v potniškem prometu, kjer nizke cene prav tako ne zagotavljajo kakovosti (spoštovanja voznega reda, reda in čistoče...).

zilo interese in sredstva za izgradnjo jadranske magistrale, Adria je skupno podjetje za izgradnjo osimskih cest, v oblikovanju je konzorcij za izgradnjo ceste od Maribora do Zagreba, podobne (finančne) organizacije pa bi bilo treba ustanoviti še za nekatere druge jugoslovanske cestne odseke.

Še večji delež za ceste v ceni goriva

Markovičeva vlada je v sodelovanju z republikami in pokrajinama dosegla prvi uspeh že z družbenim dogovorom, s katerim je zagotovila več denarja za ceste. Delež maloprodajne cene goriva, ki se namenja za gradnjo cest in cestnih

slaviji tudi ni nobene dejavnosti, v kateri bi bile domače cene dvakrat, trikrat in celo desetkrat nižje od cen, kakršne veljajo v zahodnoevropskih državah. Kam je pripeljala takšna cenovna politika, je znano: prometne organizacije so se skušale izviti iz cenovnega primeža s tem, da so stalno poslabševale kakovost storitev in zmanjševale rezerve. (Primer, ki ga je ob tem navedel zvezni sekretar za promet in zveze, je slikovit: ker letalski prevoznik ni imel rezervne stvarstvene, je letalo več ur čakalo na letališču.) Rezerv zdaj skorajda ni, zato vsaka okvara ali nepredvideni zapetljaj že povzroči zamude ali druge nevarnosti.

Tudi pri nas zasebni letalski prevozniki

Nova zvezna vlada namerava spustiti vse cene prometnih storitev, prisiliti prevoznike k spoštovanju voznega reda in deklarirane kakovosti storitev ter zaščititi potnike pred monopolnimi cenami in pred tem, da bi slabo storitev drago plačali. Izkušnje iz letalskega prometa, kjer se cene že oblikujejo prosto, so dobre in kažejo na to, da podražitve le niso povsem proste, ampak še kako omejene s trgov. Država bo dobila večje pravice do kaznovanja tistih prevoznikov, ki ne dosegajo predpisane kakovosti storitev. Obeta se tudi večja konkurenca, saj se bodo z nekaterimi dejavnostmi v letalskem, pomorskem, cestnem in železniškem prometu lahko ukvarjali tudi zasebniki in mešana podjetja.

objektov, se je pred kratkim povečal s 17 na 24 odstotkov, do aprila naslednjega leta pa se bo dvignil na 34 odstotkov. Kot je dejal Jože Slokar, bi morali v prihodnosti ta delež še povečati na 40 do 50 odstotkov maloprodajne cene, saj je tudi v prometno razvitih državah tako, da gre približno polovico cene goriva za prometno infrastrukturo, ostalo pa za davke in za pokrivanje proizvodnih stroškov. S tem, ko bi izboljšali stanje cest in železnice ter kakovost prometnih storitev, bi po eni strani zmanjšali stroške prevoza in skrajšali potovalni čas, po drugi pa bi pospešili razvoj turizma in industrije, ki proizvaja za potrebe prometa in zvez.

Ker so bile cene na tem področju dolgo nadzorovane in v pristojnosti zvezne vlade, je njihova rast vsako leto zaostala osem do deset odstotkov za cenami industrijskih izdelkov. Po mnenju Jožeta Slokarja v Jugos-

Jugoslaviji se obeta telefonski škandal. Ker so bili žetonni za telefoniranje narejeni nestrokovno (brez utorov), so jih začeli na veliko ponarejati. Kaj bo iz tega, še ni znano; lahko pa se zgodi, da bo vse žetone treba vzeti iz prometa.

Zakaj ne bi na industrijskih železniških tirih vozili zasebniki, zakaj ne bi iz zakona o letalskem prometu črtali določb, ki posebej favorizirajo državne prevoznike in zakaj ne bi tudi pri letalskem prevozu potnikov dali možnost zasebnikom? Prve pobude že prihajajo; kot je dejal Jože Slokar, so zasebniki vložili na zveznem sekretariatu za promet in zveze že petdeset prošelj za prevoz potnikov z malimi letali (z 8 do 20 sedeži), v Zagrebu se že oblikuje mešana podjetje z družbenim in zasebnim kapitalom...

C. Zaplotnik

V vrtčevskih kuhinjah nimajo več problemov s pomijami

Otroci vse pojedjo

Kranj, 17. julija - Draginja, ki se hrani prav nič sramežljivo ne izogiba, nas na splošno dela manj izbirične, o čemer vedo najbolje povedati trgovci, ki opažajo, da se v plačilnih dneh bistveno poveča prodaja kruha. Kruh je torej razkošje. Priče našega vse bolj klavnega življenjskega standarda so tudi vrtčevske kuhinje, kjer kuharice praktično nimajo več problemov s pomijami. Pa ne, da bi bili jedilniki manj raznovrstni in obilni kot pred krizo; otroci pač vse pojedjo.

V vrtcu Makse Rozman-Tatjana v Stražišču pripravljajo obroke za 250 malčkov. »Ko sem pred trinajstimi leti prišla sem iz Janine, sem najprej opazila, da so vaški otroci veliko bolj ješči kot mestni. Raje in več jedo, najbrž zato, ker so več na svežem zraku, so bolj zdravi, tudi doma imajo morda drugačne prehrabne navade,« je povedala vodja kuhinje Olga Mezeg.

»Približno od jeseni pa opažamo, da otroci še več pojedjo. Veliko več gre ob jutranjih malicah kruha, pri kosilu krompirja, tudi popoldanske malice, od katerih se je kruh včasih valjal povsod po vrtcu in okrog njega, lepo pojedjo ali odnesejo domov. Ne bi rekla, da so otroci bolj ješči zato, ker doma ne bi imeli hrane. Stradajo ne, gotovo pa imajo manj sladkarij. Včasih so smokije, žvečilce, čokolade prinašali celo s seboj v vrtec in potem rednih obrokov niso mogli pojesti. Zdag tega ni več.«

Čeprav je vrtec postal drag, se to pri jedilnikih še nič ne pozna, trdi Olga Mezeg. Res pa je, da se v kuhinjah zelo racionalno obnašajo, spremljajo odpadke, jedi, ki jih otroci zavržejo, so manjkrat na seznamu, ob nakupih gledajo, kje so cene nižje in podobno. Kakovost hrane, ki jo otroci dobivajo na krožnikih, nadzira tako posebna služba vrtcev kot Zavod za socialno medicino in higieno v Kranju. »Sicer pa otroci zelo radi jedo testenine in jedi, ki jih ni treba toliko gristi, na primer, sladko zelje z mesom, pudinge, pire krompir z omakami, sočne slaščice,« pravi Olga Mezeg.

H. Jelovčan

Zasebni rent a car na Gorenjskem

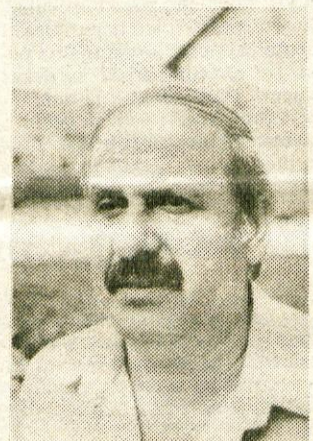
Brcanje v temo

Na Kokrici pri Kranju je Mato Kopač ne dolgo tega vzel Markovičovo idejo o odpiranju drobnega gospodarstva povsem zares. Kupil je namreč tri avtomobile in odprl verjetno eno prvih zasebnih izposojevalnic avtomobilov pri nas.

Primer je pravzaprav v enaki meri zanimivost kot potrditev tega, da odpiranje naše zakonodaje in predvsem sproščanje določitev v drobnem gospodarstvu že prinaša zanimive rezultate. Kot vse kaže, se začnajo lomiti tudi kopja v dejavnostih, ki so bile še do včeraj povsem privilegirane in je nad njimi bedela podaljšana roka državne monopolne.

Ena takšnih panog je vsekakor tudi izposoja avtomobilov. To je očitno uvidel tudi Mato Kopač, ki je kupil tri malo rabljene avtomobile (stoeno, jugo in BMW) ter se spustil na tržišče.

"Kar po pravici velja povedati, da so vsi trije avtomobili kar nekaj časa samevali na domačem dvorišču in da ni bilo čutiti pravega zanimanja. Uvidel sem, da je potrebno ljudem najprej sploh povedati, da imajo v domači regiji ob državnih rent a car službah tudi skromno, a okrog dvajset odstotkov cenejšo zasebno ponudbo. Kar nekaj popoldnevov sem preživel po gorenjskih hotelih, ko sem razdeljeval receptorje in drugim turističnim delavcem svoje vizitke. Informacija se je počasi le začela širiti in sredi maja je bil končno najet prvi avto. Od tedaj se vse skupaj počasi začneta obračati v smer, ki si jo želim - da bi gledal prazno dvorišče oziroma da bi bili vsi trije avtomobili stalno v obtoku," razlaga Mato Kopač in dodaja: "Presenetilo me je, da ni bilo prav nobenih problemov pri registraciji tovornih dejavnosti, na krajski občini so namreč kaj hitro prisluhnili

svoje vizitke. Informacija se je počasi le začela širiti in sredi maja je bil končno najet prvi avto. Od tedaj se vse skupaj počasi začneta obračati v smer, ki si jo želim - da bi gledal prazno dvorišče oziroma da bi bili vsi trije avtomobili stalno v obtoku," razlaga Mato Kopač in dodaja: "Presenetilo me je, da ni bilo prav nobenih problemov pri registraciji tovornih dejavnosti, na krajski občini so namreč kaj hitro prisluhnili

moji ideji in izdali ustrezno dovoljenje."

Za celovitejšo informacijo je potrebno zapisati tudi dejstvo, da je Mato Kopač sicer še vedno redno zaposlen na delovnem mestu vodenja in vzdrževanja tkalskega oddelka v Tekstilindusu. Pravi, da, kljub temu če bo posel z avtomobili resnično stekel, ne misli pustiti svoje sedanje službe, pač pa bo vse skupaj prepustil sinu, ki se čez nekaj mesecev vrača s službenja vojaškega roka.

Ko smo ga povprašali, kako so se doslej stranke obnašale do avtomobilov, nam je zagotovil, da so bili prav vsi po vrsti zelo obzirni, saj so očitno imeli pred očmi, da gre za zasebne avtomobile in ne last družbe. Znano je seveda, da ljudje veliko bolj pazijo predmete, ki imajo točno določenega lastnika kot pa tistih reči, ki v bistvu niso od nikogar oziroma so od vseh.

Prav nič ne dvomimo, da bo iniciativa podjetnega zasebnika iz Kokrice pri Kranju kaj kmalu našla ljudi, ki bodo stopili na enako pot in da bomo tudi na straneh tega časopisa imeli še veliko možnosti za predstavljanje podobnih zasebnih projektov.

V. Bešter

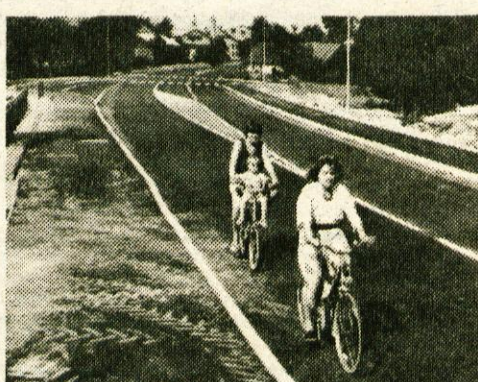
Kidričeva cesta do križišča končana...

Prihodnje leto križišče Stari dvor

Škofja Loka, 17. julija - Ta mesec bo dokončana posodobitev drugega dela Kidričeve ceste od križišča pri ABC Loka na Trati do križišča Stari dvor v dolžini 470 metrov, hkrati s priključkom iz Frankovega naselja. Cesta je opremljena s pločniki, kolesarsko stezo, avtobusnimi postajališči, razsvetljavo.

S tem se tudi končuje obnova Kidričeve ceste kot lokalne ceste. Pogodbo za delo je občinska cestna komunalna skupnost sklenila s Cestnim podjetjem za 1,6 milijarde dinarjev. Toliko bo - po aprilskih cenah - obnova tudi veljala. Hkrati z obnovo Kidričeve ceste je ubral novo pot tudi lokalni promet in medkrajevni promet z Ljubljano. 128 avtobusov, kolikor se jih je pred tem vsak dan valilo po odcepu pod Plevno, se je zdaj z novimi postajališči ob Kidričevi cesti približalo večini potnikov.

Od križišča Stari dvor (to je slovito črno križišče Trata-Suha-Škofja Loka-Kranj) proti Škofji Loki pa se začneta nova gradbena dela. Kot je povedal Vlado Bernard iz Lokainvesta, gre za pripravo na gradnjo novega križišča Stari dvor, ki jo načrtujejo za prihodnje leto. Križišče bo nekoliko nižje proti mestu, pred mostom, nanj bo navezana tudi Ljubljanska cesta (ne več pod Plevno), medtem ko bo priključek na Kranj v ovinku na Grencu. Iz novega križišča bo speljana tudi sodobnejša Kidričeva cesta v mesto. Most čez Sušico bo razširjen, na drugi, loški strani, pa bo na obeh straneh

ceste bencinska črpalka. S tem bo odprta tudi pot za nadaljevanje boljše prometne povezave s Selško dolino.

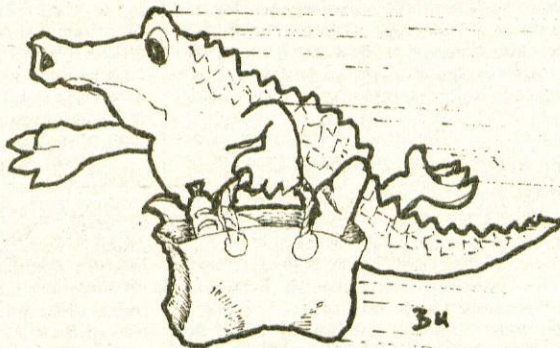
Medtem ko za letošnjo obnovo Kidričeve ceste zbirajo denar v loški občini, bo nadaljevanje in križišče prihodnje leto financirala tudi republiška skupnost za ceste. Začeli naj bi spomladi.

Eden od hujših prometnih vozlov v Škofji Loki se torej počasi rahlja. Za novo, varnejše križišče s semaforjem pred vstopom v mesto je res že skrajni čas.

H. Jelovčan, slika F. Perdan

Jože Slokar je dejal, da smo v Jugoslaviji precej zanemarili kakovost gradnje cest, in sicer zato, ker so bile pri sedanjih sisovski organiziranosti vse službe pomembnejše od strokovnih in ker je bila stroka nasploh v ozadju. Stroka pa mora priti na prvo mesto, je poudaril in se zavzel za to, da se izboljša tudi nadzor nad gradnjo cest. Nekaj posebnega so cene gradnje, ki so pri nas približno trideset odstotkov višje od normalnih evropskih cen. Licitacije so le farsa, saj se ponavadi že prej ve, kdo bo delal in po kakšni ceni. Domača podjetja so v konkurenci za delo pripravljene znižati cene, vendar predvsem na račun kvalitete. Da bi razbili monopol in preprečili tajna dogovarjanja, bi na licitacijah morali dati možnost tudi tujim gradbenim podjetjem, je dejal Slokar.

TEMA TEDNA

See you later,
alligators!

Majnike v neki meri še razumem: občutek osamljenosti jih stiska, saj se je baje alternativa razšla, ali bolje: številni v alternativni niti nikoli niso in nikoli ne bodo, ker mi mečemo v en pisker pač vse, kar se na Slovenskem poraja in ni pod židano marelo SZDL. In da bo zgaga še večja, mi pod opozicijo obkljukamo vse živo, ki ima v tej deželi vsaj minimum avtoritete in nekje pač reče, da ni za stalinistično oblast! Zato se pa »alternativni« pisatelji o listinah ne opredeljujejo, mladi pa sploh ne!

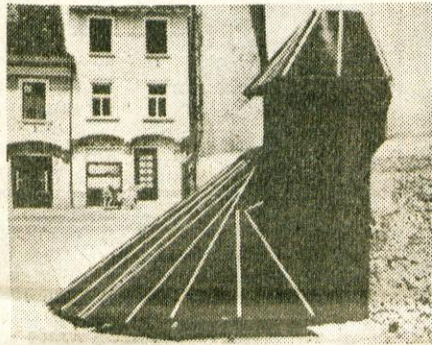
Da me zdaj kdo ne obtoži, da propagiram bojkot! Jok, brate! Kar podpišite, državljani, podpišite! Malo vaj pred predvolilno jesensko premiero vam zanesljivo ne more škoditi, še posebej, če si malček predstavljamo, kakšne grozovitosti nas čakajo. Tedaj bo vsa Slovenija en sam teater, kjer se bodo mesece uprizarjale Vaje v slogu... Ena sama krvava drama **Kako na oblast** na devetindevetdeset načinov!

Ampak mi bomo participirali v teh neusmiljenih bitkah samo v primeru, če bomo čisto po meščansko in konservativno čutili, da bo oblast res **funkcionirala**, ne pa da si zdaj niti v trgovino ne upamo več. Kot krokodilček Wally Gater skačemo zdaj sem zdaj tja, da bi bilo ja kje ceneje, da bi sploh preživeli. Dokler pa ne bo kruha, bo pa tudi narod brezbržno zamahnil: cao - bau, vidimo se!

»See you later, alligators!«

D.Sedej

JEŽ

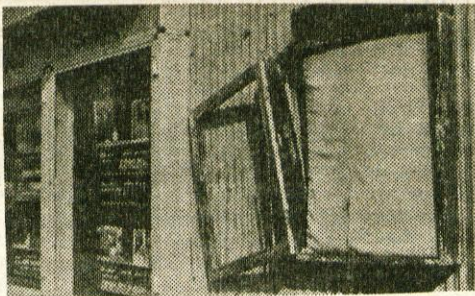
Kranjska kulturna sramota
številka 1!

Mnogi Kranjčani so upravičeno ogorčeni: sredi turistične sezone ob kranjski cerkvi še vedno stoji spomenik Janeza Nepomuka, ki pa je pokrit! Tisti turisti, ki hodijo po Kranju s turističnim vodičem v roki, se presenečeni ustavljajo pred to kritino in ne morejo razumeti, kako je mogoče, da je vse skupaj pokrito.

Kdo je kriv in kaj se dogaja?

Nekateri pravijo, da spomenik hudo onesnažujejo golobi, voda ob njem bi bila v primeru, če bi bil spomenik odkrit, tako zasvinjana, da bi bila sramota še večja...

Mi pa dajemo koristen predlog: kaj ne bi mogli spomenika Janezu Nepomuku varno predstaviti na dvorišče gradu Kieselstein, če so z njim ob kranjski cerkvi same nevedčnosti?

Kranjska komunalna
sramota številka 2!

Na fasadi pokojninskega doma v Kranju visi tale vitrina s polomljenimi vratci, brez stekla, v vitrini pa ničesar!

Kranjska
komunalna
sramota
številka 3!

Na Trgu revolucije v Kranju so te panojske lepote. A nekdanj je ta neugledni pano vsaj stal, danes pa je trenutno na tleh in nikomur se ne zdi vredno, da bi ga vsaj pobral!

PRIJAZEN gorenjski NASMEH

SLOVENIJA, PRIJAZNA DEŽELA NA SONČNI STRANI ALP? NE VEDNO

Vera Luznar

V stavbi Kazine na Bledu sta v majhni prodajalnici Turističnega društva Bled zaposleni simpatični prodajalki: Zinka Šimnic in Vera Luznar. Bogato založeno prodajalnico s spominki je kar težko najti in res je škoda, da ni blejskim turistom bolj na očeh.

»Res je, da nismo ravno v središču, a vseeno nas turisti radi obiskujejo, saj gre taka informacija od ust do ust,« pravi Vera Luznar, ki poleg tega, da prodaja, nemalokrat turistom tudi posreduje tudi druge informacije.

»V zadnjem času gredo najbolj v promet, poleg razglednic seveda, majice z napisi o svetovnem prvenstvu, ki bo jeseni na Bledu. Kupujejo jih predvsem mladi, medtem ko starejši posegajo po izdelkih domače in umetne obrti.

Obe sodelavki radi delava z ljudmi, še posebej zato, ker si v trgovini lahko ogledajo veliko spominkov, ki jih nabavljamo po vsej Jugoslaviji. Do nesporazumov ne prihaja, saj so večinoma

prijazni in ljubeznivi kupci...«

Prijazni pa sta tudi Vera in Zinka. Ko smo ju namreč opazovali pri delu v polni prodajalni kupcev, jima ni niti za trenutek izginil nasmešek z obraza, razen tega pa sta nenehno, in v tej turistični gneči na moč potrpežljivo, posredovali razne informacije tako ustno kot po telefonu. Ni kaj, res je, kar so nam sporočili: Zinka in Vera si zaslužita vsaj skromno pohvalo in zahvalo...

D. Sedej

Male gorenjske vasi

STARA FUŽINA

Piše: D. Sedej

Čopič v spretnih
ljubitelskih
rokah

Stara Fužina v Bohinju je razloženo naselje, ki se začne v Koncu v začetku vasi od sv. Janeza sem; na Klancu imenujejo domačini, Fužinci, Fužinarji ali Fežnarji odsek od ceste v smeri proti Vojam; Zabajer je v tistem delu vasi, kjer sta gostilna in sirarna; Kurja vas je ob Mostnicah, ki se pod vasio združuje z Ribnico in se tik pod jezero izliva v Savo; na Trati imenujejo domačini hiše ob cerkvi sv. Pavla in Konec je ob cesti proti Rudnici. Vasi Stara Fužina pripadajo do doline Triglavskih jezer planine Voje, Vogar, Blato, Vodični vrh, Grintovca, Viševnik, Dedno polje, Laz, Pri jezeru, Ovcarija, Jezerce, Tošec...

Stara Fužina je dobila ime po fužinarstvu, ki sega v rimsko ali celo predrimsko dobo in še so ostanki fužin, ki so bili v srednjem veku v posesti Ortenburžanov, Celjanov in Habsburžanov, v novem veku

je bil med lastniki tudi Žiga Zois. Zanimivi so zapisi Valvasorja, da so topili železovo rudo in izdelovali žebelje na Starim kladihu, kot so tedaj Stara Fužino imenovali...

Spomini na
domačina -
slikarja

Stara Fužina ima po vsej Sloveniji znan in pomemben kulturni spomenik, cerkev sv.

Spomeniška plošča na hiši akademskega slikarja Valentina Hodnika

Janeza in tudi stara cerkev sv. Pavla na zgornjem koncu vasi ima gotoke freske iz druge polovice 15. stoletja.

V Stari Fužini je bil doma Valentin Hodnik, akademski slikar, v Stari Fužini pa danes še živi tudi njegova 75-letna sestra Angela Hodnik, ki jo daleč naokoli poznajo po tem, da imenitno slika na les.

Angela Hodnik je prijazna sogovornica in rada se spominja svojega brata, slikarja in kiparja, ki mu bodo ob koncu meseca skupaj z bohinjskim slikarjem Polajnerjem odprli v Stari Fužini razstavo.

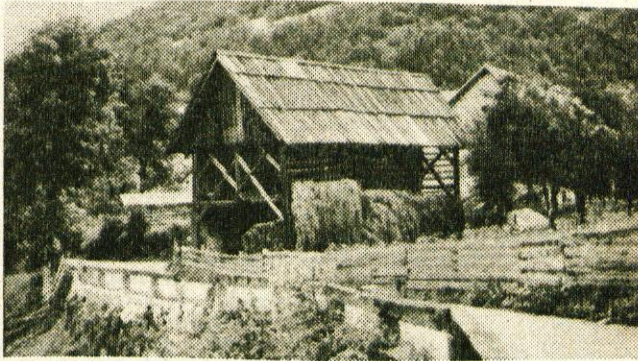
»Žalostno je le to,« pravi Angela, »da se bratovih slikarskih del nikjer več ne dobi: številni jih imajo v zasebni lasti in jih neradi posodijo za razstavo.

Sama ima za spomin le eno samo njegovo sliko in kipec...«

Valentin Hodnik je bil slikar bohinjskih gora in je v svojem značilnem realističnem obarvanem slogu in poetičnem razpoloženju naslikal veliko lepih platen z motivi slikovitega domačega kraja. »Spominjam se še,« pravi Angela, »kako odlično je izdelal iz kamna Triglav, spomenik so postavili v park ob jezeru. Ob Triglavu so bile vse triglavske kočice, vodomet s fantičem, ki je držal v roki ribo. Žal tega ni več, vse so nekam odnesli...« Angela živi danes v domači hiši, na katero so ob 200-letnici prvega vzpona na Triglav vzdali tudi ploščo za njegov spomin. Na spomin na akademskega slikarja in kiparja, ki je bil doma v Stari Fužini in na katerega so Fužinci upravičeno lahko ponosni.

Angeline
poslikave na les

Pri Hodnikovih se je rodilo sedem otrok in tako kot Valentin ima tudi Angela umetniško žilico. Ko vstopiš v vežo, te na vratih sprejme listek: Naročil ne sprejemam več! Naročil za poslikavo na les, kajti Angela je prava ljudska umetnica. Njej pač ni treba, da bi prisavala stare gorenjske motive, Angela vzame le čopič in barve ter slika.

Kozolec sredi vasi v Stari Fužini v Bohinju.

Ko mi pokaže kakšnih deset ličnih skrinjic in šatulj, ob najlepši pravi: »Tle enciani so mi pa kar fajn ratali, a ne?« A ne le enciani, tudi drugi motivi na vseh šatuljah in lesu, ki ga potem po elementih vgrajujejo v domače skrinje.

»Mislim, da imajo tuji kupci sploh najraje planinsko cvetje, medtem ko so domačim všeč gorenjski motivi, ki so bili na starih skrinjah. Najbrž sem doslej poslikala že kakšnih tisoč skrinjic; saj jih ne štejem! Kar malo nervozna postanem, ko mi kdo prinese po petdeset šatulj, saj potem ni in ni konca...«

Angela je zdaj, ko je v pokoju, bolj zaposlena kot prej, saj je ena redkih, ki ima tako zelo spretno in iznajdljivo roko. A

ni edina! »Veste,« pravi, »v Stari Fužini nas je še nekaj, čeprav malo. Enkrat smo celo z Antonom Šestom in Cilko Mikelno pripravili razstavo. Bili smo veseli, da je bila dvorana tako polna, ljudje pa zadovoljni. Dobili smo veliko pohval...«

V Stari Fužini je danes polno turistov, saj se vaščani že od nekdaj ukvarjajo s turizmom. In ni čudno, da domači in tuji turisti radi letujejo prav v Stari Fužini, saj vas kljub nekaterim novogradnjam še ni izgubila svoje stare bohinjske arhitekture, z značilnimi bohinjskimi kozolci vred. Fužinci pa tako kot drugi Bohinjci ostajajo gostoljubni, z dolgoletno tradicijo kmečkega turizma...

D. Sedej

ureja DARINKA SEDEJ

Zahteve gorenjskih planincev

Organizacija rabi sveže ideje

Kranj, 7. julija - Meddruštveni odbor planinskih društev Gorenjske odločno zavrača težnje Planinske zveze Slovenije, da bi gorenjska planinska društva povezali v dva ali celo tri meddruštvene odbore. Pobuda se zdi Gorenjcem nesmiselna zato, ker je bilo dosedanje sodelovanje dobro utečeno, ni terjalo dodatnega denarja in je bilo na res delovni osnovi. Predstavniki planinskih društev z Gorenjske pa so menili, da bi morali tretjino organov Planinske zveze Slovenije sestavljati Gorenjci. Večina hribov je na Gorenjskem, naši planinci imajo zato največ izkušenj, največ dela in tudi stroškov, pa tudi lep del članstva Planinske zveze Slovenije, ki bo kmalu praznovala 100. obletnico delovanja, je z Gorenjske.

Gorenjska planinska društva opozarjajo na slabo letošnje sezono, ko tudi vreme ni najboljšje, skrbi pa jih tudi onesnaževanje gora in preizkušnja ekološka zavest uporabnikov gorskega sveta. Predvsem pa so na zadnji seji meddruštvenega odbora planinskih društev z Gorenjske menili, da se morajo vodstva zveze od vrha navzdol pomladiti in da organizacija rabi sveže ideje in drugače prijeme pri organizaciji in razvoju planinstva. Gorenjci za nove predsednike Planinske zveze Slovenije predlagajo Viktorja Žaklja, Andreja Brvarja in dr. Matjaža Kmecla.

Vaterpolo

J. Košnjek

Triglav drugi na Madžarskem

Kranj, 16. julija — Novi vaterpolski prvoligaš kranjski Triglav je gostoval na močnem mednarodnem turnirju v Hodmezovasarhelyi na Madžarskem, na katerem so nastopila še moštva: prvoligaš Bečej, Savona 85 iz Italije, Kaunas iz SZ in madžarski ekipi Csongrad in HVSE. Triglavani so igrali odlično, saj so izgubili samo temo s Kaunasom. Vse ostale tekmece, tudi našega prvoligaša Bečej, so premagali, kar jim je zadostovalo, da je ekipa trenerja Rada Čermelja na koncu osvojila drugo mesto. Še bolj kot sami rezultati in drugo mesto pa je razveseljivo, da je ekipa delovala homogeno in pri tem pokazala lepo ter učinkovito igro. To daje tudi upanje, da VK Triglav ne bo tista ekipa, ki bo zapustila družino najboljših v sezoni 1989 — 90.

D. H.

Novi uspehi veslačev Bleda

Kranj, 17. julija — Na Adi Ciganliji je bilo letošnje državno prvenstvo v veslanju za mladince, članice, člane in lahke veslače. Svojo vrednost so na tem državnem prvenstvu ponovno pokazali veslači Bleda. V konkurenci mladincev in članov so bili spet v ospredju. To še posebno velja za mladince, saj se bodo najboljši udeležili letošnjega svetovnega prvenstva za mladince, ki bo v Szegedu.

V konkurenci mladincev so Blejci osvojili dva državna naslova. V enojcu je bil Primož Markovec prvi s sedmimi sekundami prednosti. Iztok Čop in Denis Žvegelj pa sta v dvojcu brez krmarja zmagala kar s šestnajstimi sekundami prednosti. V dvojnem dvojcu sta bila Blejca Iskra — Klemenčič tretja.

Kako so pripravljani veslači za nastop na letošnjem svetovnem prvenstvu, ki bo od 2. do 10. septembra na Bledu, so pokazali spet veslači Bleda. V dvojcu s krmarjem sta z veliko prednostjo zmagala Janša in Krašovec s krmarjem Slivnikom, prvo mesto pa je osvojil tudi blejski četverec brez krmarja, v katerem so veslali Čop, Žvegelj, Janša in Krašovec. V dvojnem dvojcu sta bila Blejca Klemenčič in Markovec tretja.

D. H.

Nogometni maraton v Cerkljah

Cerklje : Zalog 98:71

Cerklje, 8. julija - V soboto zvečer se je končala tradicionalna 24-urna nogometna tekma med ekipama Cerklje in Zalog. Zmagali so domačini z rezultatom 98 : 71. Najboljša strelca sta bila Mertelj in Rozman (oba Cerklje), ki sta dosegla po devet zadetkov. Za vsako ekipo je igralo skupno 25 nogometašev.

J. Kuhar

Kolesarstvo

Cvitko Bilić izbral reprezentante

Kranj, 17. julija — Zvezni kapetan jugoslovanske članske kolesarske reprezentance Puljčan Cvitko Bilić je izbral kandidate za nastop na letošnjem svetovnem prvenstvu, ki bo v Chamberlyju v Franciji. Za ekipno vožnjo je pet kandidatov. To so: Pintarič, Ugronovič, Papež, Šebenik in Rajko Čubrić. Za vožnjo med posamezniki pa so kandidati Bonča, Premužič, Glivar in Papež ter Savčan Aleš Pagon.

V poštev prideta še Penko in Savčan Marko Polanc, ki pa bosta morala dokazati, da sta sposobna za nastop na svetovnem prvenstvu. Zanesljivi za nastop posameznikov so Bonča, Premužič in Glivar. Pravico nastopa imajo še trije. Dokončna ekipa bo določena 23. avgusta. Od 1. avgusta bodo zaključile priprave reprezentantov v Kočevju. Na pripravah bosta zveznemu kapetanu pomagala Pavel Jelen, ki je novi trener KK Krke iz ČSSR in Vinko Polončič, trener Roga, ki naj bi skrbel za kolesarje, ki bodo nastopili v ekipni vožnji na kronometer. Kot je dejal Cvitko Bilić bodo večji podarek dali nastopu osameznikov. V tej vožnji imajo naši večje možnosti za uspehe. Proga v Chamberlyju je namreč težka in selektivna.

D. H.

Lovsko tekmovanje na Štefanji gori

Cerklje, 3. julija

V soboto je bilo na Štefanji gori Lovsko tekmovanje v počastitev 4. julija dneva borca in 20. jubilejne razstave lovstva in cvetja v Cerkljah. Nastopilo je 20 ekip iz vse Slovenije, pokrovitelj tekmovanja je bil Gorenje, izdelovanje kmetijske mehanizacije Ludvik Stare iz Spodnjega Brnika, organizacija tekmovanja pa je bila zelo dobra.

Ekipni zmagovalci v kombinaciji je LD Dolič s 538 točkami pred LD Libeliče s 491 točkami in LD Kamnik s 488 točkami.

V kombinaciji med posamezniki je zmagal Tomaž Hain s 183 točkami iz LD Dolič, pred Tomažem Kožlakarjem s 181 točkami iz LD Tuhinj in Poldetom Travnerjem s 181 točkami iz LD Dolič.

V tekmovanju na tarčo srnjaka je zmagal Franc Barbič st. LD Šmarna gora z 92 točkami, in streljanju na umetne golobe Tomaž Kožlakar s 105 točkami iz LD Tuhinj, med veterani pa je bil najboljši Ivan Podgornik LD Kamnik s 161 točkami.

J. Kuhar

ureja JOŽE KOŠNJEK

Po polovici letošnje kolesarske tekmovalne sezone

Mladincem tri zlate in eno bronasto kolajno

Kranj, 16. julija — Na Rodosu je bilo letošnje mladinsko balkansko prvenstvo v kolesarstvu. Med najboljšimi mladinci iz Grčije, Turčije, Bolgarije, Romunije, Albanije in Jugoslavije so se imenito izkazali naši mladi kolesarski upi, ki so se vrnili domov s tremi zlatimi in eno bronasto kolajno. Za reprezentanco Jugoslavije sta vozila v posamični in ekipni konkurenci tudi kolesarja KK Sava iz Kranja: osemnajstletni Braco Cvjetičanin in Igor Bertoncelj. Vozila sta tudi v ekipni vožnji na cesti in stezi. V obeh konkurencah so bili jugoslovanski mladinci prvaki Balkana. Braco Cvjetičanin pa je dvema zlatima medaljama dodal še bronasto za vožnjo na dirki posameznikov na 90 km.

Mladinska kolesarska reprezentanca Jugoslavije se je z letošnjega balkanskega mladinskega kolesarskega prvenstva z Rodosa vrnila zmagovalno. Reprezentančna ekipa: zvezni trener Boltežar, tekmovalci Rovšek (Idrija), Hvastja (Rog), Bizjan (Astra), Jovanović (Čačak), Bojić (Beograd), Cvjetičanin in Bertoncelj (oba Sava) so se domov vrnili kot najboljši mladinci Balkana. V ekipni konkurenci v cestni vožnji in ekipni vožnji na stezi so bili prvaki, boljši od vedno odličnih mladih kolesarjev Bolgarije. Za to ekipo so vozili Rovšek, ki je bil tudi prvak med posamezniki, in Hvastja, Cvjetičanin in Bertoncelj. Med posamezniki je bil Savčan Cvjetičanin tretji, njegov klubski sotekmovalec Igor Bertoncelj pa četrti. V Idriji pa je bilo letošnje cestno člansko in mladinsko državno prvenstvo za posameznike in ekipe. Člani kolesarskega kluba Sava se niso prav dobro izkazali, bili so tretji v ekipni konkurenci.

Braco Cvjetičanin: "To je moja zadnja sezona med starejšimi mladinci. V naslednji sezoni bom tekmoval že v članski konkurenci. Lani sem bil tretji na mednarodni dirki po Istri, na državnem prvenstvu pa imam dve tretji mesti na gorskem prvenstvu in na kronometer.

kronometer.

V letošnji sezoni mi dve zlati in ena bronasta kolajna največ pomenijo. To je hkrati lepa spodbuda za mojo nadaljnjo tekmovalno kolesarsko pot. Med posamezniki sem bil na 90 km dolgi progi tretji. Lahko pa bi bil tudi mladinski balkanski prvak, vendar sem to mesto prepuštil Idrijčanu Rovšku. Ta je kaj kmalu po startu pobežnil in imel že pet minut naskoka. Skupaj z Romunom sva ga lovila in nekaj pred ciljem je imel samo še dvajset sekund naskoka, toda po nasvetu trenerja Boltežarja ga nisem "smel" prehiteti. Prehitel pa me je Romun in tako sem bil nato sam tretji. V obeh ekipnih nastopih smo dobro vozili in bili prvaki. Za nami so zaostali vedno odlični Bolgari.

Igor Bertoncelj, doma iz Škofje Loke,

star osemnajst let, tehnični strojni risar: "Začel sem kot pionir v kolesarski pionirski Savski šoli. Nato sem se vključil v vrste pri KK Sava in tam začel svojo tekmovalno kolesarsko pot. Moj prvi trener je bil Bojan Udovič, nato pa me je treniral mladinski trener pri KK Sava Matjaž Zevnik. Pri mlajših mladincih nisem imel vidnih domačih uspehov. To je moja zadnja sezona v konkurenci starejših mladincem.

V Poljanah

Novi teniški igrišči

Poljane, 12. julija - Teniška sekcija Športnega društva Poljane nad Škofjo Loko je odprlo pri nekdanji osnovni šoli v Poljanah dve novi teniški igrišči. Odprti bosta vsak dan med 8. in 21. uro. Cena ene ure igranja je med 8. in 14. uro 20.000 dinarjev, kasneje pa 40.000 dinarjev. V sobotah in nedeljah je cena ene ure igranja 40.000 dinarjev. Ljubitelji tenisa lahko kupijo tudi letne karte. Za 500.000 dinarjev bo mogoče igrati trikrat tedensko ali 15 ur mesečno, za 800.000 dinarjev pa je količina igranja neomejena. Od 6. avgusta dalje bodo v Poljanah organizirali začetne in nadaljevalne tečaje igranja tenisa za mladino in odrasle. Prijave za igranje in nakup kart ter prijave za tečaj sprejemata vsako dopoldne Milena Hren in Helena Gaber po telefonu 68 - 614.

J. K.

Republiško padalsko prvenstvo v Lescah

Za domačine le težji trening

Lesce, 16. julija - V nedeljo se je v Lescah končalo 29. člansko in 9. mladinsko republiško padalsko prvenstvo, na katerem je sodelovalo 27 tekmovalcev in dve tekmovalki iz Lesc, Maribora in s Ptuja.

Borut Erjavec, republiški prvak med mladinci.

kal in generalke za svetovno padalsko prvenstvo, za katero se je že doslej prijavilo 90 tekmovalcev iz enajstih držav.

Vse zmage so tokrat ostale doma. V članski konkurenci je v kombinaciji zmagal Bogdan Jug pred Brankom Mirtom in Darkom Svetino, v skokih na cilj Svetina pred Mirtom in Jugom, v figurativnih skokih pa Jug pred Mirtom in Pogačarjem. V ekipnem tekmovanju skokov na cilj je zmagala prva ekipa ALC Lesce (Intihar, Jug, Svetina, Pogačar in Mirt), ki je v skupno 40 skokih zgrešila cilj za 25 centimetrov. Druga je bila druga ekipa ALC (Božič, I. Jug, Erjavec, Salkič in Avbelj), tretja pa ALC III (Marzidovek, Pristavec, Hrast, Šmid in Grgič). V mladinski konkurenci je v kombinaciji zmagal Borut Erjavec, drugi je bil Matjaž Pristavec, tretja pa Mira Grgičeva. V skokih na cilj je bil najboljši Erjavec, drugi je bil Pristavec, tretji pa Tona Potočnik iz Maribora. V figurativnih skokih je zmagala Grgičeva pred Erjavcem in Jermanom (Maribor).

C. Zaplotnik

Bojan Udovič, trener članskega moštva

KK Sava: "Razen spodrsrlajev na državnem prvenstvu v Idriji smo doslej dosegli vse, kar smo načrtovali. Marko Polanc in Aleš Pagon sta kolesarja visokega kvaliteta razreda. To sta že dokazala na velikih mednarodnih dirkah. Na državnem prvenstvu nista imela prave pomoči, da bi lahko prišla še bolj v ospredje. Pagon je bil osmi, Polanc enajsti. Ekipno je zmagal Rog, drugi so bili kolesarji Krke in tretji mi. Za to ekipo so vozili Polanc, Pagon, Tajmajster in Benjamin Zumer. Pozna se, da sta na sluzenju vojaškega roka Ječnik in Galof."

D. Humer

Darko Svetina: "Zmaga v skokih na cilj mi veliko pomeni, ker je bil to prvi dober rezultat po poškodbi, ki sem jo staknil med pripravi na Češkoslovaškem. Osem dni sem bil celo v bolnici, opravil sem vsega štiri skoke, medtem ko so jih kolegi iz ekipe okrog 80. Letos je moj glavni cilj dober rezultat na generalki za svetovno prvenstvo, sicer pa se moram zahvaliti tudi Elanu, ki mi omogoča, da se lahko redno udeležujem priprav na tekmovanje."

Drago Bunčič, zvezni trener: "V skokih na cilj smo zadržali kakovostno raven, zato si zdaj predvsem prizadevamo, da bi izboljšali figurativne skoke. Nekaj upanja je, da bomo uspeli. Bogdan Jug je na tekmovanju v ČSSR že dosegel dober rezultat. Nad opremo se zdaj ne moremo pritoževati, saj smo enakovredni drugim, sicer pa imamo nekaj težav z letalom, ki bo še nekaj časa na pregledu."

Na organizacijski komite na Bledu so prispale prijave iz 25 mednarodnih zvez, za kongres FISA so prijavljeni delegati iz 17 držav. Novinarjev je sedaj prijavljenih 120, od tega le 33 domačin. Upajo, da se bo število povečalo. Ko to pišemo, še nismo dobili uradnih akreditacijskih lističev!

D. Humer

Osmo svetovno prvenstvo v veslanju Bled 89

Predsednik zadovoljen

Bled, 16. julija — Predsednik mednarodne veslaške zveze FISA, 64-letni Švicar Thomas Keller, ki je na tem položaju že enaintrideset let, je pred letošnjim svetovnim veslaškim prvenstvom, ki bo od 2. do 10. septembra na Bledu, že četrtič obiskal to prizorišče.

"Od mojega prvega obiska doslej ste veslaški delavci na Bledu pod vodstvom Vlada Klemenčiča in dolgoletnega veslaškega delavca mednarodnega sivega Boža Benedika opravili veliko dela. Na vsakem koraku je viden napredek, čeprav vas v poletnih mesecih do začetka septembra čaka še veliko neogibno potrebnega dela. Zdaj je treba pohititi, da kasneje ne boste zabredli v časovno stisko. Sicer pa sem trdno prepričan, da bomo od 2. do 10. septembra letos na Bledu videli imenitno svetovno prvenstvo."

Svetovno prvenstvo na Bledu za moške in ženske, lahke veslače in veslačice, bo doživelo tudi svetovno pre-

miero na prvenstvu FISA. Prvič bodo za kolajne veslaše tekmovalke v četvercih brez krmarja, ki je pravzaprav nova disciplina, mikavnejša in zahtevnejša od dosedanje — četverca s krmarjem. Prvič na svetovnem prvenstvu bodo veslali lahki veslači v dvojnem četvercu.

Na Bledu se bodo v dneh pred prvenstvom in med njim predstavili tudi organizatorji prihodnjih velikih veslaških tekmovanj. Na zasedanju kongresa FISA bodo izbirali kraje za svetovno prvenstvo za leto 1993 (mladinci, člani), leta 1994 (člani) in 1995 (člani) ter za svetovno prvenstvo lahkih veslačev 1992. Uradne predstavitve za funkcionarje FIS bodo v prenovljeni Festivalni dvorani, posamezni kandidati pa se bodo gotovo zbrali v novinarskem šotoru v Zaki. Kocke o organizatorjih naslednjih prvenstev bodo padle na Bledu.

Med svetovnim prvenstvom od 2. do 10. septembra

bosta na Bledu dve tiskovni središči. Manjše bo v Festivalni dvorani, odkoder se bodo oglašali akreditirani posebni poročevalci. Tu bo tudi manjši center PTT. Večje tiskovno središče — kot leta 1979 — bo na cilju v Zaki. Tu bodo opremljeni novinarski prostori (pisalni stroji, telefoni, telefaksi, teleprinterji, perforatorji, priključki za telefon in električni pisalni stroji). Ob tem informacijskem centru bo tudi novinarski šotor z bifejem. Blizu ciljnega stolpa bo tudi novinarska tribuna, ki bo kot tiskovno središče in novinarski šotor opremljena z monitorji.

Na organizacijski komite na Bledu so prispale prijave iz 25 mednarodnih zvez, za kongres FISA so prijavljeni delegati iz 17 držav. Novinarjev je sedaj prijavljenih 120, od tega le 33 domačin. Upajo, da se bo število povečalo. Ko to pišemo, še nismo dobili uradnih akreditacijskih lističev!

Letos v Sloveniji trije novi primeri aidsa

Med bolniki aidsa vse več narkomanov

Ljubljana, 13. julija - "Čeprav se o aidsu zadnje čase manj piše in govori, ni res, da bolezen pojenjuje. Aids se počasi in neustavljivo širi v Sloveniji, Jugoslaviji in v svetu," je na četrtkovem "pogovoru ob kavi", ki je bil namenjen razširjenosti aidsa, dejal dr. Jože Vidmar, namestnik predsednika republiškega komiteja za zdravstveno in socialno varstvo. Oddelek za epidemiologijo Univerzitetnega centra za zdravstvo in socialno varstvo je do nedavnega (do 9. julija letos) prejel prijave za osem primerov obolenj aidsa v naši republiki, od teh dve predlani, tri letos, ostale pa že prej. Trije bolniki so doslej že umrli in sicer dva pred tremi leti in eden predlani.

Statistični podatki kažejo, da so v naši republiki trije bolniki iz starostne skupine 20 do 29 let, trije od 30 do 39 let, eden je bil ob postavitvi diagnoze star 41 let, bolnica, ki je umrla, pa je bila stara 58 let in je bila spolna partnerica osebe iz skupine z višjim rizikom za okužbo. Kar zadeva pripadnost skupinam z višjim rizikom za infekcijo z virusom HIV (virusom, ki povzroča aids), so trije bolniki navedli homoseksualnost in dva biseksualnost. En bolnik je navedel, da je narkoman; en bolnik, ki je sicer tuji državljan, pa je pojasnil, da ne pripada nobeni rizični skupini. Štirje bolniki so bili več let tudi zaposleni v nekaterih zahodnoevropskih in afriških državah, v katerih je aids že precej razširjen. V Sloveniji je bilo do 9. julija letos poleg osmih bolnikov aidsa prijavljenih tudi 24 ljudi, za katere je bilo z laboratorijsko preiskavo ugotovljeno, da so okuženi z virusom HIV, vendar ne kažejo bolezenskih znakov aidsa. Univerzitetni zavod za zdravstvo in socialno varstvo pa je v zadnjih treh letih prejel prijave o okužbi z virusom HIV še za deset ljudi, vendar ne za stalne ali začasne prebivalce Slovenije, ampak za ljudi, ki so se v Sloveniji zadrževali le kratek čas.

Makedonija in Črna gora še brez aidsa?

Zvezni zavod za zdravstveno varstvo je do 27. junija letos prejel prijave za 86 primerov obolenja aidsa in sicer največ iz ožje Srbije (44), s Hrvaške 17, iz Vojvodine osem, iz Bosne in Hercegovine tri, s Kosova dve, nobene pa iz Makedonije in Črne

gore. Ob začudenju, da je težko verjeti, da bi bili ti dve republiki še nedotaknjeni oazi (vsaj kar zadeva aids), "pogovor ob kavi" ni dal pravega odgovora, zato pa so se še povečali dvomi v to, da po vsej Jugoslaviji testirajo kri in krvne derivate, kot to zahteva zvezni zakon.

Kako hitro se širi "kuga sodobnega časa", pove že to, da sta bila 1985. leta v Jugoslaviji le dva (prijavljena) bolnika aidsa, leto kasneje so jih odkrili še šest, predlani še osemnajst, lani novih 39 primerov, letos pa že v pol leta 21. Največ bolnikov je iz starostne skupine 25 do 29 let, razmerje med moškimi in ženskami je približno pet proti ena. Najbolj zaskrbljuje, da delež (intravenoznih) narkomanov med bolniki aidsa izrazito narašča in se zdaj že giblje okrog polovice. V Jugoslaviji se doslej še ni rodil otrok z aidsom, sicer pa je z virusom HIV (po podatkih Zveznega zavoda za zdravstveno varstvo) okuženih že 1230 Jugoslovancev.

Strah, ki ni votel

Ker ni pričakovati, da bi v kratkem iznašli cepivo, s katerim bi preprečili nadaljnje širjenje aidsa, je edino "zdravilo" drugačno spolno vedenje - ne le pri ljudeh, ki se vedejo rizično, ampak tudi pri drugih. Kot se je pokazalo na konferenci o aidsu v Montrealu, sta strah pred aidsom in osveščanje ljudi bolj malo vplivala na spremembe njihovega spolnega vedenja. Podatek, da tudi v najbolj okuženih okoljih uporablja kondom le 10 do 30 odstotkov mladih, pove veliko.

Bolniki aidsa živijo vse dlje

Čeprav medicina še ne pozna pravega in učinkovitega zdravila proti aidsu, pa je zdravljenje po letih 1983 in 1984, ko je bilo število bolnikov in umrlih za aids domala enako, toliko napredovalo, da se je življenjska doba bolnikov aidsa povprečno podaljšala od treh na šest let. Miha Likar, ki se je pred nedavnim udeležil konference o aidsu v Montrealu, pa piše (v sobotni prilogi Dela), da so optimisti med aidsologi govorili celo o tem, da bodo čez pet let bolniki z aidsom živeli s pomočjo zdravil desetletje ali tako dolgo, kot bi bili zdravi.

Število obolelih večje od prijavljenih

149 držav je do 31. maja letos prijavilo Svetovni zdravstveni organizaciji 157.191 primerov obolenja aidsa, vendar dobri poznavalci razmer trdijo, da je dejansko število obolelih mnogo višje od prijavljenih, ker gre za precejšnje razlike v popolnosti zbiranja in javljanja podatkov. V Amerikah, kjer je kar 69 odstotkov vseh prijavljenih primerov aidsa (največ v ZDA), je od 44 držav le še ena, ki ne pozna tovrstne bolezni, v Afriki je še pet takšnih držav, v Evropi pa dve (Albanija in San Marino). V Združenih državah Amerike pride na milijon prebivalcev že 373 bolnikov aidsa, v Švici 122, v Franciji 115, na Danskem 77, v Španiji 71, v Italiji 61, v Jugoslaviji tri... Kot napovedujejo strokovnjaki, se bo v Evropi število bolnikov aidsa podvojilo v enem letu, v skupini homoseksualcev in biseksualcev v nekaj več kot 15 mesecih, med (intravenoznimi) narkomani pa že v dobrih devetih mesecih.

C. Zaplotnik

Poletne skrbi

Klopi so lahko nevarni

Kranj, 14. julija - Ker so se v zadnjem času v javnosti razširile govorice, da so klopi letos še posebej nevarni in da je zaradi njihovih pikov že precej ljudi v bolnišnici, smo o tem vprašali na Zavod za socialno medicino in higieno Kranj. Dr. Marija Seljakova je povedala, da so okuženi klopi sicer nevarni, da pa letošnje poletje (vsaj kar zadeva klopi) ni posebno ali drugačno od prejšnjih.

Klopi povzročajo različne bolezni, med katerimi sta na Gorenjskem najpogostejši virusni meningoencefalitis in Lyme borelija ali lymska bolezen. Prvo spremljajo v Sloveniji od 1947. leta, drugo šele zadnjih nekaj let.

Meningoencefalitis povzroča

virus, s katerim se najprej okužijo klopi, s klopim pikom pa še ljudje. Od okužbe do prvih bolezenskih znakov mine teden ali dva (povprečno deset dni). Bolnik se najprej slabo počuti, poviša pa se mu tudi temperatura, temu sledi štiri- do deset-dnevno obdobje brez bolezni-

skih znakov, nato pa se z glavobolom, bruhanjem in otrplostjo tilnika pojavijo znaki vnetja možganov in možganskih ovojnic. Čeprav za to bolezen ni posebnega zdravila, je potrebno zdravljenje v bolnišnici.

Lymska bolezen se razvija postopoma. V nekaj dneh (do enega meseca) po piku klopa se na tem mestu pojavi rdečina, za katero je značilno, da se širi v krogu in da začne kmalu v središču bledeti, tako da lahko nastane tudi kolobar. Pri nezdravljenih se po nekaj tednih

Klopi se zadržujejo predvsem na podrašču, zato so jim najbolj izpostavljeni nabirali gozdnih sadežev (borovnic, malin, gob itd.). Zmotno je tudi prepričanje, da je klopa mogoče dobiti le v gozdu. Klopi so namreč tudi v živih mejah in na vrtovih.

prečiti okužbo. V zavodu priporočajo nabiralcem gozdnih sadežev in drugim, ki se zadržujejo v gozdu, da si obujejo visoke čevlje, se oblečejo tako, da bo obleka v zapestju in gležnju stisnjena, in da uporabljajo sredstva, ki s svojim vonjem odganjajo klopi. Ko se vrnejo iz gozda, je pametno, da s tuširanjem (umivanjem) odstranijo klopi, ki se še niso priselili, in da se pregledajo. Za vsakega klopa, ki se je že priselil, ni treba k zdravniku; pomoč je treba iskati le tedaj, ko se pojavijo značilni bolezenski znaki.

C. Zaplotnik

GORENJSKA NOČNA KRONIKA

Boj z okovanimi pasovi

Nerešeni računi od zadnjega plesa so v Delavskem domu zadnjo soboto zakrivali pretep. Leščan in Jeseničan, ki sta jih prejšnjič dobila, sta se tokrat hotela maščevati domačinu. Srdit pretep, ki so mu botrovala lokalistične strasti in pripadnost ideologiji »heavy metal«, je potekal z okovanimi pasovi. Tekla je tudi kri.

Pes je bil kriv

Kranjčan je peljal psa na sprehod in med potjo srečal Reufa. Temu gredo živali očito na živce, saj je meni nič tebi nič sunil psa. Lastnik je v pasjo obrambo napadel ga ozmerjal, ta pa ga je mahnil z dežnikom. Razpletlo se je s pretepom, ki so mu močje v modrem naredili nepreklicen konec.

Kaj po ustih

Zdenka je sita nevdružnega zakona z Jožetom, zato mu je ondan napovedala ločitev. Mož je v čustvenem šoku zgrabil ženo in jo močno

potegnil za lase. Ko mu je zagrozila, da bo poklicala milico, pa jo je še mahnil po ustih. Žena je besedo držala - šla je na milico in zatožila moža, s katerim ji ni več biti v zakonu.

Moped si je samo izposodil

Pred puštalskim biljardnim klubom je bil zvečer parkiran moped, pa si ga je Ločan meni nič tebi nič izposodil. Že čez dvajset minut je bil nazaj, vendar se je lastnik vseeno jezil, kako da je neznanec brez vprašanja vzel moped. V odgovor je lastnik dobil nekaj groženj in udarec po nosu. Za slednje in krajo se bo Ločan še zagovarjal.

Vztrajen pa je

Pijan ko čep je ondan prišel možakar k prijateljici v Škofjo Loko in jo nadlegoval. Njenemu sinu to ni bilo po volji, zato ga je pregnal. Toda vztrajni snubec se je po polnoči vrnil in vnovič rnil v žensko. Tudi to pot se je vmešal sin, vendar mu ni bil kos. Šele ob pomoči dveh obiskovalcev so nadležnega obvladali. Prespal je na milici.

Po podatkih Zavoda za socialno medicino in higieno Kranj je bilo v zadnjih petih letih na Gorenjskem registriranih 150 primerov meningoencefalitisa (najmanj v jeseniški občini), od teh največ 1985. leta (44 primerov) in najmanj predlani (11). Za lymsko bolezen so podatki le za zadnji dve leti: lani je bilo 31 primerov bolezni, predlani pa 14.

ali mesecih pojavijo znaki meningitisa, vnetja živcev, prizadetosti srčne mišice, po nekaj mesecih ali letih pa lahko tudi znaki vnetja sklepov.

Kako se varovati meningoencefalitisa in lymske bolezni? Za prvo obstaja dokaj učinkovito cepivo, ki ga je občasno mogoče dobiti tudi v Sloveniji, sicer pa še najlaže v lekarnah sosednjih držav. Da bi se zaščitili za poletje, je potrebno cepljenje že pozimi. Za Lyme borelijo posebne zaščite ni, zato je pomembno, da ljudje spoznajo njene bolezenske znake. Ko opazijo značilno rdečino, je najbolje, da poiščejo zdravniško pomoč. Pravočasno zdravljenje je namreč zelo učinkovito in preprečuje nadaljnji razvoj bolezni.

Ker ni pričakovati, da bi se vsi ljudje cepili, je zelo pomembno vprašanje, kako pre-

Resnica boli

Besede "človekove pravice in temeljne svoboščine" so bile zadnje dni velikokrat izrečene in zapisane. Ne le zaradi proslav ob obletnici francoske revolucije in pred dvesto leti sprejete deklaracije o pravicah človeka in državljana, ki je postala "zapoved" za civilizirani svet ter up zatiranih in brezpravnih. Tudi ne samo zaradi poziva Sveta za varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin pri RK SZDL Slovenije, da naj bi ob dvestoletnici padca Bastilje osvobodili vse politične zapornike v Jugoslaviji, ki so bili obsojeni zaradi nenasilnih političnih dejanj, temveč predvsem zaradi konkretnih primerov kršitve človekovih pravic (proces proti četverici, osamitev in delovna obveznost na Kosovu, zapiranje političnih nasprotnikov in drugače mislečih itd.) in zavoljo dejstva, da ima Jugoslavija med vsemi evropskimi državami, s katerimi se želi primerjati, največje število zapornikov, obsojenih zaradi nenasilnih političnih dejanj.

Ceprav je Jugoslavija podpisala skoraj vse mednarodne konvencije, ki urejajo človekove pravice, sprejete pod okriljem Združenih narodov, in je v tem oziru med najaktivnejšimi na svetu, pa domala ves svet ve tudi to, da represivno ureja krizo na Kosovu in da krši nekatere mednarodno sprejete človekove pravice. Ko sta predstavniki dom ameriškega kongresa in senat pred nedavnim sprejela amandma o kršenju človekovih pravic v Jugoslaviji in pozvala našo vlado, da naj spoštuje splošno deklaracijo o človekovih pravicah in sklepno helsinkiško listino, je reagirala užajeno - kot da bi bile ameriške trditve o kršitvah zlagane in izmišljene. Pa niso! Že temeljita, strokovna analiza procesa proti četverici, ki je skupinsko delo študentov Pravne fakultete v Ljubljani, je opozorila na kršitve človekove pravice do proste izbire zagovornika, do navzočnosti zagovornika ob prvem stiku s policijo, do javnosti sojenja... Na Kosovu je bilo takšnih in podobnih primerov še več, "krona" vseh kršitev človekovih pravic pa je bila zloglasna izolacija (drugače mislečih), ob kateri civilizirani svet ni mogel ostati ravnodušen.

C. Zaplotnik

NESREČE

Smrt v razbitinah mercedesa

Kranj, 16. julija - 67-letni Feliks Bzowy s Poljske je v nedeljo nekaj pred osmo jutraj vozil mercedes po avtomobilski cesti od Nakla proti Ljubljani. Ko je pripeljal do odcepa za Kranj-vzhod, je verjetno zaradi utrujenosti (zdravnik pa ni izključil tudi možnosti kapi) zapeljal desno, kjer je njegovo vozilo dvignilo na varovalno peto z varnostnim pasom, je vrglo iz avta in se je hudo poškodovalo nazaj na cesto, se je še dovala; sopotnici, ki je bila pri nekaj časa kotalilo in nazadnje

padlo še na lokalno cesto Šenčur - Hrastje. Voznik je umrl v razbitinah mercedesa, njegov sopotnik, nemški državljan Michael Kowalczyk pa se je lažje ranil.

S ceste v drevo

Lesce, 16. julija - 20-letna Klavdija Rezar iz Radovljice je v nedeljo okrog enih ponoči prehitro peljala avto od Lesca proti Bledu. Ker v blagem nepreglednem ovinku ni prilagodila hitrosti, je vozilo začelo drseti in je tresčilo v bližnje drevo. Voznico, ki ni bila pravo, je dvignilo na varovalno peto z varnostnim pasom, je vrglo iz avta in se je hudo poškodovalo nazaj na cesto, se je še dovala; sopotnici, ki je bila pri nekaj časa kotalilo in nazadnje

Tečaj gorskih reševalcev na Ledinah

Razveseljiva udeležba mladih

Kranj, 15. julija - Konec junija je komisija za gorsko reševanje pri Planinski zvezi Slovenije organizirala na Ledinah tečaj za gorske reševalce - pripravnike. Tečaj je razveselil tako po udeležbi, saj se je na njem zbralo kar 54 alpinistov, kar zanika pogosto trditev, da med reševalci prevladujejo predvsem starejši, med mlajšimi pa za gorsko reševanje ni zanimanja, kot po zavzetosti tečajnikov. Tečaj je vodil Marjan Salberger, pomagala pa sta mu Tone Kralj in Tone Sazonov. Ocena tečaja je bila dobra, saj ponujajo Ledine razen udobnega bivanja tudi možnosti za uk vseh vrst reševanja. Ker so bile med tečajem en dan zaradi slabega vremena pretrgane vse zveze z dolino, kljub temu da potekajo po več kanalih, je bila to še dodatna, praktična preizkušnja za tečajnike, ki so se znašli v skrajno težkih razmerah. Uporabiti so morali klasične načine sporazumevanja in signaliziranja, kar je potrdilo, da so klasične metode nenadomestljive. Razen tega je ta del naših gora glede vzpostavljanja zvez in "pokritja" zelo problematičen, o čemer kaže razmišljati, prav tu pa se dogaja veliko nesreč, saj se je po vojni na območju jezerskih in kamniških gora ubilo že 42 planincev in alpinistov. Ob zaključku tečaja je bila tudi žalna slovesnost v spomin na prvo nesrečo pri nas pri reševanju s helikopterjem, v kateri so umrli pilot, zdravnik in ponesrečenec.

J. Košnjek

Udeleženci tečaja za gorske reševalce - pripravnike na Ledinah. - Foto: F. Ekar

ureja CVETO ZAPLOTNIK

MERKUR KRANJ

Imajo tudi tisto, kar boste morda potrebovali jutri

Tradicija, izkušnje, znanje... so ob dobri založenosti z vsem kar potrebujete osnovne značilnosti Merkurja Kranj oziroma tridesetih prodajal. Da v tem trenutku v njih resnično ničesar ne primanjkuje, bi lahko ponazorili tudi takole: V Merkurjevih prodajalnah imajo tudi tisto, za kar morda sploh še niste slišali, ali pa boste potrebovali šele jutri. Zato nič zadrege, če vam v kuhinji, kopalnici ali pri adaptaciji stanovanja oziroma novogradnji kaj zmanjka. Merkur je bil in bo vedno pravi naslov, na katerega se lahko zanesete.

Merkurjeve prodajalne na Gorenjskem oziroma v Sloveniji so bile vedno znane po izredno bogati izbiri najrazličnejših izdelkov za široko potrošnjo; od kuhinjske posode, bele tehnike, gospodinjskih pripomočkov in aparatov, do orodja, okovja, gradbenega in drugega materiala. Kadar je posameznih izdelkov primanjkovalo, je veljalo pravilo: Poglejte pri Merkurju; skoraj zagotovo so vam ustregli. Zdaj pa so njihova posebnost različni popusti in prodaja na obroke za skoraj vse izdelke v vseh prodajalnah. Posebni popusti veljajo v njihovih prodajalnah tudi člane stanovanjskih zadrug. Sicer pa so v tem trenutku še posebno dobro založeni z gradbenim mate-

rialom oziroma z izdelki za graditelje.

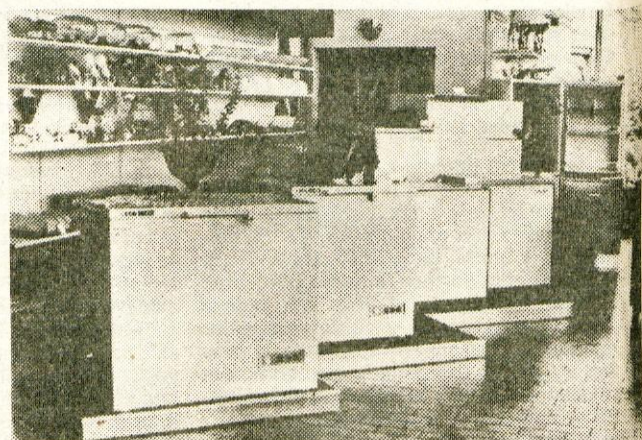
Bojan Vidmar, pomočnik direktorja tozda prodaje na drobno nam je pred dnevi povedal, da so samo junija kupcem odobrili za štiri milijarde novih dinarjev različnih popustov. »Včasih slišimo, da smo najdražja trgovina v naši branži. Da ne bi govorili ali nekaj trdili na pamet, smo se zato odločili za primerjavo cen s sorodnimi delovnimi organizacijami. Izkazalo se je, da imamo najnižjo oziroma nižjo ceno od drugih pri 60 odstotkih izdelkov, najvišjo pa nekako pri 40 odstotkih. In ko smo poskušali ugotoviti, kje je vzrok za najvišje cene, se je izkazalo, da v sprotni revalorizaciji cen. Vendar

Bojan Vidmar, pomočnik direktorja tozda Prodaja na drobno

pa je ocena, da smo pri nekaterih izdelkih najdražji, vseeno varljivi. Ob različnih popustih pri gotovinskem plačilu ali pri prodaji na obroke brez obresti, to ne drži več, saj smo med rednimi delovnimi organizacijami, ki imamo tovrstne prodajne pogoje...»

Med obiskom v Merkurju pa smo izvedeli, da so pred nedavnim odprli še eno prodajalno. V Radovljici so namreč nekdanjo prodajalno Elektro moto razširili in jo obogatili predvsem z izdelki bele tehnike in za široko potrošnjo. Hkrati pa so pod novo tržnico nasproti hotela Grajski dvor odprli novo prodajalno Motor, v kateri imajo zdaj boga-

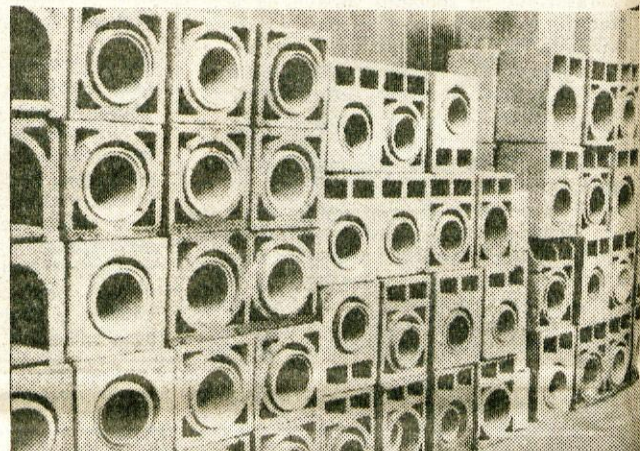
to izbiro rezervnih delov za avtomobile, motorje in kolesa. Ob tem, da je bila njihova prodajalna Elektro moto že doslej znana, da ste v njej dobili prenekateri rezervni del za avtomobil, motor ali kolo v primerjavi z drugimi tovrstnimi prodajalnami, bodo zdaj tovrstni izbor in založenost skušali še izboljšati.

Merkur torej še vedno ostaja pravi naslov za vse vaše težave in zadrege. Če se vam bo zgodilo kaj nepričakovanega in vas spravilo v zadrego, kako v stanovanju ali okrog hiše kaj urediti, potem se oglasite v Merkurju, kjer vam bodo ob nasvetu vedno tudi pomagali in ustregli...

Merkurjeve prodajalne

Merkur Kranj, Koroška cesta 1 (tel.: 26-461)
 Globus Kranj, Koroška cesta 4 (tel.: 24-151, 28-689)
 Gradbinka Kranj, Žanova ulica 3 (tel.: 27-594, 23-948)
 Instalater Kranj, Gregorčičeva 8
 Partner Kranj, Gregorčičeva 8
 Kašman Škofja Loka, Mestni trg 7 (tel.: 620-863, 620-515)
 Barve laki Radovljica, Mestni trg 28 (tel.: 620-269)
 Plevna Škofja Loka, Stara cesta 23 (tel.: 620-797)
 Železnina Gorenja vas, Gorenja vas 49 (tel.: 68-218)
 Železnina Radovljica, Gorenjska cesta 5 (tel.: 75-670, 75-672)
 Elektro Radovljica, Kranjska cesta 2 (tel.: 74-997, 74-077)
 Motor Radovljica (tel.: 75-137)
 Barve laki Radovljica, Gorenjska cesta 1 (tel.: 75-048)
 Veriga Lesce, Šobčeva ulica (tel.: 74-578)
 Železnina Bled, Prešernova 50 (tel.: 77-359)
 Kovina Lesce, Alpska cesta 34 (tel.: 75-995, 75-594)
 Union Jesenice, Titova cesta 22 (tel.: 81-985, 81-945)
 Universal Jesenice, Sp. Plavž 3 (tel.: 81-484)
 Kurivo Naklo, Cesta na Okroglo 8 (tel.: 47-055, 47-018)
 Dom Naklo, Cesta na Okroglo 8 (tel.: 47-394, 47-393)

20 % POPUST
 za plačilo z
 gotovino

(BAZEN ZA LESENE OBLOGE)

**obročno
 odplačevanje**

na 6 mesecev 30 % obresti

**IZREDNI 30 %
 GOTOVINSKI POPUST**
 pri nakupu oken TERMOTON
 in standardnih VHODNIH VRAT

JELOVICA

Lesna industrija 64220 ŠKOFJA LOKA, Kidričeva 58,
 tel.: 064/631-241, telex: 34579 yu lijel, telefax:
 064/632-261

PRODAJNA MESTA:
 ŠKOFJA LOKA
 MURSKA SOBOTA
 CELJE
 NOVA GORICA
 IZOLA

tel.: (064) 632-270
 tel.: (069) 22-291
 tel.: (063) 25-881
 TEL.: (065) 23-660
 tel.: (066) 62-332

**ELEKTROTEHNIŠKO
 PODJETJE**

Kranj, Koroška c. 53

Projektira in inštalira vsa elektromontažna dela
 jakaga in šibkega toka. Izdeluje el. razdeljevalce
 serijsko in po naročilu, opremlja obdelovalne in
 druge naprave. Prodaja elektrotehnični material na
 debele in drobno.

PRIPOROČAMO NAŠE USLUGE

SERVISIRAMO

V garanciji dobi servisiramo vse akustične aparate,
 kasetofone, video rekorderje, TV in TVC aparate naslednjih
 proizvajalcev: ISKRA, EI, RUDI ČAJVEČ, GRUNDING in
 skupinske antenske naprave IMP Ljubljana. Razi tega
 servisiramo elektromotorje tovarne Sever iz Subotice, ročna
 električna orodja ISKRA — Kranj in varilne transformatorje RADE
 KONČAR Skopje

**ZUNAJ GARANCIJE
 SERVISIRAMO:**

- vse vrste radijskih sprejemnikov
- kasetofone
- el. gramofone
- HI — FI naprave
- avtoradijske sprejemnike in kasetofone — TV črno — bele
 aparate
- TV barvne aparate
- video rekorderje
- posebej opozarjamo, da poceni regeneriramo in menjamo
 oslabele črno — bele in barvne ekrane
- izvajamo meritve in popravila skupinske antenske naprave
- vse vrste elektromotorjev do 100 kw, črpalke, ventilatorje,
 varilne transformatorje in električna orodja

Za servisiranje imamo na razpolago najmodernejšo pripomočko
 in merilne naprave

GORENJSKI GLAS
VEČ KOT ČASOPIS

M — KŽK Gorenjske

**KOMERCIALNI
 SERVIS**
TOZD K R A N J

**Ko gradite ali obnavljate
 stanovanje ne pozabite, da
 lahko po ugodnih cenah
 nabavite vse za gradnjo v naših
 prodajnih centrih Stražišče in
 Hrastje pri Kranju.**

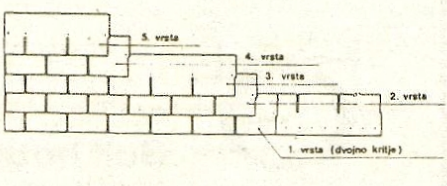
Med drugim Vam nudimo: betonsko železo in
 armaturne mreže, apno, cement, altit, kalcit,
 hidroizolacije (izotekt, lepenka, bitumen),
 termoizolacije (tervol, novoterm, stiropor,
 kombi plošče, perlit lendapor, plamaflex plošče
 in cevi), kritine (betonski strešnik, opečni
 strešnik, salonit plošče, fasadne opeke,
 fasadni ometi, siporex, porolit), betonski izdelki
 (betonski bloki, cevi, tlakovci), opečni izdelki
 (modularni blok, opeka), izdelki iz naravnega
 kamna (okenske police), mavec, mavčne
 plošče, schiedel dimniki, odprti sobni kamini,
 steklene prizme, pocinkani in cinkolit žlebovi s
 cevimi in ostalim priborom, stavbno pohištvo,
 parket in lesene obloge, oprema za centralno
 ogrevanje.

**PRODANO blago lahko dostavljamo
 iz naših poslovalnic z gradbenim materialom
 v HRASTJU (tel.: 36—462, 36—453) in
 STRAŽIŠČU pri Kranju (tel.: 21—140, 21—180)
 ali pa v tranzitu.**

V naših skladiščih je možen lasten prevzem
 vsak dan od 7. do 15. ure. Na vašo željo vam
 blago dostavimo na vaše gradbišče.

BITUMENSKA SKODLA

»Podlaga za pokrivanje s skodlami je opaž iz desk debeline 2,5 cm. Pri strešinah z nagibi nad 10° in 15° je potrebno na podlago pod skodlo položiti bitumenski varilni trak IZOTEK T-4 ali IZOTEK P-4 ter skodlo nanj privariti oziroma vroče prilepiti. Pri naklonih strešnih ploskev med 15° in 25° do 30° se pod skodlo na opaž polaga bituminizirani stekleni voal IZOVAL V-3, ki ga na stikih na kritičnih delih strehe zlepimo, sicer pa skodle pribijamo z lepenkarji. S pokrivanjem strehe pričnemo vedno ob kapnem robu in nadaljujemo proti slemenu.«

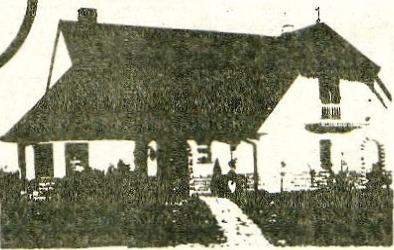

Pokrivanje ravne strešne ploskve

Taka in podobna navodila o uporabi vseh naših proizvodov za termo in hidroizolacije lahko dobite v naši Tehnično-informativni službi po telefonu (061) 443-096 int. 36 ali 59.

izolirka

Industrija izolacijskih materialov, 61110 Ljubljana, ob železnici 18.
telefon: 061/443-096, 442-402, telex: 31585 yu izo, telefaks: 061/445-182

lesnina

Trgovina z gradbenim materialom — Kranj — Primskovo

- Cement, apno, maltit, salonit, betonski izdelki vseh vrst
- najsodobnejša strešna kritina iz pravih kanadskih bitumenskih skodel TEGOLA CANADESE
- strešniki vseh vrst
- izolacijski materiali - lendarpor, novoterm, perlit, stiropor, terpol, bitumen, lbitol in drugi
- zaščitni premazi vseh vrst
- keramične ploščice najboljših jugoslovanskih proizvajalcev in uvožene, sanitarna keramika
- fasade razne - opaž in furnirane stenske in stropne obloge
- ladijski pod - parketi in talne obloge
- stavbno pohištvo - gradbene opažne plošče - okenske marmorne police in ploščice
- betonski mešalci, samokolnice in drugo zidarsko orodje
- reprodukcijski material za lesno obrt (vse vrste furnirjev lesa in plošč)

Informacije: po telefonu 26-076 ali 23-949
Pri nakupu vam pomagamo z nasveti.

Delovni čas: vsak dan od 7. do 19. ure, ob sobotah pa od 7. do 13. ure.

Servisno podjetje Kranj

Tavčarjeva 45, telefon 21-282

Se priporoča za sodelovanje z vsemi svojimi dejavnostmi: zidarska, mizarska, vodovodno-inštalaterska, kleparska, krovna, ključavničarska, pleskarska in električarska.

VSEH VRST USLUG, POPRAVIL, ADAPTACIJ IN STORITEV TER POLAGANJE PARKETA IN TAPISOV

Ste se odločili za preureditev podstrešja v bivalne prostore? Zaupajte jo nam, saj imamo tudi v tem bogate izkušnje! Informacije po tel.: 21-282.

GRADITELJI ZAUPAJTE NAM VAŠO GRADNJO!

TRGOVINA DOM V ŽABNICI

vam ugodno nudi gradbeni material od temeljev do strehe in sredstva za beljenje ter zaščito lesa (žgano apno, valpol, belton, beltop).

Informacije tel.: 44-539.

KOMPAS JUGOSLAVIJA

TOZD HOTELI KOMPAS BLED IN TOZD TURIZEM TURISTIČNA POSLOVALNICA BLED

priporočata svoje storitve in čestitata vsem delovnim ljudem ob krajevnem prazniku Bleda in k dnevu vstaje.

goz

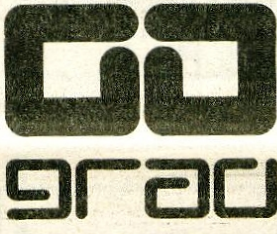
gorenjska obrtna zadruga Kranj
Likožarjeva 1 a
tel.: 22-591
PE TRGOVINA

Iz našega prodajnega programa nudimo po ugodnih cenah:

- Betonski strešnik 5.500 din
- Modularni blok 7.270 din
- Betonski blok 14.100 din
- Opečni strešnik (zareznik) 9.000 din
- Opečni strešnik (BOBROVEC)

vse cene so fco. kupec.

Ob tej priložnosti čestitamo občanom gorenjske za občinske praznike.

GO GRADU

Obrtno gradbeno podjetje GRAD BLED

Vsem delovnim ljudem in poslovnim prijateljem čestitamo za praznik Bleda in dan vstaje slovenskega ljudstva.

TOVARNA POHIŠTVA AJDOVSCINA

V SALONU POHIŠTVA V PRIZIDKU VEČNAMENSKE DVORANE PFC GORENJSKI SEJEM KRANJ

LIPA POHIŠTVO

ZAPRIJETO POČISTJE IN VODENJE V VAŠEM DOMU

lesnina

tudi za člane stanovanjskih zadrug.

Morda ne veste, da ste člani stanovanjskih zadrug pri nabavi, poleg ostalega gradbenega materiala, opravičeni do oprostitve prometnega davka, tudi za talne, stropne in stenske obloge (iz lesa, plastike in litonov).

Pa tudi za kopalniško opremo: banje, tuš kabine in lijake.

Prometnega davka ne plačate tudi za najnovejšo in najbolj iskane stropne in stenske luči »FLUO«.

Vse to pa lahko kupite v lesninah poslovalnicah na JESENICAH in v KRANJU.

Ljubljanska banka

GORENJSKA BANKA FORMULA PRIHRANKA

NOVE OBRESTNE MERE

Revalorizacijska stopnja za julij znaša 29,8 %.

Vpogledna sredstva pa se obrestujejo različno:

- za občane po 70 % mesečni revalorizacijski stopnji
- za gospodarstvo po 50 % mesečni revalorizacijski stopnji

— od 1. julija dalje v LB TBG Kranj obrestujemo tudi vpogledna sredstva NEGOSPODARSTVA in sicer po 30 % mesečni revalorizacijski stopnji.

Temeljna banka Gorenjske

AERODROM LJUBLJANA

64210 BRNIK

ODDAJA V NAJEM IN KONCESIJO AVIOBLAGOVNO SKLADIŠČE

Avioblagovno skladišče je namenjeno skladiščenju in manipulacijam tovora, ki se prevažajo v domačem in mednarodnem letalskem tovornem prometu. Skupna površina skladišča s poslovnimi prostori je 5.000 m².

Vabimo vse zainteresirane delovne organizacije in zasebnike, da dajo pisмено ponudbo za prevzem koncesijskega posla za to vrsto dejavnosti. Ponudbe pričakujemo do 30. 7. 1989, v zaprti kuverti za »komisijo ABS«, na naslov: Aerodrom Ljubljana, p.o., Zg. Brnik 130 a, 64210 Brnik.

V avgustu bodo vsi interesi povabljeni na širši informativni razgovor.

OSNOVNA ŠOLA PREŠERNOVE BRIGADE ŽELEZNIKI

Komisija za delovna razmerja OSNOVNE ŠOLE PREŠERNOVE BRIGADE ŽELEZNIKI razpisuje prosta dela in naloge:

UČITELJA TEHNIČNE VZGOJE IN FIZIKE

PRU ali P za nedoločen čas s polovičnim delovnim časom. Nastop dela 1. 9. 1989.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izorazbi s kratkim življenjepisom v 15 dneh po objavi. O izidu izbire bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po preteku prijavnega roka.

HOTELSKO TURISTIČNO PODJETJE BLED, n. sol. o.

Grand hotel Toplice, Vila Bled, hotel Jelovica, hotel Krim,
hotel Lovec, penzion Mlino, Turizem in rekreacija,
Igralnica — Casino

V mesecu juliju in avgustu vam priporočamo, da obiščete Bistro s teraso Grand hotela Toplice, restavracijo na blejskem gradu, restavracijo na Golf igrišču, Bistro z vrtom hotela Jelovica, ribjo restavracijo nasproti hotela Krim - Dalmatinsko konobo, restavracijo z vrtom v penzionu Mlino ter senčnat vrt hotela Lovec.

Vabimo vas tudi na obisk prireditev v festivalni dvorani, športni dvorani in na otoku.

Za rekreacijo vam priporočamo teniška, igrišča v Zaki, igrišče za golf in mini golf, grajsko kopališče s čolnarno in štiristezno avtomatsko keglišče ter biljard v hotelu Jelovica.

**Vsem delovnim ljudem in občanom čestitamo
za praznik Bleda, dan vstaje in občinski praznik
Radovljice ter se priporočamo.**

Park hotel Bled

Golf hotel Bled

*za praznik Bleda, dan vstaje in občinski praznik
Radovljice čestitamo vsem občanom in delovnim
kolektivom*

Obiščite nas, potrudili se
bomo za vaše dobro počutje

TURISTIČNO DRUŠTVO BLED

čestita vsem članom in občanom
za praznik Bleda
in dan vstaje - 22. julij

GOZDNO
GOSPODARSTVO
Bled n. sol. o.
Ljubljanska 19

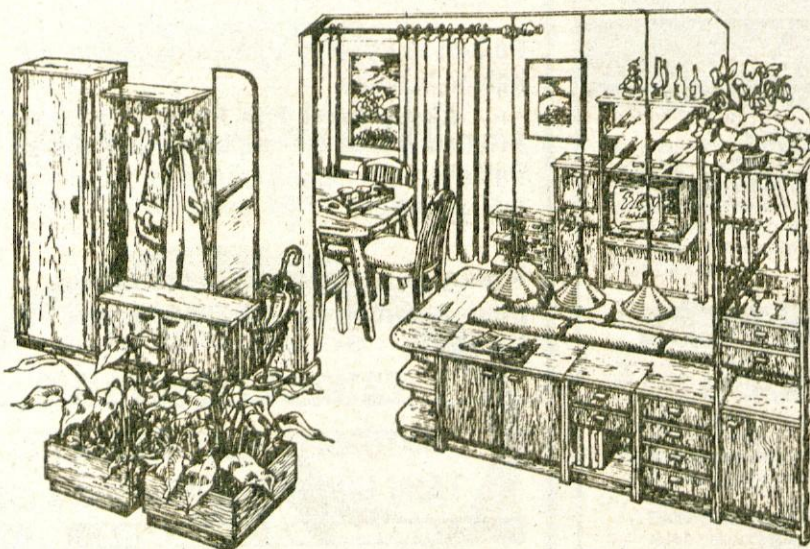
tel.: dir. 77-257., h. c. 77-361 — 364
telegram: GG Bled, poštni predal 42

**Čestitamo občanom Kranja,
Jesenic, Radovljice in Tržiča za
njihov praznik, dan vstaje in
krajevni praznik Bleda**

Mercator KMETIJSKA ZADRUGA BLED

čestita vsem članom in občanom za
praznik Bleda, občinski praznik
Radovljice in dan vstaje

alples
industrija
pohištva

IZRABITE
UGODNOSTI
NAKUPA

PO
TOVARNIŠKIH
CENAH

V NAŠEM
SALONU POHIŠTVA
V ŽELEZNIŠKIH
TEL. 064-67-121
66-155

IZBRALI SO ZA VAS

NOVO V RADOVLJICI - MERKUR KRANJ je 10. julija 1989 odprl novo prodajalno imenovano MOTOR na Kranjski cesti 4/a pod tržnico v Radovljici. Dobro je založena z različnimi rezervnimi deli za kolesa, motorje in ZASTAVINE avtomobile. Med splošnim blagom je tudi velika izbira avtokozmetike, dodatne opreme za kolesa in motorje, akumulatorji, avtomobilski plašči in drugo. Posebna novost prodajalne je samoizbirni način blaga. Prodajalci vam radi svetujejo in pomagajo pri izbiri in nakupu. Prodajalci MERKURJEVE prodajalne MOTOR se priporočajo za obisk. Odprto od 8. do 19. ure. ob sobotah od 8. do 12. ure.

MALI OGLASI

27-960
cesta JLA 16

APARATI STROJI

LESNO STRUŽNICO, dolžinsko struženje, dolžine 90 cm, hidravlični polavtomatski pomik, prodam. Prodajni ORODJA in POLIZ-DELKE za lep lesni artikel. Zajc, Forme 12, Žabnica 10633

STROJ za likanje, pranje posode, zamrzovalno OMARO bosch in dirkalno KOLO, prodam. 22-191 10840

Prodajni nov vgradni ŠTEDILNIK gorenje (2 + 2). Lahko na obroke. 24-883 10845

Prodajni manjšo vankel TURBINO. Zalaznik, Studeno 22/a, Železniki, 66-628 10868

Prodajni nov HLADILNIK, 200-litrski s 50-litrskim zamrzovalnikom in rabljen PRALNI STROJ, star 4 leta. 78-621, po 20. uri 10876

Prodajni termoakumulacijsko PEČ, 5 kW, ŠTEDILNIK kiperbusch in električni ŠTEDILNIK (4 elektrika). 57-713 10885

Prodajni nov OBRAČALNIK in rabljen brezprstni GREBEN ter MOTOR gorenje muta. Tavčar, Sp. Danje 14, Sorica, 66-778 10886

Yashica FX 103, z opremo, poceni prodam. 81-441, int. 20-13, dopoldne 10903

Prodajni EXPRES APARAT gaga, 2 ročici, generalno obnovljen, z 1-letno garancijo. Ogled vsak dan od 18. do 20. ure. Stres, Moste 11/o, Žirovnica 10904

Prodajni enosnovni traktorsko PRIKOLICO za prevoz lesa. Ivan Rupnik, Selo 95, Žiri, 69-532 10910

GRADBENI MATERIAL

Prodajni cementno OPEKO - špičak. 73-176, od 16. do 18. ure 10740

Ugodno prodajni 130 kvad. m. rabljene strešne OPEKE - špičak. 64-330 10830

Prodajni 400 kosov cementnih BLOKOV, dim. 30 x 30 x 20. Franc Koder, Sp. Duplje 45 10831

4 kub. m. PLOHOV in COLARIC, prodam. Jože Pogačar, Pot na Bistriško planino 21, Tržič 10833

Prodajni 300 kg pletene ŽIČNE VRVI in 500 kosov porolit OPEKE Ljubecna. 74-327 ali Poddobrava, Begunje 10843

Ugodno prodajni malo rabljeno PEČ za centralno ogrevanje feroterm F 40. Begunjska 37, Tržič, 50-557 10854

Prodajni PUNTE za gradnjo hiše. Informacije na 77-386 10857

Ugodno prodajni rostfrei PLOČEVINO, deb. 0,6 mm. 45-797 10859

Prodajni aluminijasta vhodna VRATA in dvojna garažna VRATA. Golniška 53, Kranj - Mlaka 10877

Montažno kovinsko BARAKO prodam. 35-197, po 20. uri 10887

Prodajni balkonska VRATA, dim. 220 x 100 cm. 39-602 10902

POSESTI

MARKETING AGENCIJA "CLM" BLED vam nudi strokovno pomoč pri nakupu, prodaji, zamenjavi hiš, parcel, vikendov, stanovanj in kmetij na Gorenjskem. Obiščite nas vsak dan, razen nedelje, od 8. do 11. ure! C. v Megre 7/a, Bled, 78-356 10147

Prodajni zazidljivo PARCELO, lepa lokacija, 1.000 kvad. m. Šifra: OKOLICA TRŽIČA 10844

Prodajni PARCELO, 500 kvad. m., v Čadovljah pri Trsteniku. 37-188, popoldne 10869

VIKEND in PARCELO zazidljivo prodam. Vikend: nova brunarica 36 kvad. m. na plošči - zidanih nedokončanih - spod. prostorov 72 kvad. m. na parceli, 800 ali 1600 kvad. m.; lahko tudi samo zazidljivo parcelo cca 800 kvad. m. Šifra: 20 km iz Ljubljane 10890

Prodajni PARCELO na morju, v bližini Peroja. Informacije na 046/33-588 10898

Prodajni GARAZO v Pristavi pri Tržiču. Naslov v oglašnem oddelku. 10907

Ansambel FRANCA MIHELIČA igra na veliki vrtni VESELCI v nedeljo, 23. 7. 1989 ob 18. uri, na gradu v Škofji Loki. Vabljenil 10799

RAZNO PRODAM

Prodajni karamboliran R 4 GTL IN 6 tednov starega TELIČKA. Češnjevek 9, Cerklje 10832

Prodajni 60-basno klavirsko HARMONIKO in mlado KRAVO pred telitvijo. Podbrezje 41, Duplje 10838

Prodajni raztegljiv TROSED in FOTELJ ter Z 750 luxe, letnik 1976, registriran celo leto, obnovljen. 39-793 10850

Prodajni novo OKNO, dim. 160 x 120 cm, zastekljeno in VENTILATOR za puhalnik ali sušenje sena. 85-483 10861

Prodajni GLASBENI STOLP hitachi z ZVOČNIKI becton, 2 x 150 W ter usnjeno JAKNO, štev. 52. Informacije na 49-207 10863

Prodajni manjšo MLATILNICO in suha trda DRVA. Jerala, Podbrezje 218 10879

Prodajni novo okroglo MIZO s štiri mi stoli, otroško POSTELJO in osebni avto POLONEZ. 633-610, zvečer 10883

Prodajni 2 bakreni PLOŠČI, deb. 0,55 mm, dim. 1 x 2 m in Z 750 za dele. Cena ugodna. 633-643 10900

Prodajni 2 bakreni PLOŠČI, deb. 0,55 mm, dim. 1 x 2 m in Z 750 za dele. Cena ugodna. 633-643 10900

Prodajni 2 bakreni PLOŠČI, deb. 0,55 mm, dim. 1 x 2 m in Z 750 za dele. Cena ugodna. 633-643 10900

STAN.OPREMA

Prodajni OMARO z vitrino. 27-995 10901

Ugodno prodajni 3 starejše POSTELJE, 2 OMARI, kuhinjski KOT z mizo in 4 x 2 m novega belega TO-PLIGA PODA. Ogled popoldne po 15. uri. Šifkovič, Koroška 16, Kranj, 24-626 10909

Prodajni 2 bakreni PLOŠČI, deb. 0,55 mm, dim. 1 x 2 m in Z 750 za dele. Cena ugodna. 633-643 10900

Prodajni 2 bakreni PLOŠČI, deb. 0,55 mm, dim. 1 x 2 m in Z 750 za dele. Cena ugodna. 633-643 10900

Prodajni 2 bakreni PLOŠČI, deb. 0,55 mm, dim. 1 x 2 m in Z 750 za dele. Cena ugodna. 633-643 10900

Prodajni 2 bakreni PLOŠČI, deb. 0,55 mm, dim. 1 x 2 m in Z 750 za dele. Cena ugodna. 633-643 10900

Prodajni 2 bakreni PLOŠČI, deb. 0,55 mm, dim. 1 x 2 m in Z 750 za dele. Cena ugodna. 633-643 10900

Prodajni 2 bakreni PLOŠČI, deb. 0,55 mm, dim. 1 x 2 m in Z 750 za dele. Cena ugodna. 633-643 10900

Prodajni 2 bakreni PLOŠČI, deb. 0,55 mm, dim. 1 x 2 m in Z 750 za dele. Cena ugodna. 633-643 10900

Prodajni 2 bakreni PLOŠČI, deb. 0,55 mm, dim. 1 x 2 m in Z 750 za dele. Cena ugodna. 633-643 10900

Prodajni 2 bakreni PLOŠČI, deb. 0,55 mm, dim. 1 x 2 m in Z 750 za dele. Cena ugodna. 633-643 10900

Prodajni 2 bakreni PLOŠČI, deb. 0,55 mm, dim. 1 x 2 m in Z 750 za dele. Cena ugodna. 633-643 10900

Prodajni 2 bakreni PLOŠČI, deb. 0,55 mm, dim. 1 x 2 m in Z 750 za dele. Cena ugodna. 633-643 10900

Prodajni 2 bakreni PLOŠČI, deb. 0,55 mm, dim. 1 x 2 m in Z 750 za dele. Cena ugodna. 633-643 10900

Prodajni 2 bakreni PLOŠČI, deb. 0,55 mm, dim. 1 x 2 m in Z 750 za dele. Cena ugodna. 633-643 10900

Prodajni 2 bakreni PLOŠČI, deb. 0,55 mm, dim. 1 x 2 m in Z 750 za dele. Cena ugodna. 633-643 10900

Prodajni 2 bakreni PLOŠČI, deb. 0,55 mm, dim. 1 x 2 m in Z 750 za dele. Cena ugodna. 633-643 10900

Prodajni 2 bakreni PLOŠČI, deb. 0,55 mm, dim. 1 x 2 m in Z 750 za dele. Cena ugodna. 633-643 10900

Prodajni 2 bakreni PLOŠČI, deb. 0,55 mm, dim. 1 x 2 m in Z 750 za dele. Cena ugodna. 633-643 10900

Prodajni 2 bakreni PLOŠČI, deb. 0,55 mm, dim. 1 x 2 m in Z 750 za dele. Cena ugodna. 633-643 10900

Prodajni 2 bakreni PLOŠČI, deb. 0,55 mm, dim. 1 x 2 m in Z 750 za dele. Cena ugodna. 633-643 10900

Prodajni 2 bakreni PLOŠČI, deb. 0,55 mm, dim. 1 x 2 m in Z 750 za dele. Cena ugodna. 633-643 10900

Prodajni 2 bakreni PLOŠČI, deb. 0,55 mm, dim. 1 x 2 m in Z 750 za dele. Cena ugodna. 633-643 10900

Prodajni 2 bakreni PLOŠČI, deb. 0,55 mm, dim. 1 x 2 m in Z 750 za dele. Cena ugodna. 633-643 10900

Prodajni 2 bakreni PLOŠČI, deb. 0,55 mm, dim. 1 x 2 m in Z 750 za dele. Cena ugodna. 633-643 10900

Prodajni 2 bakreni PLOŠČI, deb. 0,55 mm, dim. 1 x 2 m in Z 750 za dele. Cena ugodna. 633-643 10900

Prodajni 2 bakreni PLOŠČI, deb. 0,55 mm, dim. 1 x 2 m in Z 750 za dele. Cena ugodna. 633-643 10900

Prodajni 2 bakreni PLOŠČI, deb. 0,55 mm, dim. 1 x 2 m in Z 750 za dele. Cena ugodna. 633-643 10900

Prodajni 2 bakreni PLOŠČI, deb. 0,55 mm, dim. 1 x 2 m in Z 750 za dele. Cena ugodna. 633-643 10900

Prodajni 2 bakreni PLOŠČI, deb. 0,55 mm, dim. 1 x 2 m in Z 750 za dele. Cena ugodna. 633-643 10900

Prodajni 2 GUMI, dim. 145 x 10, za Mini moris. Informacije na 80-928 10842

LADO niva, stara 18 mesecev, ugodno prodam. 57-260 10846

Prodajni Z 750 LE, letnik december 1982. Jenšterle, Tuga Vidmarja 2, Kranj, 36-725 10847

Prodajni Z 101, letnik 1976 in Z 750 po delih. 68-614, dopoldne ali 66-055, popoldne 10848

R 4 TLS, letnik 1978, prodam. 69-943 10851

Prodajni GOLF bencinar, letnik 1982. 78-798 10853

Prodajni JUGO 45, modre barve, letnik 1982, registriran do 6. 6. 1990. Informacije na 80-737, popoldne 10858

126 P, letnik december 1979, registriran do marca 1990, zelo dobro ohranjen, z avtoradiem, prodam. 26-585 10860

Prodajni Z 750, registrirana do konca leta in nekaj rezervnih DELOV. Janez Žlebir, Dvorje 12, Cerklje, 42-109 10864

Prodajni R 4 GTL, letnik 1987, prevoženih 19.000 km. Jemc, Savska 4/a, Lesce 10867

Prodajni Z 101 konfort, letnik avgust 1982, 1. lastnik. Primožič, Kopačnica 11, Gorenja vas 10872

JUGO 45 AX, letnik december 1987, prodam. Čebulj, Pšenična polica 14, Cerklje 10874

Prodajni dobro ohranjen starejši VW (hrošč). 70-204 10878

Po ugodni ceni prodam ohranjeno žensko KOLO. Ovsice 28, Podnart 10880

Prodajni Z 101 GTL, letnik 1987, karambolirana. 633-486 10881

Prodajni osebni avto 126 P, letnik 1977, registriran do aprila 1990. Cena ugodna. 57-713 10884

Z 101, letnik 1975, dobro ohranjena, prevoženih 80.000 km, registrirana do konca leta, ugodno prodam. 28-820 10889

Prodajni WARTBURG limuzina, letnik 1978 in 126 P, letnik 1978. 28-202 10896

Ugodno prodajni R 4, letnik 1979. Grašič, Valjavčeva ul. 7, Kranj 10905

Ugodno prodajni R 4, letnik 1979. Grašič, Valjavčeva ul. 7, Kranj 10905

Ugodno prodajni R 4, letnik 1979. Grašič, Valjavčeva ul. 7, Kranj 10905

Ugodno prodajni R 4, letnik 1979. Grašič, Valjavčeva ul. 7, Kranj 10905

Ugodno prodajni R 4, letnik 1979. Grašič, Valjavčeva ul. 7, Kranj 10905

Ugodno prodajni R 4, letnik 1979. Grašič, Valjavčeva ul. 7, Kranj 10905

Ugodno prodajni R 4, letnik 1979. Grašič, Valjavčeva ul. 7, Kranj 10905

Ugodno prodajni R 4, letnik 1979. Grašič, Valjavčeva ul. 7, Kranj 10905

Ugodno prodajni R 4, letnik 1979. Grašič, Valjavčeva ul. 7, Kranj 10905

Ugodno prodajni R 4, letnik 1979. Grašič, Valjavčeva ul. 7, Kranj 10905

Ugodno prodajni R 4, letnik 1979. Grašič, Valjavčeva ul. 7, Kranj 10905

Ugodno prodajni R 4, letnik 1979. Grašič, Valjavčeva ul. 7, Kranj 10905

Ugodno prodajni R 4, letnik 1979. Grašič, Valjavčeva ul. 7, Kranj 10905

Ugodno prodajni R 4, letnik 1979. Grašič, Valjavčeva ul. 7, Kranj 10905

Ugodno prodajni R 4, letnik 1979. Grašič, Valjavčeva ul. 7, Kranj 10905

Ugodno prodajni R 4, letnik 1979. Grašič, Valjavčeva ul. 7, Kranj 10905

Ugodno prodajni R 4, letnik 1979. Grašič, Valjavčeva ul. 7, Kranj 10905

Ugodno prodajni R 4, letnik 1979. Grašič, Valjavčeva ul. 7, Kranj 10905

Ugodno prodajni R 4, letnik 1979. Grašič, Valjavčeva ul. 7, Kranj 10905

Ugodno prodajni R 4, letnik 1979. Grašič, Valjavčeva ul. 7, Kranj 10905

Ugodno prodajni R 4, letnik 1979. Grašič, Valjavčeva ul. 7, Kranj 10905

Ugodno prodajni R 4, letnik 1979. Grašič, Valjavčeva ul. 7, Kranj 10905

Ugodno prodajni R 4, letnik 1979. Grašič, Valjavčeva ul. 7, Kranj 10905

Ugodno prodajni R 4, letnik 1979. Grašič, Valjavčeva ul. 7, Kranj 10905

Prodajni Z 128, letnik 1986. 23-339 10862

ŽIVALI

Prodajni 2 leti staro KRAVO frizjko, molznica. Ogled vsak dan dopoldne in popoldne. Bl. Dobrava 93 10852

Prodajni TELIČKA simentalca, stara 14 dni. Koritno 34, Bled, 78-713 10871

Prodajni japonske RACE, GOSI in nemškega OVČARJA. Posavec 123, Podnart 10882

Prodajni eno leto stare KOKOŠI. Oman, Zminec 12, Škofja Loka 10891

Prodajni BIKCA za rejo. Zadruga 13, Duplje 10906

IZGUBLJENO

V četrtek sem na relaciji Noše - Ljubno izgubil traktorski KARDAN. Poštenega n. ajditelja prosim, da ga proti nagradi vrne na naslov: Drol, Noše 3, Brezje, 79-909 10908

V četrtek se je izgubil rumenozelen papagaj. Najditelja čaka nagrada. 28-564

KUPIM

Kupim 800 kosov OPEKE - zidak (modularec), dim. 200 x 300. Zale, Šempeterska 4, Kranj - Strazišče 10894

LOKALI

Iščem PROSTOR, primeren za predstavništvo tuje firme, v Kranju ali Ljubljani, 20 do 30 kvad. m. Šifra: OKTOBER 1989 10687

V Žirovnici oddam LOKAL, primeren za sadje - zelenjavo. Informacije na 80-222, po 20. uri 10897

OBVESTILA

Za dobro razpoloženje na poročnih slovesnostih poskrbi TRIO PESTOTNIK. Kličite na 39-301 10841

OSTALO

Klub Osminka - NOTE domače in tuje zabavne glasbe. Ugodnost meseca julija: če naročite 20 ali več skladb, jih dobite po polovični ceni. 69-051 10296

Iščem INSTRUKTORJA za mehaniko, za II. letnik srednje strojne šole. Šifra: USPEŠEN POPRAVNI IZPIT 10849

Prodajni ČRNO DETELJO, druge košnje. Janez Zupin, Pšata 6, Cerklje 10855

Dobro ohranjen SURF znamke sailboard, ugodno prodam. Informacije na 77-386 10856

Prodajni ŠOTOR za 4 osebe, s predprostorom. Cena 250 SM. 79-007 10893

Ugodno prodajni ŠOTOR za 5 oseb. 33-464 10899

GORENJSKI GLAS

VEČ KOT ČASOPIS

ZAJPOSLOTITVE

KUHARJA ali fanta z veseljem do gostinske dejavnosti, takoj sprejmemo. Bistro "L", Pizzerija, Can-karjeva 74, Radovljica 10741

KUHARJA zaposlim za nedoločen čas, za delo v planinskem domu. 88-066 10865

V 56. letu nas je tiho zapustil mož, oče, stari oče, brat in stric

JERNEJ
BENEDIČIČ

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, znancem, prijateljem in sosedom za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se g. kaplanu, gasilcem, govornikom Habjanu in Pogačniku ter Cestnemu podjetju Kranj. Vsem iskrena hvala.

VSI NJEGOVI

Zali Log, 4. julija 1989

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage žene

JOŽEFE NOČ

ter naše drage mame, stare mame in prababice, se za pomoč ob težkem trenutku prav pristrčno zahvaljujemo sosedom Novosel, vsem sorodnikom ter dr. Zamanovi, za ves čas skrbnega zdravljenja ter za skrbno spremstvo. Vsem, ki ste jo pospremili, hvala. Hvala tudi pevcem Zupan in g. župniku za lepo opravljen obred. Še enkrat hvala!

Bohinj: že druga turistična pridobitev

Potem ko so pred mesecem dni v Bohinju odprli prostore za turistični podmladek, so minulo soboto v Bohinjski Bistrici bodočim turistom ponudili tudi nov kamp Danica, ki trenutno lahko sprejme okrog 200 gostov. V upravnem odboru TD Bohinj so se za ureditev odločili pred dobrima dvema mesecema, pri čemer so jim še posebej pomagali LIP Bled, Jaka Pekovec in Stanovanjska skupnost - A. Ž.

Obnovili bazen in uredili kopališče

Gozd Martuljek, 17. julija - V Gozd Martuljku so v kampu lepo obnovili bazen in uredili kopališče, za katerega je prispevala denar temeljna organizacija, čeprav je obnova turistična pridobitev vsega kraja.

Kopališče in bazen v Gozd Martuljku sodita v kamp, ki ga upravlja TOZD Hotel Špik (v tem tozdu sta penzion Špik in kamp, medtem ko je najnovejši hotel svoja temeljna organizacija). Ko se je ta temeljna organizacija izločila, ji je ostal le penzion ob cesti in kamp s kopališčem. V svoj sanacijski program je zapisala, da bo postopoma obnovila bazen v kampu, uredila mladinski dom in začela z gradnjo apartmajev ter končno obnovila tudi penzion Špik. Kljub izrednim težavam - temeljna organizacija je majhna - jim je uspelo te dni zgraditi lep bazen in urediti okolico bazena, vgraditi čistilno napravo ter sanitarije. Dela je opravila Lesnina, ki je popolnoma obnovila bazen, ki ga je pred časom zaprla sanitarna inšpekcija. Ob bazenu so vgradili plošče, napejali ograjo, tako da je bazen spet sposoben za obratovanje.

Zanimivo pri tej pridobitvi za ves Gozd Martuljek pa je, da je pri obnovi bazena in kopališča, kar ni bilo poceni, sodelovala le sama temeljna or-

ganizacija in deloma s krediti Lesnina. Čeprav so investitorji želeli in dokazovali, da bi bilo prav, ko bi vsaj nekaj sredstev prispevala tudi krajevna skupnost, turistično društvo in seveda sosednja temeljna organizacija Petrola, niso za sanacijo dobili niti dinarja.

Skoda, kajti kopališče je pridobitev vsega kraja in uporabljali ga bodo tudi gostje so-

sednjega hotela in vsi, ki plačujejo turistično takso in bivajo v Gozd Martuljku. Zato bodo morali ob bazenu uvesti vstopnino.

Kakorkoli že, pri »malem Špiku« kot imenujejo temeljno organizacijo penziona ob cesti, so se delavci izkazali in držali obljubo ter temeljito in sodobno uredili bazen, ki je bil prav na tem kraju že pred vojno. Zanimivo je, da je tedaj zanj napravil načrt inž. Stanko Bloudek.

D. Sedej

Bazen in kopališče v Gozd Martuljku je že pred vojno načrtoval inž. Stanko Bloudek, letos pa so za njegovo obnovo denar namenili delavci penziona Špik. - Foto: D. Sedej

Voznik, razvrednoten poklic

Kranj, 17. julija - V četrtek, 13. julija, so praznovali poklicni vozniki. S četverico od njih smo bežno poklepali. Ne prvenstveno o prazniku oziroma praznovanju, bolj o tem, kako nasploh doživljajo svoje delo, s katerimi problemi se spopadajo.

Franc Omejc, voznik "krpana": »Poklic voznika je popolnoma razvrednoten. To se kaže na vsakem koraku, ne le v plačah. Ljudje so nas takoj pripravljene kritizirati, če smo slabe volje, ne oprostijo vozniku, ki najmanj po sedem ur trdo sedi za volanom, če mu kdaj popuste živci. Ker poklic družbeno ni priznan, nima veljave, tudi mladih ne privlači. Zavzemali smo se za beneficirano delovno dobo, mislim, da bi jo zaslužili ravno tako kot miličniki. Ko voznik pride v leta, ima težave z vidom, okvara hrbtenice sodi med poklicne bolezni, zmožnost reagiranja je manjša. Invalidska upokojitev kot posledica je slaba rešitev oziroma tolažba.«

Rudi Muršec, voznik lokalca, tudi pri Alpetouru: »Ko sem pred sedemnajstimi leti začel pri takratnem Transuristu, smo vozniki ob 13. juliju dobili posebne nagrade, danes ni nikogar, ki bi nam vsaj čestital in zaželel srečno vožnjo. Tudi to je zrcalo odnosa do nas oziroma našega poklica, da ne omenjam nagajevanja; kot da bi bili brez odgovornosti za ljudi, ki jih vozimo! Nezadovoljni smo tudi zaradi premajhne avtobusne postaje, kar se pokaže zlasti ob konicah. Slabe so tudi ceste. Vpra-

šanje, ali bo šlo iz bencinskega dinarja res kaj zanje.«

Jože Gašpirc, avtomehanik-voznik pri Dinusu: »Predvsem sem avtomehanik, če voznikov manjka, pa sedem tudi za volan. Bolj kot iz lastnih izkušenj vem iz funkcije podpredsednika združenja šoferjev in avtomehnikov v Kranju, da so glavni problemi voznikov beneficirana delovna doba, iztrošena vozila, slabe ceste. Iz bencinskega dinarja ne bo nič. Podobno kot poklic voznika je družbeno razvrednoten tudi poklic avtomehnika. Strokovnjaki nihče ne poslušajo, pa najsi gre za nujno upokojevit iztrošenih vozil ali za usmerjeno izobraževanje. Že ob uvedbi smo opozarjali, da bo dobrih mehanikov zmanjkalo. Do tega zdaj prihaja, v velikih delavnicah je sama mladina, zato tudi slabša kvaliteta.«

Anton Behek, taksist: »Mislim, da smo taksisti med vsemi poklicnimi vozniki na najslabšem. V Kranju nas je preveč, kar šestnajst, na občini pa kljub temu še kar naprej izdajajo obrtna dovoljenja. Kregamo se z mladimi, ki se vrivajo na naš izsiljen prostor pred trgovino na avtobusni postaji, kregamo se za telefonski ključ, za stranke. Še ko nas je bilo samo sedem, smo zlahka podelali vse vožnje, zdaj dežuraš po sedemnajst ur na dan - nekateri že celo spijo v avtih - da dobiš dve, tri vožnje. Vse skupaj postaja nevzdržno, nihče pa ničesar ne ukrene, nam ne pomaga.«

H. Jelovčan, foto F. Perdan

GLASOVA ANKETA

Turisti so varčni - tuji in domači

Kakšen je turistični utrip Gorenjske? Tokrat nismo spraševali hotelirjev, natakarjev, receptorjev in tajnikov turističnih društev, temveč smo se oglasili pri tistih, ki v turističnih poslovalnicah nenehno prihajajo v stik s turisti. Tako, da resnično lahko zvedo za vse njihove želje in za pomanjkljivosti, ki se pojavljajo v času njihovega bivanja pri nas. Pri delavkah, ki dvigujejo slušalke in pri okencih posredujejo turistične informacije ter dobro vedo, kakšni so turisti, kaj bi radi in česa pogrešajo.

Kaj pravijo v najbolj obiskani koči na Vršču, v Kranjski gori in v Bohinju?

Iva Bizjak, oskrbnica Tičarjevega doma na Vršču: »Čeprav se vse osebje trudi, da je vse zares čisto, da smo tako rekoč odprti dan in noč, je manj obiska kot minula leta. Pri domačih gostih se pozna, da ni denarja, tuje pa je odvrnilo slabo vreme. Domači gostje prinesejo hrano s seboj in redkokdaj kaj popijejo, čeprav imamo pijačo in hrano dokaj poceni, če upoštevamo, da smo na visokogorskem prelazu: kosilo stane, denimo 71.000 dinarjev, pivo 20.000 dinarjev. Nočitve so po kategorijah za domače goste od 30.000 dinarjev do 80.000 dinarjev. Ob petkih pa se ustavi dovolj avtobusov iz gorenjskih turističnih središč, ki pridejo večinoma na kavo in čaj.«

Jana Bergant, zaposlena v poslovalnici Turističnega društva Kranjska gora: »V poslovalnici sem zaposlena deseto leto, opažam pa, da so turisti vedno bolj zahtevni. Največ jih zanimajo sprehajalne karte, kupijo knjige o Gorenjski, Sloveniji in Kranjski gori, razne planinske karte in knjige o rožah. Nadalje posredujemo največ informacij o avtobusnih zvezah, saj pri nas letujejo večinoma agencijski gostje. Zaželeni so izleti s hoby - busom v Tamar, na Bled, h Peričniku, na Vršču in v Trento, v zadnjem času je nemalo zanimanja tudi za avtobusne zveze za Vrata in za Mojstrano.«

Monika Rozman, zaposlena pri Turističnem društvu Bohinj: »Delo se mi zdi zanimivo, saj gostje, ki letujejo v Bohinju, stalno prihajajo, še posebej zdaj, ko smo na višku sezone. Povprašujejo o marsičem, predvsem o avtobusnih zvezah in o sprehajalnih poteh po Bohinju in okolici. Zanje imamo pripravljenih dovolj prospektov in drugih napisanih informacij, tako, da ni težav. Dogaja pa se tudi, da prihajajo - predvsem domači gostje - in nas opozarjajo na pomanjkljivosti, predvsem na odpadke ali pa posredujejo predloge o ureditvi turističnih krajev.«

D. Sedej

Poletna srečanja

Mladi so turistični vodiči

Kranjska gora, 17. julija - Turistično društvo Kranjska gora in turistični krožek na osnovni šoli v Kranjski gori so uresničili zanimivo idejo: mladi dežurajo po Kranjski gori kot turistični informatorji.

Turistično društvo Kranjska gora se je skupaj s turističnim krožkom na kranjskogorski osnovni šoli odločilo za zanimivo novost: otroci, ki obiskujejo turistični krožek bodo v poletni sezoni preizkusili svoje teoretično znanje tako, da bodo v parih hodili po vasi in nudili pomoč turistom.

Otroci so kajpada nad tem navdušeni: mladi v parih hodijo od hotela do hotela, nosijo napis INFORMATOR in nahrbtnik, v katerem imajo obilo

priročnih prospektov. Tako ni bilo mogoče zgrešiti tudi dveh osmošolcev, ki sta bila dežurna: Marjan Srnc in Ranko Lončar sta minuli petek hodila po Kranjski gori in dajala turistom ustrezne informacije.

»Na šoli sva člana turističnega krožka, v katerem smo se učili predvsem angleško in spoznavali svoj kraj. Kadar sva dežurna - člani krožka se menjavamo - hodiva po Kranjski gori in obiskujemo recepcije, če imajo mogoče turiste, ki bi jim lahko

pokazala pravo pot. Največ namreč sprašujejo, kje bi se dalo po poljskih poteh priti, recimo, do Podkorena ali Rateč. Zaslужiva po 10.000 dinarjev na uro, dežurna pa sva zjutraj od 10. ure do 12. ure in popoldne.«

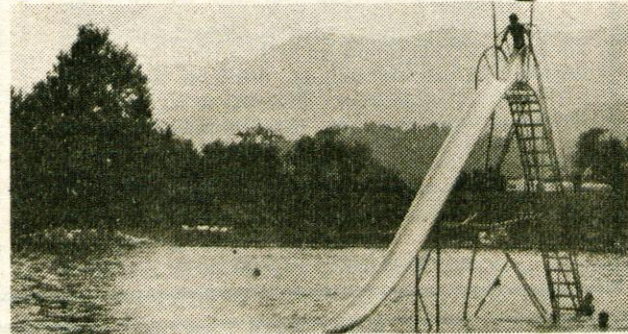
»Kaj pa v primeru,« smo ju vprašali, »če kljub vsemu ne razumeta, kaj vaju sprašujejo?«

»Tedad sva pač vedno pripravljena, da greva sama z njimi in jim kaževa pot.«

Simpatična in pohvalna ideja turističnega podmladka Kranjske gore in Turističnega društva Kranjska gora, ni kaj!

D. Sedej

Poletna fotoreportaža

Na Šobčevem bajerju je voda ravno pravšnja, da ohladi soparno vročino. Najbolj pogumni si upajo spustiti z visokega tobogana.

Čakajoči na avtobus v hladu mogočnega drevesa v Bohinju. Turistični utrip je skorajda na višku.

Pri letošnjem sončenju je potrebno biti opreznější, zato ni odveč potrpeti, ko se je treba namazati.